Belgelerle ve olaylarla

DOĞUDAKİ 15 GRUP

Şıvancılar, Apocular, KUK, Tekoşin, Rızgari, Özgürlük Yolu, Beş Parçacılar, KDP, Kava, Dengê Kawa

Mardin mağaralarındaki 447 Rus yapısı roket

Mardin mağaralarında şimdiye dek pek rastlanmayan silahlar bulundu. 447 roket olayının perde arkası...

PAZARTESİ Aydınlık'TA

Çukurova Söke Maraş...

BEREKETLİ TOPRAKLAR ÜZERİNDE AÇ İNSANLAR

Yazısı 5. sayfada

Seydişehir'de çatışan 2 zorba

● Bir yetki mücadelesinin içyüzü ve huzur isteyen işçiler

Hazırlayan: Yusuf Çelik

4. sayfada

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 16 HAZIRAN 1979

500 KURUŞ

SALT-2 Zirvesinden izlenimler

U-2'ler meselesinin açıklanması kaldı

Baha Targün

Brejnev'in uçağını bekliyoruz.

Gazeteciler aralarında şakalaşıyor. Birbirerine iş olsun diye, "ilginç" haberler veriyorar. Kulağıma şu sözler geliyor:

— Brejnev hapını unutmuş onun için uçak geri gidecek.

— Yok canım ne hapı, doping yapmış diyorar.

Bir gazeteci de elindeki teyple telsiz gibi oynayarak Brejnev'in pilotunu arıyor. "Ne yapacaksın Brejnev'in pilotunu" diyoruz. "Herkesten önce gazeteme haber yetiştireceğim" diyor. Brejnev'in pilotu gazetemize telsizle verdiği demeçte. ..."

Yanıma biri yaklaşıyor. Yakamdaki kimliğe bakıp bana elini uzatıyor. Sinhua'nın Viyana muhabiri Feng Zhongiin.

Konuşuyoruz. Bir gün evvel Sovyet ve Bulgar muhabirlerle yaptığım konuşmaları anlatıyorum. Dikkatle dinliyor. Temmuzda Pekin'e dönecekmiş. Onun yerini alacak meslektaşı Hua Higi'yi benimle tanıştırıyor. 40 yıllık dostlar gibi neşe içinde tokalaşıyoruz. Biz Hua ile konuşurken Feng, yanından geçen

(Devamı sa.7, sü.7'de)

SALT-2 için bir araya gelen iki süper devlet U-2'lerin Türkiye üzerinde uçması konusunda görüş birliği halinde

SALT.2

U-2 konusunun ayrıntıları tartışılıyor

● *İlk gün yapılacak Gromiko-Vance görüşmelerinden itibaren U-2 konusu öncelikle ele alınacak*

● *Avrupa'daki devrimci partiler Viyana'da Salt-2'ye karşı toplantı yapıyor.*

Brejnev ilk kez Gromiko, Uştinov ve Brejnev'in yerini alacağına kesin gözüyle bakılan Çernenko'dan oluşan böyle güçlü bir ekiple bir görüşmeye katılıyor. Bu durum Brejnev'in iyice hasta olmasına bağlandı. (Fotoğraf: AYDINLIK)

● ***Avusturyalı devrimcilerin SALT-2 aleyhtarı faaliyetlerinden rahatsız olan Sovyetler Birliği Avusturya makamlarına başvurdu***

BAHA TARGÜN
VİYANA'DAN BİLDİRİYOR

3 gün sürecek zirve toplantısı için Carter'ın ardından dün Brejnev de Viyana'ya geldi. SALT-2'nin imzalanması için bir araya gelen iki süper devletin temsilcileri U-2 uçaklarının Türkiye üzerinden uçması konusunda fikir birliği halindeler. Carter ile Brejnev, Türkiye'nin temsil edilmediği bir toplantıda semalarımızda U-2 casus uçaklarının uçması konusunun ayrıntılarını tartışırken öte yandan Avusturya'da SALT-2 aldatmacasının teşhiri için gösteriler düzenleniyor.

Önceki gün Viyana'ya gelen ABD Başkanı Carter'in ardından Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev de Viyana'ya geldi. Carter ile Brejnev ilk kez Avusturya Cumhurbaşkanı Rudolf Kirchsclager'in yemeğinde bir araya geldiler. İki süper devletin temsilcileri SALT-2 anlaşmasını sağlamak için U-2 casus uçaklarının Türkiye üzerinden uçması konusunda fikir birliği halindeler. İş artık U-2

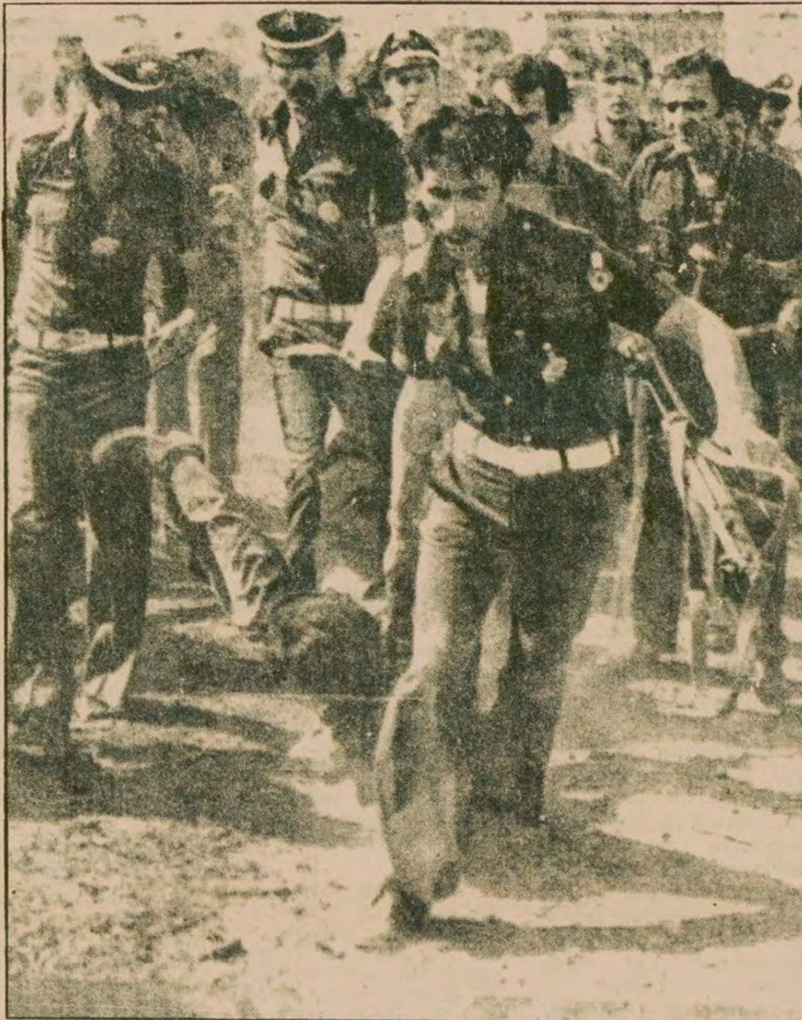
(Devamı sa.7, sü.3'de)

Viyana'da görüşmelerin yapılacağı Hofburg Sarayı (Fotoğraf: AYDINLIK)

Cezaevi'ne baskın düzenlemişlerdi

İzmir'de THKP-C Eylem Birliği üyeleri polisle 2,5 saat çatıştı

İzmir'de 2, 5 saat süren silahlı çatışma sırasında öldürülen Eylem Birliği üyesi polisler sürükleyerek götürüyorlar (Fotoğraf: AA)

● Çatışmada biri polis iki kişi öldü, sekiz kişi yaralandı

● Üç ilde beş kişi öldürüldü

4. SAYFAMIZDA

Elazığ'da 11 cinayetten sanık 22 Apocu yakalandı

● Emniyet Müdürü, yakalananların "Kürdistan İşçi Partisi" kurduklarını söyledi

4. sayfada

● **Erzurum'da banka soyan üç komando yakalandı**

U-2 uçaklarına karşı tepkiler yaygınlaşıyor

Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin düzenlediği "Amerikan U-2 uçaklarına ve Rusya'ya teslimiyete hayır" kampanyası hız kazandı. Kampanya, çeşitli engellemelere rağ-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Ragıp Duran Beyrut'tan bildiriyor

SALT-2, Moskova'yla Filistinlilerin arasını açıyor

Beyrut'ta yayınlanan El Havadis dergisinde çıkan bir haber FKÖ çevrelerini hâlâ sarsıyor: "Moskova ile Arafat'ın arası açılıyor."

Haberin doğruluğunu araştırmak üzere bilgi sızdırmaya çalışıyorum. Ama FKÖ Bürolarında

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmeler başladı

Rum Temsilcisi Yuannidis:

"Çözüm için elimizden geleni yapacağız"

Yumuşama ve direnme

Üzerinde çok söz edilen SALT-2 pazartesi günü Viyana'da imzalanıyor. İki süper devletin liderleri daha önceden kararlaştırılan metin üzerinde tartıştıktan sonra, bir kağıda imzayı basacaklar.

SALT-2, SALT-1'den oldukça farklı bir ortam içinde ele alınıyor, bundan yedi sene önceki dünya şartları ile, bugünkü şartlar oldukça farklı.

Amerika'nın durumu da farklı. İşte bu nedenle Amerika Başkanı Carter Viyana'ya endişe içinde gidiyor. Carter'i endişelendiren, ülke içindeki durumdur. Avrupa ülkelerinin muhalefetidir.Amerikan Senatosunun birçok üyesi bu zirveyi kaygıyla izliyor ve muhalefet ediyor. Örneğin, senato'nun nüfuzlu üyelerinden Henry Jackson, 'bu anlaşma ile biz kendi kendimizi tatmin ediyoruz' diyor. Son yıllarda Amerika'da, Sovyetlere karşı tutum tartışma konusu olmaktadır. Şahinler kanadı adı verilen grup, Sovyetlere daha kararlı tutum alınmasını istemektedir. Senato i-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Aydınlık

AKEL İki Bölgeli Federasyonu desteklediğini resmen açıkladı

ERDOĞAN ÖZBALIKÇI
LEFKOŞE'DEN BİLDİRİYOR

Kıbrıs sorununa barışçı bir çözüm bulmak amacıyla 19 Mayıstaki Denktaş-Kipriyanu zirvesinde kararlaştırılan toplumlararası görüşmeler dün sabah Lefkoşe'de Türk ve Rum temsilcileri arasında başladı.

Görüşmeleri kalabalık bir gazeteci topluluğu ve TV ekipleri izliyor. Saat 11.30'da başlayan görüşmelerin dünkü bölümünde teknik konular ele alındı.

Ledra Palas'a saat 10.30'da gelen Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı Perez de Cuellar, yeni bir gündem önerisinde bulunmayacağını, görüşmelerin temelini Denktaş ile Kipriyanu arasında imzalanan 10 maddelik anlaşmanın teşkil edeceğini belirtti.

Türk tarafından katılan görüşmeci Ümit Süleyman Onan da görüşmelere girmeden önce yaptığı konuşmada eski duruma düşmeyecek bir anlaşma gerçekleştirme-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Ecevit: IMF ile niyet mektubu üzerinde anlaşmaya varıldı

● Kıbrıs'ta görüşmeler anlaşmayla sonuçlanabilir

ANKARA (ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit, IMF ile Niyet Mektubu üzerinde anlaşmaya varıldığını açıkladı. Ecevit, Kıbrıs'ta başlayan toplumlararası görüşme-

(Devamı sa.7, sü.5'de)

SOL nasıl birleşecek ?

Aydınlık meclisi

İstanbul Kadıköy'den bir okuyucu:

"Ciddiye alınmamaktan kötü birşey olabilir mi?"

Bugün ülkemizde, "halk savaşı" veya "öncü savaşı" verdiğini öne süren bir takım gruplar var. Bu gruplar yıllardır duvarlarda, dergilerde, bildirilerde yazıp, mitinglerde, toplantılarda, bağırıyorlar: "Yaşasın halk savaşı", "Kurtuluşa kadar savaş" vb..

Ben "Sol Nasıl Birleşecek?" tartışmasına bu grupların bu konuda dedikleri ve yaptıklarına değinerek katılmak istiyorum.

Halk savaşı adından da anlaşılacağı üzere, halk ordularının karşıdevrimci ordulara karşı verdiği uzun süreli savaşlardır. Yani burada devrimci bir partinin önderliğinde milyonlarca kişilik silahlı halk orduları sözkonusudur. Bugün "halk savaşı" verdiğini öne sürenler ise bellerinde birer tabanca bir avuç "yiğit" genç. Sağa sola serseri mayın gibi koşuşturuyor. Onlara göre "İktidar namlunun ucundadır" Ancak "namlunun ucu" kime yöneliktir? Genellikle bakkallara, esnafa, kendilerine "bağış" vermeyen kimselere, gazetelerini almayanlara, gariban bekçilere, Karakol polislerine, başka siyasetlerin etkisi altında kalmış [illegible] ların "halk savaşlarının [illegible] öncü savaşlarının" sürdüğü sırada, büyük patronlar ve ağalar günlerini gün etmekte ve halkımızı azgınca sömürmektedirler. Dolayısıyla halk iki şeye hedef olmaktadır: Bir ağa patron sömürüsüne bir de bu "halk savaşçıları"nın baskı ve terörüne. Bazen bunlar birtakım yerleri "kurtarılmış bölge" ilan ederler. Bu yerlere beğenmedikleri kimseler giremez. Yalnız uzakta bir polis cipi göründü mü, bu "yiğitler" toz olurlar. Demek ki, bunların yiğitlikleri savunmasız kişilere söküyor. Demek ki, "Devrim için savaşmayana sosyalist denmez" diyen öncü savaşçılar kendilerinden daha techizatlı güçler karşısında "Sen sağ ve ben selamet" deyip tüyüyorlar. Nerede kaldı o keskin tavırlar, keskin sözler? Çıkarlarını savunduklarını öne sürdükleri halk ise "Aman bize bulaşmasınlar" deyip uzak duruyor.

Bu grupların tabanındaki gençler, yaşları gelince askere gidiyorlar, dönüyorlar. Evlenip çoluk çocuğa karışıp "Aman bu işler bize göre değil biz eskiden kovboyculuk oynamışız meğer!" diyorlar. Anneleri babaları ise "Neyse çocuğumuz bir gençlik hevesidir, atlattı çok şükür" diyorlar. Bu "uslanan" çocuklar kısa zamanda düzene uygun kişiler olup çıkıyorlar. Hızlı şefler ise T 'K' P'ye geçerlerse kariyerlerinin doruğuna ulaşıyorlar. Her türlü izzet-i ikramdan yararlanıp köşeyi dönüyorlar.

Peki, şimdi bu grupların tabanındaki gençler ne yapmalıdırlar? Bir kere bu arkadaşlar oturup şöyle bir düşünmelidirler. Ben bugüne kadar kaç emekçiyi bilinçlendirdim? Kitlelerden ne aldım, kitlelere ne götürdüm? Kitlelerin arasında eridik mi, yoksa cascavlak tecrit mi olduk? Kendimizi onlardan biri gibi mi görüyoruz, yoksa onlardan fersah fersah ilerde "süper devrimci" miyiz?"Bu kadar zamandır halk savaşı dedik ama yaptığımız iş kahvehanelerde, çay bahçelerinde, okul kantinlerinde çene mi çalmaktı? Yoksa "öncü savaş" demekle sokaklarda lastik yakmak gece yarıları gizlice bombalı pankart asmak mı demek istiyorduk? Düzeni, dolayısıyla insanları değiştirmek için sistemli, programlı bir çalışma mı yürüttük yoksa düzenle olan çelişkilerimizi tatmin için yüksekten palavra mı attık? "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz", "Yaşasın halk savaşı" diyoruz da, hani arkamızdaki milyonlarca emekçi? Yoksa bu savaşı birkaç yüz genç ellerindeki çakar almaz elli metre menzilli tabancalarla mı yapacağız?

Kitlelerin denizinde balıkmıyız, yoksa suyu kurumuş bir kavanozda can çekişen balık mıyız?

Örgütün hücrelerinden biri yakalanınca neden çorap söküğü gibi bütün elemanlar teker teker yakalanıyor? Basında, TV'de binbir şekle girmiş, yüzümüzü gözümüzü saklar vaziyette teşhir edilip alay konusu mu olacağız?

Geçenlerde bir mahkeme kararında olduğu gibi "Amaçları devleti yıkmaya yönelik olmakla birlikte, objektif olarak o güçten yoksun oldukları tespit edilmiş olup... cezalarının yarıya indirilmesine.. " denilerek yıkmaya çalıştığımız kurumlar tarafından bile ciddiye alınmıyor muyuz? Yoksa vapur kaçırıp yakalandıktan sonra "Çocuklar, bir daha böyle yaramazlık yapmayın" diye serbest mi bırakılıyoruz?

Ciddiye alınmamaktan kötü birşey olabilir mi?

Kimi zaman halka mizah konusu olurken, genellikle de "illallah" mı dedirtiyoruz?

Kısaca ne dediysek tersi mi oluyor?

Bir muhasebesini yaparsak, hayatın doğruladığı ve halkın hanesine yazabileceğimiz kaç eylemimiz var?

Bu soruları samimiyetle ve dürüst yanıtladığımız zaman, kuşkusuz solun birleşeceği gerçeklere daha fazla yaklaşacağız.

TRABZON

YÜZBİNLİK STAD YERİNE SPOR SALONLARI YAPTIRMAK DAHA İYİ DEĞİL Mİ?

Son günlerde spor kamuoyumuzda 70-100 binlik stadyum projeleri kampanyası giderek hız kazanmaktadır.

Sayın Gençlik ve Spor Bakanlığı ilgilileri, 100 binlik stadlarla neyi ispat etmeye çalışıyorsunuz? Amaç nedir? Bu projeler Türkiyemizin bugünkü gerçeklerine ters düşmüyor mu? Evet, görünürde bir seyirci potansiyeli vardır. Ama bu neyi kanıtlar? Spor etkinliklerinin bu denli vasat olduğu günümüz Türkiye'sinde neden kitleleri hep seyirci olmaya kanalize ediyorsunuz? Yüzbin kişiye seyir yaptıracağınıza spor yaptırmak daha iyi değil midir?

Siz, okullarda her sene kaç öğrenci geçtiğini biliyor musunuz? Kaç tane çilekeş beden eğitimi öğretmeninin yağmur altında, çamur üstünde ne şartlar altında çalıştığını biliyor musunuz?

Yüzbinlik stad projeleri Türkiye'nin gerçeklerine tamamen terstir. Sporu seyir halinden kurtarmak şarttır. Kaldı ki seyircimizin eğitimi de güncel bir sorundur. O halde Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu proje her okula bir salon, her mahalleye bir saha olmalıdır.

Bir Beden Eğitimi Öğretmeni

BALIKESİR

YAŞA ÇELİKÖZ'Ü KAYBETTİK

Balıkesirli devrimcilerin ağabeyi Yaşa Çeliköz'ü 9 Mayıs günü acı bir trafik kazasında kaybettik.

Dünyadan göçüp giden insanların arkalarından anıldığında, konuşulduğunda kimileri herkes tarafından hep sevgiyle, saygıyla anılır. Yaşa arkadaş da işte böyle kişilerdendi.

Yaşa arkadaşın devrimci geçmişi 1960'lara dayanır. 1960 sonrası anti-emperyalist gençlik hareketlerinde İstanbul'da yer almıştı. 1974'lerde Halkın Sesi-Aydınlık çizgisini benimsemeye başlamıştı.

Yaşa arkadaş çeşitli devrelerde, halkın çeşitli kesimlerinde çok sevilen bir kişiydi. Değişik kesimlerin meseleleri ile ilgilenir, onları çözmek için işe girişir ve çoğunlukla da başarırdı. Herkesle çok rahat diyalog kurabilmesi ve inandığı fikirleri ısrarla savunması gerici fikirlerin etkisinde kalan kişilere yaklaşması onun en örnek yönlerindendi. Balıkesir'de faşistlerin etkisinde, Halkın Kurtuluşunun etkisinde, İGD'ye yakın kişileri bularak onlarla bıkıp usanmadan devrimci fikirleri tartışırdı.

Çalıştığı PTT'de de demokratik hakları savunarak değişik görüşlerdeki çalışanların sevgisini kazanmıştı.

Yaşa'da derin bir halk sevgisi vardı. Hiç tanımadığı yoksul bir köy imamının, kan bulunamayışı nedeniyle öleceğini öğrendiğinde koşa koşa kan vermeye gitmişti.

Yaşa arkadaş iyi bir yayın satıcısıydı. Yeni çıkan yayından çok sayıda alır, onları değişik çevrelerde satardı.

Şehir içindeki minibüsçülerin çeşitli sorunlarının çözümü için onların örgütlenmeleri için önayak olup dernek kurulmasını sağlamıştı. AP'nin etkisindeki şoförleri de kucaklayan dernek mensupları Yaşa'yı faşistlerin birçok saldırısına karşı korumuşlardı.

Cenazesine 300 kişi kadar çeşitli mesleklerden, PTT'den memurlar, devrimciler, AP'li, CHP'li yurttaşlar katıldılar. Yaşa arkadaşı çevresine, halka, devrime daha çok uzun yıllar hizmet edebileceği bir yaşta kaybetmenin acısını duyuyoruz. Onun gönül verdiği fikirlerin partisi TİKP'nin çelengiyle toprağa uğurladık.

Balıkesirli Devrimciler

FİKİR MEYDANI

AYRILIKÇI BİR HAREKET BUGÜN NİÇİN GERİCİDİR?

Mehmet Tekin

TEMMUZ 1978'de yayınlanan "Sömürgecilik ve Milli Mesele" isimli kitapta aşağıdaki satırlar yer almaktadır:

"...*Emperyalist savaş etkenlerinin artmasıyla milli savaş imkanlarının ortadan kalktığı veya bir milli hareket olarak başlayan bir savaşın mutlaka emperyalist rekabete alet olacağı şeklindeki düşünceyi de yerle bir etmek gerekir.*" (1)

Hangi milli hareketin söz konusu olduğu belirtilmeden yukardaki sözler hakkında fazla bir şey söylenemez. Genel olarak ele aldığımızda bu sözler doğrudur da. Ama gerek sözkonusu kitap, gerekse yukardaki sözler somut bir meseleden dolayı yazılmışlardır. Bu mesele Kürt meselesidir. Onun için yukardaki sözlerin Kürt meselesinin bugünkü durumu açısından ele alınıp değerlendirilmesi gerekiyor.

Elbetteki savaş etkenlerinin arttığı bir dönemde bile olsa, her milli hareketin mutlaka emperyalist rekabete alet olacağını iddia etmek somut gelişmeleri hesaba katmayan, halkların devrimci mücadele imkanlarını gözardı eden ve emperyalizmi kadiri mutlak gören bir anlayışın sonucu olabilir. Bugün savaş etkenleri artmaktadır. Ama bugün dünyada devrimci milli savaşlarda görmekteyiz. Eritre halkının kurtuluş savaşı böyle bir savaştır. Bu savaşın devrimci niteliği, onun sosyal emperyalizme karşı olma özelliğinden gelmektedir. Bu mücadeleyle sosyal emperyalizmin Doğu Afrika'ya ve Kızıldeniz'e hakim olma emellerinin önünde bir engel oluşturulmaktadır. Bu açıdan ele alındığında Eritre halkının mücadelesi aynı zamanda savaş etkenlerini zayıflatan bir rol oynamaktadır.

İkinci dünya savaşı öncesi, savaş etkenlerinin arttığı şartlarda da devrimci milli savaşlar görüldü. Buna örnek olarak da Etyopya halkının İtalyan faşist işgalcilerine karşı verdiği savaşı gösterebiliriz.

Savaş etkenlerinin artışı saldırgan emperyalistlere karşı devrimci milli savaşları zorunlu kılmaktadır. Zaten öyle olmasaydı savaş peşinde koşan emperyalist dünyaya hakim olurdu. Sosyal emperyalizm bugün savaş peşinde koşmaktadır. Ama bu Eritre, Afganistan ve Kamboçya'da görüldüğü gibi kendi zıddı olan devrimci milli savaşları da doğurmaktadır.

Ama mesele, genel olarak savaş etkenlerinin arttığı şartlarda devrimci milli savaşların mümkün olup olmayacağı değildir. Mesele bugün Kürt milli hareketi açısından böyle bir şeyin mümkün olup olamayacağıdır. Kitaptaki anlayışa göre Türkiye, İran, Irak ve Suriye'ye karşı, devrimci bir Kürt ayrılıkçı hareketi mümkündür. Biz dünyanın ve Orta Doğunun bugünkü şartlarında böyle bir şeyin mümkün olmayacağını söylüyoruz. Bu tespitimiz şu gerekçelere dayanmaktadır:

1- Herşeyden önce bugün Kürtlerin bölge ülkelerine karşı verecekleri bir "devrimci milli savaşın" maddi temeli yoktur. Böyle bir milli hareket ne gerekçeyle ortaya çıkarsa çıksın bugünkü şartlarda başından beri haksız bir zeminde olacaktır. Nedir bu zemin?

Bölge devletlerini bugün yıkmak isteyen ve sömürgeleştirmek isteyen kimdir? Bu mesele açıktır. Sosyal emperyalizmin bölgeyi sömürgeleştirme ve bölge devletlerini yıkma faaliyetleri gözler önündedir. Herşeyden önce böyle bir zemin vardır. Yani bölge devletlerini yıkma zemini.

Veya başka bir açıdan meseleyi ele alalım. Bugün bölge devletlerinin esas meselesi nedir? Bölgedeki ezilen milliyetleri boyunduruk altında tutmak mı? Yoksa Sovyet boyunduruğu altına düşüp düşmemek mi? Bu devletlerin esas meselesi bugün Sovyet boyunduruğu altına düşüp düşmeme meselesidir. İşte bugün sözkonusu olacak ayrılıkçı bir hareket, esas meselesi Sovyet boyunduruğu altına düşüp düşmemek olan devletleri yıkmayı hedef alacağı için başından beri haksız zemindedir.

Eritre halkı, haklı maddi temeli olan bir devrimci milli savaş yürütmektedir. Çünkü Etyopya'daki iktidar sırtını dünyanın bir numaralı gericisi olan sosyal emperyalistlere dayamıştır. Bundan dolayı bu iktidarı zayıflatacak veya yıkacak olan bir hareket haklı bir zemindedir.

Kürdistan bir Eritre değildir. Orta Doğuda Doğu Afrika değildir. Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de ise birer Mengistu iktidarları yoktur. Bütün bunlar bugün Orta Doğu ülkeleri ile Etyopya'nın tamamen farklı şartlara sahip olmasında ifadesini bulmaktadır. Rusya, Etyopya'daki ayrılıkçı hareketi (Eritre) bastırmak istemektedir. Orta Doğu ülkelerinde ise bizzat ayrılıkçı hareketlerin ardına geçmektedir. Bu durum da Etyopya'da devrimci bir ayrılıkçı hareketin neden mümkün olduğunu, Orta Doğu ülkelerinde ise böyle bir hareketin maddi temelinin neden olmadığını göstermektedir.

2-Bir an için bölgedeki herhangi bir milli hareketi başından itibaren Rusya'nın hizmetine sokan bu maddi temeli gözönüne almayalım. Diyelim ki bir devrimci ayrılıkçı hareket ortaya çıktı. Ve aynı zamanda Rusya'ya karşı mücadele etmektedir. Böyle bir şeyin başarı şansı var mıdır? Böyle bir şeyin başarı şansı bugün sıfırdır. Aslında az çok "ciddi" olan her ayrılıkçı akım bugün bunu tespit etmektedir. Onun içindir ki ayrılıkçılık yolunda diretenler Rusya'yla ilişkileri iyi tutmaya çalışmaktadırlar.

Ayakları toprağa basmayan, halen bulutların üstünde dolaşmaya devam eden bazıları ise Rusya'nın müdahale etmeyeceği, "Rusya'ya karşı bir milli hareket" düşlemektedirler. Ama düşlemekten daha fazla birşey yapamazlar. Çünkü gerçekler bu düşlere uymuyor. Rusya Akdenize, Hint Okyanusuna ve Arap ve İran petrolüne inen yol üzerinde bir "Kamboçya'ya" tahammül edebilir mi? Edebileceğini düşünmek ham hayaldir.

Ve Kürtler hem dört devlete karşı savaşacak, hem de Rus saldırısına göğüs gerecek böyle bir "Kamboçya'yı" savunabilirler mi? Bunu düşünmekte ham hayaldir.

Bütün bunlar şunu gösteriyor: Bugün bölge devletlerine karşı "devrimci milli savaş" hayallerini bir yana bırakmalı ve katı gerçeği görmeliyiz. Bugün devrimci milli savaştan şunu anlamalıyız: Bölge halklarıyla birleşerek Rusya'nın hegemonyacılığına ve savaş tehlikesine karşı mücadele etmeyi. Yani bölge devletlerine karşı değil, sosyal-emperyalizme karşı, bir devrimci milli savaş.

DİPNOT:
(1) Sömürgecilik ve Milli Mesele, s: 185

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İZMİR

KÖYÜMÜZE GELEN TAPU MEMURLARI, SANKİ MUHTARIN MAAŞLI ADAMLARI

Bizler Kula'nın Şehitlioğlu Köyü halkındanız. Köyümüz arazilerinin ölçülüp tapuya bağlanması için ilçemizdeki Kadastro Müdürlüğünce görevlendirilen memurlar, köyümüze gelerek işe başlamış durumdadırlar. Ancak bu memurlar asıl görevlerini bir tarafa bırakarak köyümüzün muhtarı ve aynı zamanda toprak ağası bulunan Mestan Kazak'ın bir nevi şahsi memurları gibi çalışıyorlar.

Şöyle ki, Araziye çıkan bu memurlar görev başında ve yanlarında muhtar olduğu halde görevlerini bırakarak içki alemleri yapmakta ve görev dönüşü köye sarhoş bir vaziyette gelmektedirler. Bu yetmiyormuş gibi köy muhtarının evinde sabahlara kadar işçi ziyafetleri çekiyorlar. ve köy muhtarı tarafından silah atılmak suretiyle alemleri renklenmektedir. İçlerinden bir memur muhtarı ikaz etmişse de köy muhtarı "Buranın reisicumhuru benim, köy benden sorulur. İstediğim gibi silahla ateş edebilirim." diyerek kimseyi dinlememekte ve silah sesleri ile köy halkını sabahlara kadar rahatsız etmektedir. Köy bu yüzden bir savaş alanı haline gelmiştir.

Muhtar Mestan Kazak zenginliğine, toprak ağalığına, ve muhtarlığına güveniyor. Görevli kadastro memurları da bunun emellerine alet oluyorlar. Muhtar sanki memurları satın almış gibi istediğini yaptırıyor. Çünkü muhtarın arazileri arasında hazineye ve özel şahıslara ait araziler mevcuttur. Muhtar bu arazileri kendine ait gibi göstermekte ve üzerine yazdırmak için görevlileri kullanmaktadır. Hatta bu görevlilerin yanına seçilen bilirkişiler de yine muhtar tarafından köylülerin hiç bir malumatı ve rızası olmadan tayin edilmektedir. Bu bilirkişilerden Kadir Şenel muhtarın dayısı, Nurullah Ekiz ise eniştesi olmaktadır.

Hal ve hareket böyledir. Görevli bir devlet memurunun görev başında içki içmesinin ve silah atmasının yasalarımızda suç sayılacağı kanısındayız. Memurlarımızın ve muhtarımızın bu hareketleri biz vatandaşların hükümetimize ve yetkililerine karşı güven ve inancı sarsmıştır.

Haklarında şikayetçiyiz. Şikayetimizi her an ispata hazırız. Bu kişilerin haklarında yasal işlem yapılması için müfettiş tayin edilerek görevlendirilmesini istiyoruz. Bir yetkili tarafından yapılacak tahkikat sonunda şikayetimizin varit olduğu meydana çıkacaktır.

Saygılarımızı sunarım.

Şikayetçi İsmail Kazak
Muslu oğlu 1953 doğumlu

TRABZON

UÇAMAZ SEMALARIMDA U-2 UÇAKLARI

SALT , silahsızlanma hepsi düzme
İki süper devletin giydiği çizme
Onların hep amacı dünyayı ezme
Uçamaz semalarımda U-2 casusları

* * *

Bekçisiyim gece gündüz beklerim
Kan dökmüşüm zay olamaz emeklerim
Zincirden kopsa da tunç bileklerim
Uçamaz semalarımda U-2 uçakları

* * *

Kahpe Amerika katır inatlı
Buz boyalanmış zehir dudaklı
Atamızın emri buzlarda saklı
Uçamaz semalarımda U-2 uçakları

* * *

Arena mı sandın güzel yurdumu
Hani silahsızlanma hızı durdu mu
Nerde SALT I unutuldu mu
Uçamaz semalarımda U-2 casusları

* * *

Kendim hükmederim kendi yurduma
Göz açtırmam Amerikan kurduna
Rus kimdir ki danışayım ben ona
Uçamaz semalarımda U-2 uçakları

Remzi Yazıcı
Trabzon Sürmene Köprübaşı Nahiyesinden

MERSİN

Mazot bölgemizde eşit dağıtılmıyor

Bizler İçel ilinin Tarsus kazasının Alifaki köyünden Mehmet Uygun ve Mahmut Güçlü,Bizim köye ve çevremizdeki köylere yeterli derecede mazot verilmiyor. Tarsus Kamyoncular Kooperatifine haftada 175 bin litre mazot verilirken Çukurova çiftçilerine 105 bin litre veriliyor. Bütün çiftçilerimiz tam bir haftadır sabahtan akşama kadar mazot bekliyor. Kaymakam hiç ilgilenmiyor. Petrol de mazot da olduğu halde köylümüzü bekletmektedirler.

Alifaki köyünün 165, Akarsu köyünün 5, Baharlı'nın 10. Yaramış'ın 20 ve Balıca'nın ise 40 tane dizel traktörü olmasına rağmen, yani traktör sayısı her köye göre değişiyorken 10 bin litrelik mazotu beş köye nasıl eşit bir şekilde pay ediyor?

Bu yüzden köye ikide bir de bir cip jandarma gelip baskı yapıyor. Köylerimizdeki bu meseleyle ilgilenmelerini istiyoruz.

CEYLANPINAR URFA

Amerika da Rusya da bizim düşmanımızdır

Sayın Başbakan, seçimlerde "Akgünlere Doğru" sözünü ilke edinmiş olan siz ve partiniz tam tersine hareket ettiniz.

Toprak reformu yapacağınızı vaad ettiniz. Onu yapmadınız.

Ayrıca U-2 uçaklarının Türkiye üzerinde uçmasına izin vermeniz ülkemizi tehlikeye düşürmektedir.

SALT-2 Anlaşmasını Amerika'nın, Rusya'nın dünyayı silahsız bırakmasını kabul ettiniz.

Bir köylü olarak sizden sırtınızı, Amerika'dan, Rusya'dan çekiniz. Çünkü onlar bizim birer düşmanımızdır.

Aynsereç Köyünden
Davut TAŞKIRAN

İZMİR

Şehirlerarası yarışmalarda bir atlet cebinden 445 lira harcıyor

Bilindiği gibi atletizm yarışmalarında başka bölgelerden gelen atletlere federasyon tarafından yolluk veriliyor. Bu yolluk toplam 1100 lira civarında. Şimdi Ankara'da yapılan bir yarışmada İzmirli atletlerin harcadığı parayı hesaplayalım:

Yol ücreti: Gidiş dönüş 440 TL.

Bir öğün yemek: 95 TL. üç gün için 9 öğün yapar. 95 kere 9: 855TL iki gecelik yatak ücreti: 250 TL. Toplam 1545TL

Yani her dış yarışmada atlet cebinden 445 lira harcıyor. Eğer bu böyle devam ederse kısa bir zaman sonra federasyon müsabakalara gidecek atlet bulamayacak.

Zaten az bir kitleye hitap eden atletizm böylece yıkılıp gidecek.

Çözüme gelince: Kesinlikle daha fazla para verilmesini düşünmüyorum. Bence sporcuları otel yerine öğrenci yurtlarında yatırırlarsa daha az bir para harcamalarını sağlayabilirler. Hele o yurtların yemekhanelerinden yararlanılırsa çok olumlu bir tutum olacaktır. Federasyon bunu göz önüne alırsa hem kendi bütçesine, hem de atletlerin yararına gerçekten yararlı bir iş yapmış olacak.

Atilla ÖZİDEŞ

---

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

DİRENİN!

Söke'de tarım işçileri direniyor.

Direniş ovada giderek genişliyor.

Tarım işçileri hep bir ağızdan, toprak beylerine sesleniyor:

"160 lira hakkımız. . .

Söke söke alırız. . ."

Her yıl tarım işçilerinin sırtından milyonlar kazanan toprak beyleri ise, kendileri için terleyen bu emekçilerden 160 liralık kanuni asgari ücreti dahi esirgiyor. . .

Anlaşılan toprak beyleri, emekçilerin alınterini yok pahasına içmek istiyor. . .

İşte Söke'deki tarım işçileri bunun için direniyor.

Bir düşünün, tüm bu direnme günde 160 lira için. . .

Son devalüasyondan sonra, 160 lirayla ancak bir kilo et alınabiliyor. . .

Ve günde bir kilo et için, Söke'deki tarım işçileri vücutlarındaki iki kilo eti eritiyor. . .

Günde 160 lira, ayda 4800 lira ediyor.

4800 lirayla mesela bir kompradorun evindeki süs köpeğine, ancak bir kutu Avrupa maması alınabiliyor. . .

Ayrıca, o bir kutu mama, süs köpeğine sadece bir hafta dayanıyor. . .

Oysa Söke'deki tarım işçisi, mutlu azınlıktan birinin evindeki süs köpeğinin bir haftalık mama parasını, ancak bir ayda kazanabiliyor. . .

Hatta kazanamıyor.

Zira toprak beyleri, günde 160,ayda 4800 liralık ücreti çok fazla buluyor. . .

Onlara göre, ayda üç, bilemedin üç bin beş yüz lira tarım işçilerinin nesine yetmiyor. . .

Acaba toprak beyleri hesap mı bilmiyor? Çarşı-pazarıda mı gezmiyor?

Fiyatlar almış başını gidiyor. . .

Ekmeğin tanesi 7,5 liraya yükseldi, yükseliyor. . .

Tarım işçileri ise işte o parayla bir ay boyunca geçiniyor.

Çoluk çocuk besliyor. . .

Hiç düşünmüyorlar ki toprak beyleri; bu insanlar ne yiyor, ne içiyor.

Halbuki toprak beylerinin herbiri; büyük gazinolarda aşka gelip, bir tarım işçisinin bir aylık ücretini, bir dansözün göbeğine yapıştırıyor. . .

Yapıştırmakla kalmıyor, bir tarım işçisinin bir aylık kazancının birkaç mislini, bir gecede harcıyor. . .

Dansözlere, şantözlere karşı böylesine cömert olan toprak beyleri; sıra tarım işçilerine geldi mi cimri mi cimri kesiliyor. . .

Eli bir türlü cebine gitmiyor. . .

İşçinin ücretini verirken adeta eli titriyor. . .

Binlerce kişiyi köle gibi çalıştırmak, onların emeklerini sömürmek, sömürdükleriyle zevk-i sefa sürmek istiyor. . .

Ama Söke'nin yiğit işçileri yavaş yavaş ayağa kalkıyor. . .

Sesini yükseltiyor:

"Bu gidişe son" diyor.

* * *

İçimden şöyle Söke'ye kadar uzanmak, tarım emekçilerinin arasında olmak geçiyor.

Aynı tencereye kaşık sallamak, aynı testiden su içmek, sonra onlarla dertleşmek gözümde tütüyor. . .

Yine içimden toprak beylerinin karşısına dikilmek ve ellerinin emeğinden başka birşeyleri olmayan tarım işçilerinden 160 lirayı esirgeyenlerin suratlarına tükürmek geliyor. . . .

Hey Söke'nin çilekeş işçileri. . .

Duyuyor musunuz beni?

Direnin!

Toprak beylerine el aman vermeyin. . .

Bir isteğiniz varsa haber edin. . .

Nasırlı ellerinizden öperim hepinizin.

NOT: Lütfü Oflaz'ın bu yazısı Söke'deki tarım işçilerinin direnişi sırasında kaleme alınmıştır.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											■	
2						■		■				
3					■				■			
4		■	■									■
5								■				
6							■	■				
7					■							
8	■								■			

SOLDAN SAĞA: 1) İki süper devletin baskı ve sömürüsüne karşı mücadele eden ve emperyalist askeri paktların dışında yeralan, Üçüncü Dünya Ülkeleri Topluluğu. 2) İki beyitten oluşan şiir, dörtlük- Boşa gitme, boşa harcama, 3) Değerli bir taş, Panzehirtaşı- Tersi Büyük kardeş- Kısa açıklama yazısı. 4) Siyaset. 5) Yakınma, sızlanma- Bir renk. 6) Tersi kuramsal, teorik- Tövbe. 7) Şişe mantarı- Cevher, maden. 8) Sabahları esen hafif rüzgâr- Bir terzi aleti.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Bronş ve bronşçukların yangılanması hastalığı. 2) Büyüteç- Gelir getiren yapı. 3) Büyük göçebe çadırı- Tersi bembeyaz. 4) Sahte para basıp piyasaya süren ya da yalan ve hile ile iş gören. 5) Bir nota- Mendil, yazma gibi şeylerin kenarına işlenen süs. 6) Beddua etme. 7) Subay (eski dil)- Vilayet 8) Bir hayvan- Kimyada Nikel'in simgesi. 9) Acı belirten bir ünlem- Geri verme. 10) Renkleri ya da özellikle kırmızı ile yeşili birbirinden ayıramayan (Kimse). 11) Güney Amerika kıtasında yaşayan çok iri bir yılan türü - Tersi bir bakanın soyadı. 12) Özel gezinti gemisi- Süleyman adının bir söyleniş tarzı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	K	İ	R	K	P	İ	N	A	R	■	D	O
2	A	S	İ	■	A	Z	A	T	■	Ş	E	F
3	P	■	C	A	N	A	Y	A	K	İ	N	■
4	İ	K	A	R	A	T	■	M	İ	M	İ	K
5	T	E	■	U	Y	■	M	A	R	A	Z	A
6	A	T	I	C	I	L	I	K	■	R	A	Y
7	L	E	Y	■	R	İ	K	■	K	İ	T	A
8	■	U	A	R	■	K	A	R	A	K	I	Ş

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD, Kıbrıs'tan kalkarak Türkiye üzerinden geçirmeyi düşündüğü, 20 bin metre yükseklikten uçabilen U-2 casus uçaklarıyla Rusya'nın ICBM (kıtalararası balistik füze) denemelerini ve diğer askeri faaliyetlerini izlemek istiyor.

Amerikan KH 11 uydusu. Bu uydu Sovyet topraklarındaki askeri faaliyetlerin fotoğrafını çekmekte sonra bunu Pasifik Okyanusunda uçan bir C 130 uçağına göndermektedir.

Pasifik Okyanusunda modern aygıtlarla donatılmış Amerikan gemileri. MIRV (kıtalararası çok başlıklı füzeler) denemelerini, başlıkların ne zaman ayrıldığını ve nereye düştüğünü saptamaktadır.

Sovyet faaliyetlerini, ICBM denemelerini izleyen Türkiye'deki üsler.

ABD RUSYA'YI NASIL DENETLİYOR ABD Başkanı Jimmy Carter, kendisine karşı olan muhalefeti yumuşatmak ve bastırmak için U-2 casus uçaklarının Türkiye üzerinden Rusya'yı denetlemesi fikrini ortaya atmıştır. Böylece Türkiye'nin bağımsızlığını çiğneyerek SALT-2 anlaşmasını Senato'da onaylatmayı düşünmektedir. Yukarıdaki grafikte Amerikan kontrol araçlarının Rusya'yı nasıl gözlediği gösterilmiştir. Buradan da ABD'nin U-2'lere ihtiyacı olmadığı apaçık ortaya çıkmaktadır. Böyle bir şey olsa dahi Türkiye halkı, Rusya'ya teslimiyete ve bağımsızlığını ve egemenliğini çiğneyen U-2 casus uçaklarına hayır demektedir.

ABD' nin elindeki denetleme mekanizması U-2' leri gerektirmiyor

Her ne kadar iki süper devlet, stratejik silahları sınırlandırma adı altındaki anlaşmalarla, silahsızlanma yolunda "ilerleme' kaydettiklerini söylüyorlarsa da, SALT-I' den SALT-2'ye kadar geçen dokuz yılda ne derece silahlandıklarına tüm dünya tanık oldu. Çok geçmedi birinin yeni bulduğu bir silahı, bir süre sonra öbürü de yaptı.

İşte böylesine azgınca silahlanan iki süper devlet, birbirlerinin ne yaptığını izlemek için de büyük çaba harcıyorlar. Nerede yeraltı nükleer denemesi yapıldığını, denizlerde ve karada yapılan manevralara ne kadar askerin katıldığını, ne tipte silahların kullanıldığını, yer altındaki füze depolarının (silo) ya da kamufle edilen füzelerin yerlerini saptamayı, askeri üslerdeki konuşmaları, yeni bulunan bir silahın sırlarını çözmeyi, kısacası birbirlerinin o derece karmaşık tüm askeri faaliyetlerini izlemek ve kontrol etmek için, bilim ve tekniğin en son bulgularından yararlanıyorlar. Hatta çoğu zaman, sadece askeri amaçlarla, bilim adamlarını seferber ederek, yeni buluşlar yapıyorlar.

ÜÇ ALANDA KONTROL

İki süper devlet, söz konusu askeri teknolojiye dayanarak, SALT anlaşmalarının ne derece uygulandığını kontrol etmek amacıyla, esas olarak üç alanda, karada, denizde ve havada faaliyet göstermektedir. Bunun için iki süper devlet karada dinleme istasyonları, denizde casus gemileri, havada ise U-2 gibi casus uçakları ve askeri uydular (casus-uydu) kullanmaktadır.

Birbirlerinin faaliyetlerini izlemek için kullanılan bu araçlar son derece gelişmiş elektronik aygıtlarla donatılmıştır. Bir örnek: 200 kilometre yükseklikteki bir Amerikan uydusu, sürekli olarak Rus topraklarının fotoğrafını çekmekte ve santimetre kadar olan nesneleri saptayabilmektedir. yani bir Rus kamyonunun plaka numarasını tespit etmek artık iş olmaktan çıkmıştır. Yine aynı uydu, enfraruj ışınları ile çalışan son derece hassas aygıtların (sensor) yardımıyla kamufle edilen ya da yer altındaki füze rampalarının yerlerini kolaylıkla saptayabilmektedir. Aynı şekilde Sovyetler Birliği de bütün bu olanaklara sahiptir.

BİRBİRLERİNİ DENETLEME HAKKI VE U-2

SALT-2'nin SALT-I' den farklı olarak getirdiği başka birşey de, iki süper devletin birbirlerini karşılıklı olarak kontrol ve denetleme "Hakkıdır" SALT-2'de tanınmış olan bu "hakkın" kullanılması sayılagelen araçlar aracılığı ile olacaktır.

ABD İran'daki ultramodern dinleme tesislerini kaybettikten sonra, Sovyet askeri faaliyetlerini denetlemede büyük bir kopukluğun olduğunu iddia etmektedir. CIA Başkanı Amiral Stansfield Turner İran'da kaybettikleri kontrol olanağını ancak beş yıl sonra, Savunma Bakanı Herold Brown ise bir yıl sonra kavuşabileceklerini diğer bazı yetkililer de yeni denetim olanakları bulunmazsa SALT-2'nin Senatoda onaylanmayacağını söylemektedirler. İşte bu noktada karşımıza U-2 casus uçakları çıkmaktadır. Son derece modern ve hassas askeri uydularla Sovyet topraklarını her an kontrol edebilen ABD, buna ek olarak, Kıbrıs'taki İngiliz üslerinden kalkacak U-2 casus uçaklarını Türkiye üzerinden uçurarak Rus askeri faaliyetlerini denetlemek istemektedir. Yani ABD, sözkonusu denetim, için "en uygun yer" olarak Türkiye'yi düşünmektedir.

SALT-2'yi "barış ve silahsızlanma yolunda atılan önemli bir adım" olarak göstermek isteyen Sovyetler Birliği'nin U-2 Casus uçaklarına göz yumduğu, başka bir deyişle iki süper devletin Türkiye'nin bağımsızlık ve egemenlik haklarını hiçe sayarak U-2'lere "evet" dedikleri anlaşılmaktadır.

Oysa ABD.nin elinde bulunan Sovyetler Birliği'ni denetleme mekanizması hiç bir şekilde U-2'lere ihtiyaç göstermemektedir.

Burada başka bir mesele de Ecevit hükümetinin tutumudur. Ecevit, ABD ve SSCB, U-2'lerin Türkiye üzerinden uçmasını kabul ederlerse, hükümetin de bunu kabul edeceğini söylemektedir.

Ne var ki, ortada bir de halkın tutumu vardır: Türkiye halkı Amerikan U-2 casus uçaklarına hayır demektedir.

İki süper devlet dinleme istasyonları, casus gemileri ve askeri uyduları aracılığı ile aldıkları tüm bilgileri askeri istibharat servislerinde, bilgisayarların da yardımıyla inceden inceye değerlendirmektedir.

YARIN:
SALT-2 ve Avrupa

ABD'nin bağımsızlığımızı çiğneyerek semalarımızdan uçurmak istediği U-2 casus uçağı. Bir U-2 uçağı 1 Mayıs 1960'ta Türkiye'deki üssünden kalkarak Rus topraklarını denetlerken Sverdlovsküzerinde düşürüldü. Olay büyük bir skandal yarattı. ABD-SSCB ilişkileri gerginleşti ve ülkemiz tehlikeli bir durumla karşı karşıya geldi. Şimdi de Ülkemiz aynı tehlikeli oyuna itilmek isteniyor.

Filistin kamplarına bir İsrail saldırısından sonra. . .

İsrail yine Filistin mevzilerini bombaladı

- Filistin gerillaları da verdikleri karşılıkta İsrail yerleşim merkezlerini hedef aldılar
- Lübnan'daki BM Barış Gücünün görev süresi uzatıldı
- İsrail'de petrol buhranı derinleşiyor

BEYRUT (AA/THA)

İsrail topçu birlikleri ve Falanjistler, 14 Haziranda Güney Lübnan'daki Filistin mevzilerini top ateşine tuttular. Bu saldırıya cevap veren Filistin gerillaları da, İsrail-Lübnan sınırına 20 km. mesafede bulunan ve İsraillilerin ve Falanjistlerin yuvalandıkları Mercayun ve Kleia yerleşim merkezlerini bombaladılar. İlk kez İsrail yerleşim merkezlerinin hasar gördüğü gelen haberler arasındadır.

Güney Lübnan'da sürekli biçimde devam eden topçu ateşleri, BM Barış Gücünün çabalarıyla durduruldu.

GÜVENLİK KONSEYİNİN TALEBİ

BM Güvenlik Konseyi , dün gece yaptığı oylamada Güney Lübnan'da bulunan BM Barış Gücünün görev süresini 6 ay daha uzatmaya karar vererek, İsrail'in bölgedeki Falanjistlere silah yardımını durdurmasını istedi.

Bunun üzerine İsrail temsilcisi kararı protesto etti ve sadece "İsrail'in güvenliği" için Falanjistlere yardım ettiklerini iddia etti.

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim da yaptığı konuşmada İsrail ve Falanjistlerin sorumsuz hareketlerinin devam etmesi halinde, BM Barış Gücünün görev süresi sona ermeden bölgeden çekileceğini hatırlattı.

ABD delegesi de BM Barış Gücünün görev süresinin uzatılmasına olumlu oy kullandı.

İSRAİL'DE PETROL BUNALIMI

İsrail Enerji Bakanı Yizak Modai, "Financial Times" gazetesine verdiği demeçte, İran'da devrim hareketinin başladığı günden bu yana İsrail'in büyük bir petrol sıkıntısı içinde olduğunu itiraf etti.

Devrimden önce petrol ihtiyacının yüzde 60'ını İran'dan sağladıklarını söyleyen Modai, petrolün yarıya yakın bölümünü Meksika'dan ve Süveyş'teki yataklardan elde ettiklerini, diğer kısmını ise peşin para ile aldıklarını ifade etti.

Petrol bunalımının Avrupa ülkelerinden kaynaklandığını söyleyen Modai, "İngiltere Kuzey Denizinden çıkardığı petrolün bir bölümünü İsrail'e satabilir" dedi.

Belçika basınında SALT-2

LA LIBRE BELGIQUE U-2 konusu Viyana'da ele alınacak

HADİ ULUENGİN
BRÜKSEL'DEN
BİLDİRİYOR

BELÇİKA'nın en büyük günlük gazetelerinden La Libre Belgique'nin dünkü sayısında Viyana'da başlayan SALT-2 görüşmelerine ilişkin olarak yazılan yazıda ABD ile Sovyetler Birliği arasında imzalanacak olan bu anlaşmanın dünya barışına ve silahsızlanmaya fazla bir şey getirmeyeceği belirtiliyor.

"Carter-Brejnev zirvesinden mucize beklenmemeli" diye başlayan makalede iki süper devletin başkanları arasında yapılan bu toplantının "gerçekçi" bir hava içinde geçeceği vurgulanarak, zirve sırasında ele alınacak konuların geniş tutulacağı bildiriliyor. U-2 casus uçaklarının Türkiye'den uçuşu konusunun da Viyana'da ele alınacağını, Sovyetler Birliği'nin buna "yeşil ışık" yakması durumunda denetleme uçuşlarının başlayabileceğini belirtiliyor Gazetenin Washington muhabiri Birleşik Amerika'da son olarak yapılan bir sondajlarda Amerikalıların yüzde 42'sinin Sovyetlerin silahlanma alanında Amerika'yı geçtiği, yüzde 30'unun her iki ülkenin eşit olduğu ve ancak yüzde 11'inin ABD.nin Sovyetlerden daha güçlü olduğu fikrini benimsediği sonucunun ortaya çıktığını yazıyor.

Yazıda her iki devlet adamı arasında Viyana'da yapılacak görüşmelerde bir iyiniyet bildirisi yayınlansa bile iki ülke arasında Çin Halk Cumhuriyeti, Avrupa'da silahsızlanma, bölgesel barış, Rodezya, Kore ve Vietnam konularındaki görüş ayrılıklarının Avusturya başkentinde giderilmesinin mümkün olmayacağı vurgulanarak SALT-2'den çok şey beklemek ancak hayalcilik olacaktır" deniliyor.

BELÇİKALI GENERAL CLOSE SALT-2 Avrupa için tehlike yaratıyor

ALMANYA 'daki Belçika ordularının eski komutanı ve şimdi Belçika Savunma Komisyonu Başkanlığını yürüten General Close, Agence France Press' e verdiği bir demeçte, Viyana'da imzalanacak SALT-2 Anlaşmasının yalnız Sovyetler Birliği'ne yaradığını belirtti.

General Close aşağıdaki konulara dikkati cekti.

"Ruslar SALT-2 Anlaşmasıyla ABD'nin Cruiser füzelerinin menzilini 600 mile indirdiler Böylelikle Cruiser füzeleri büyük ölçüde etkinliklerini yitirmişler-yöneltilmiş silahlar ortadan kalkmış oluyor. Halbuki Sovyetler Birliği bir çırpıda Avrupa'daki 1500-2000 NATO hedefini nükleer bombardımana tutabilecek güçte füzeye sahip. Avrupa' daki müttefik kuvvetlerin bu tür silahlarla donatılması durumunda bile bunların kullanılması ancak Washington'un kararıyla gerçekleşebilecek. Sovyetler Birliği önünde stratejik üstünlüğünü yitiren ABD.nin buna başvurması düşünülemez. Öte yandan Sovyetlerin çok uzun menzilli ve modern bombardıman uçağı SALT-2 anlaşmasının kapsamı dışında kalmaktadır. Klasik (konvansiyonel) silahlarda ise Sovyetler eskiden beri üstünlüğü ellerinde tutmaktadırlar. SALT-2 anlaşması ABD ile NATO'nun Avrupa Müttefikleri arasında SS-20 füzelerine karşı bir güç yaratılması konusunda herhangi bir anlaşmaya varmadan imzalanırken daha sonra iki süper devlet arasında imzalanması öngörülen SALT-3 anlaşmasına Avrupalıların katılması hemen hemen gerçekleşmeyecek bir olgudur."

Rus muhalifi yazar Kuznetsov'u KGB'nin öldürmüş olabileceği bildirildi

SAN FRANSİSCO (THA)

Londra'da üç gün önce ölen Sovyet muhalifi yazar Anatoli Kuznetsov'u Rus gizli polis örgütü KGB'nin öldürmüş olabileceği belirtildi.

Anatoli Kuznetsov'un yakın dostu İrina Korotyukov adlı Amerikan vatandaşı bir kadın, altı ay önce bir kalp krizi geçiren yazarın kendisine yazdığı mektupta KGB tarafından öldürülmek istendiğini bildirdiğini açıkladı.

Bayan Korotyukov şunları söyledi: "Kuznetsov, bana yazdığı mektupta, son derece şiddetli bir kalp krizi geçirdiğini ve hastanede kalbinin bir ara durduğunu, ancak doktorların çabası sayesinde yeniden hayata döndüğünü anlatmıştı. Kuznetsov bu mektupta kalp krizinin ardından büyük bir hızla iyileştiğini ve bu iyileşmenin doktorlar tarafından garip bulunduğunu belirtmişti. Aslında kalp krizi geçirmeyip, kalp krizi belirtileri gösteren bir ilaçla öldürülmek istenmiş olabileceğini söylüyordu."

Bayan Korotyukov, 1978 Eylülünde ucu zehirli bir şemsiye ile öldürülen Markov'un Kuznetsov'un çok yakın arkadaşı olduğunu ve Markov'un ölümünden sonra Kuznetsov'un güvenliğinden iyice kaygılanmaya başladığını sözlerine ekledi.

Kuznetsov, 1969 Temmuzunda Sovyet Yazarlar Birliğinin düzenledigi bir geziyle Londra'ya gelmiş ve İngiliz hükümetinden sığınma hakkı istemişti.

Irak uçakları İran sınırlarını bombaladı

TAHRAN

"İslam Devriminin Sesi" Radyosu Tahran'dan dün vaptığı bir yayında, Irak Hava Kuvvetlerine bağlı iki uçağın İran'ın batı bölgesindeki sınırları bombaladığını bildirdi.

THA'nın bildirdiğine göre Irak sınır muhafızlarıda karadan İran tarafına ateş açtılar.

ANAYASA TASLAĞI

İran'daki yeni Anayasa taslağı, Tahran'da çıkan "Kayhan' gazetesinde yayınlayarak kamuoyunun tartışmasına sunuldu.

Taslağa göre, devlet Başkanı parlamentoyu toplamadan savaş açabilmekte, silahlı kuvvetlerin komutanlığı görevini üslenmekte ve görev süresinde bir kez parlamentoyu dağıtarak halk oylamasına başvurabilmektedir. Taslağa göre ülkenin en yüksek yetkilisi olarak olan devlet başkanı, başbakanı da kendisi atayacaktır. Devlet başkanının Müslüman olması ve dört yılda bir halkın oylarıyla seçilmesi şarttır.

HOMEYNİ'NİN SADR'A MESAJI

İran resmi haber ajansı "Pars", Ayetullah Homeyni'nin, Irak'ta tutuklanan dini lider Ayetullah Bekir Sadr'a, kendisini desteklediğini bildiren bir mesaj gönderdiğini haber verdi.

Pakistan'da muhalefet seçimlerin zamanında yapılmasını istiyor

İSLAMABAD

Pakistan'da muhalefetteki beş partinin biraraya gelmesinden oluşan "Pakistan Ulusal Birliği", Ziya Ül Hak yönetimindeki askeri yönetimin seçimleri kararlaştırılan tarihte yapmasını istedi.

Ziya Ül Hak ile yaptığı görüşmeden sonra gazetecilere bir demeç veren "Pakistan Ulusal Birliği" başkanı Müftü Mahmud, en önemli sorunun bugünkü askeri yönetimin, iktidarı seçimle işbaşına gelen bir yönetime devretmesi olduğunu söyledi. Bunun ise ancak genel seçimlerin daha önce açıklanmış olan tarihte yani 17 Kasımda yapılırsa gerçekleşebileceğini söyledi. Ziya Ül Hak bir süre önce yerel seçimlerin genel seçimlerden önce yapılacağını açıklamıştı.

Mevlana Müftü Mahmud daha önce sadece yerel seçimlerin düzenlenmesi halinde ülkede siyasal kutuplaşma ve gösterilerin olacağını söylemişti.

Nisan ayına kadar Ziya Ül Hak'ın yönetimine bakan veren Pakistan Ulusal Birliği, Eski Başbakan Zülfikar Ali Butto' nun idam edilmesinden sonra, hükümetten bakanlarını çekmişti.

Nikaragua'da Somoza Başkenti yeniden bombalattı

MANAGUA

Nikaragua'da Somoza' nın hava kuvvetleri, başkent Managua'nın dış mahallelerini önceki gece yeniden bombaladı. Öte yandan Sandinista gerillalarının Somoza'nın ikametgahını kuşattıkları ve özel havaalanına giden karayolunu tuttukları bildirildi. Ancak Somoza' nın Ulusal Muhafız yetkilileri, gerillaların bu saldırısını püskürttüklerini iddia ettiler.

Başkentin yaklaşık yarısının Sandinista gerillalarının eline geçtiği, yabancıların kenti terkettiği haber verildi. Beş gündür devam eden sokak çarpışmalarında yüzlerce kişinin öldüğü belirtildi.

Öte yandan Leon kentinin de Ulusal Muhafızların karargahı dışında tamamiyle Sandinista gerillalarının eline geçtiği bildirildi. Gerillaların ele geçirdikleri hafif zırhlı araçlarla karargaha saldırılar düzenledikleri gelen haberler arasında. Gerillaların ayrıca halka yiyecek dağıtmak için bir şebeke kurdukları da bildirildi

Alman Sosyal Demokrat Partiden yatıştırmacı Wehner.

Almanya'da yatıştırmacılar "savunma amaçlı" diye dursun

Sovyetler silahlanmasının "saldırıya" yönelik olduğunu itiraf ediyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Almanya'da Sovyetlere teslimiyetçi olarak tanınan Sosyal Demokrat Parti içindeki Herbert Wehner grubunun yol açtığı "Sovyet silahlanması savunmaya mı yoksa saldırıya mı yönelik" tartışması basında sürüyor. Almanya Savunma Bakanı Apel'in "Sovyet silahlanması bir savaş anında saldırı niteliğindedir" şeklindeki açıklamasından sonra, Sovyet silahlanmasının saldırı niteliği taşıdığı Sovyetlerin kendi ağızlarından ve kendi sözleriyle ortaya serilmeye başlandı.

Sovyet Deniz Kuvvetleri Komutanı Gorçkov' un yazdığı ve Almancası yayınlanan "Deniz Gücü Sovyetler Birliği" isimli kitapta, Çarlık zamanında belirlenen "Savunma filo kavramı" reddediliyor. ve bunun yerine bütün denizlerde global deniz stratejisinin uygulandığı belirtiliyor.

Gorçkov, bu stratejinin 1955 yılından itibaren uygulamaya konduğunu ve deniz kuvvetlerinin bu çerçeve içinde güçlendirildiğini açıkça yazıyor. Ayrıca şimdiye kadar geçerli olan ve deniz filolarını savunma faktörü olarak gören anlayışın gittikçe değiştiğine işaret ediyor ve savaş filolarına açık denizlerde ve "düşman sahillerde" savaşmak görevini yüklüyor.

Sovyet Frunse Askeri Akademisinin yayınladığı ve bu arada İngilizce olarak batıda basılan bir broşürde ise "SALDIRI" veya "TAARRUZ" ara başlığı altında, askeri birliklerin saldırı göreviyle donatılmalarının hatta "Lenin'in düşüncelerine uygun' olduğu görüşü savunuluyor.

Moskova'da yayınlanan "Subay El Kitabı" nda ise General Sidorenko da, "Askeri Doktrinler" bölümünde "Sovyet Askeri Doktrininin özü itibariyle taarruz niteliğinde olduğu"nu belirtmekten çekinmiyor.

Sovyet yetkilileri silanmalarının hangi nitelikte olduğunu kendileri apaçık ortaya sererken, Sovyet askeri gücünden korkan ve yatıştırmacılık politikası izlemeyi yeğleyen teslimiyetçiler, sert gerçek karşısında kafalarını kuma sokmayı yeğliyorlar.

örse çekiç

Gülay Kurnaz

Şehitlerin ellerinde yükselen bayrak

15-16 Haziran'ın, İstanbul'un dört bir yanında yürüyen işçi selinin hakim sınıfların, patronların yüreğine korku saldığı, gençliğinden aydınına, köylüsünden memuruna kadar bütün halkı coşturup umutlandırdığı o büyük işçi mücadelesinin üzerinden tam dokuz yıl geçti.

Dokuz yıl çok şeyi değiştirdi. İşçi sınıfı bir çok mücadele içinde bilinçlendi, yetişti. İktidarlar değişti, örgütler yıkıldı, örgütler kuruldu. Türkiye ve dünya birçok önemli değişiklik geçirir, yeni saflaşmalar yaşanırken, Türk-İş'de DİSK'de değişti. Ve dokuz yıl sonra bugün, garip bir tarihi benzerlikle, işçi sınıfının 15-16 Haziran'lara yol açan talebi, 1967-70'lerin temel şiarı yeniden bayrak oldu, sınıfın elinde yükseldi:

"Sendika seçme özgürlüğü"

Evet, 67-70'lerin bu temel şiarı dokuz yıl sonra bugün yeniden güçleşmiş, sendika seçme özgürlüğünü savunmak yeniden gündeme gelmiştir

Kime karşı savunulacaktır bu özgürlük? Bugün sendika seçme özgürlüğünün karşısına dikilenler 67'lerdeki gibi Amerikancı sarı sendikacılar mıdır? Cevher işler, Çelik-İş'ler midir?

Hayır. Son bir-iki yılın tecrübesi bu düşmanların kimler olduğunu göstermiştir.

1979 Türkiyesinde işçi sınıfının sendika seçme özgürlüğünün karşısına dikilenler, Sümerbanklarda TEKSİF işçilerine saldıran, Eyüp Defterdarlık işçilerini ölüm tehdidiyle sendikadan istifaya zorlayan, Sümerbank Defterdarlık işçisi Hüseyin Biber'i Tekstil'e geçmiyor diye zincirle döven Tekstil yönetimindeki revizyonist zorbalardır.

Bugün sendika seçme özgürlüğünün en amansız düşmanları "devrimci şiddet", "faşizme karşı mücadele" adı altında sağlık işçilerine tabanca çeken, hastanelerin köşebaşlarını kesip sendikaya üye kaydetmeye kalkısan Tüm Has-İş'li revizyonistlerdir.

Bugün sendika seçme özgürlüğünün can düşmanları, MKE'de ERDEMİR'de irade beyanına karşı çıkan, referandum önerisinden kaçan ve ısrarla sahte fişler üzerinden yetki tespiti isteyen Maden-İş'li ağalardır. Demir-Döküm işçisinin kaldırdığı bayrağı yere düşürmek için, aylar boyu baskı, tertip, bölücülük, tehdit, işten attırma, işçiyi birbirine kırdırma dahil her yolu deneyen sonunda cinayet işleyecek kadar azgınlaşan Ertürkler, Daysallar, Türklerlerdir

Sendika seçme özgürlüğünün yeminli düşmanları Adem Toygan'ın katilleridir.

Ve bu ne yüzsüzlüktür ki sendika değiştirmeye kalkan işçiye kurşunla cevap veren bu kişiler bugün kalkmış "15-16 Haziranı anma toplantıları" tertiplemektedirler.

* * *

İşte önümüzdeki dönemde mücadele bu revizyonist zorbalara bu yeni türeme cinayet şebekesine karşı yükselecektir.

78 Nisan'ında ERDEMİR'de, arkasından Demir-Döküm'de kırılan revizyonist zincir daha birçok yerde zorlanacaktır.

15-16 Haziran 1979 da işçi sınıfının önünde, zorlu belki uzun ama sonu mutlak aydınlık olan yeni bir mücadele dönemi açılmaktadır.

Bu mücadelenin en başında da elinde Yaşar Yıldırımların, Mustafa Baylanların ve Mehmet Gıdakların ellerinden devraldığı bayrak ile Adem Toygan yürümektedir.

BANKSIF Genel Sekreteri Başbakan Ecevit'e bir yazı gönderdi

"Haksız kazanç sahipleri işsizliği ve enflasyonu sendikalara yıkmak istiyorlar"

"Amerika ve Rusya halkımızı bölücü oyunlarına alet edemeyecektir"

ANKARA (ÖZEL)

11 kuruluşun oluşturdukları Türkiye Banka Mensupları Sendikaları Federasyonu Genel Sekreteri Yılmaz Şengüden, Başbakan Bülent Ecevit'e gönderdiği bir yazıyla TUSİAD'ın kamu oyu oluşturma amacı ile verdiği paralı ilanları kuşku ile karşıladıklarını bildirdi.

Yıllardır milyarları ceplerine indirenlerin ve haksız kazançlarının azalmamasını isteyenlerin işsizliği ve enflasyonu sendikalara yıkmaya çalıştıklarını belirten BANKSİF Genel Sekreteri Yılmaz Şengüden devamla şöyle dedi:

"Türkiye herhangi bir dış ülkeye benzetilemez. Amerika ve Rusya halkımızı bölücü oyunlara alet edemiyecektir. Artniyetli olanların sonu daima hüsran olmuştur. Yurtsever ve devrimci tüm kuruluşları gerçekci ilkeler doğrultusunda karanlık güçlerin ve yardakçılarının oyunlarını bozmaya davet etmeyi bir borç biliriz."

Yılmaz Şengüden Başbakan Ecevit'e gönderdiği yazıda ayrıca gerçekçi çıkış yolunun, işçi, halk, devlet ve özel sektörün bilinçli ve artniyetli olmadan tartışarak sorunlara çare bulmaları olduğunu da kaydetti.

Seydişehir'de çatışan 2 ZORBA

Bir yetki mücadelesinin içyüzü ve huzur isteyen işçiler

Hazırlayan: Yusuf Çelik

Seydişehir Postası — HAFTALIK TARAFSIZ SİYASİ GAZETE — İlçemizdeki Olaylardan Sonra Tutuklananların Sayısı 132'ye Ulaştı — İNANDIRICI OLMAK — Alüminyum Kent — SEYDİŞEHİR — Konya'dan Emniyet Kuvvetleri'nin Erken Gönderilmemesi Olayların Gelişmesine Sebep Oldu — Önses — 25'i aşkın yaralı var... Bazı işyerleri ve evler tahrip edildi!.. — Konya'nın Sesi — günlük halkçı siyasi gazete

İŞÇİYİ İŞÇİYE, KÖYLÜYÜ KÖYLÜYE, ESNAFI ESNAFA DÜŞMAN ETTİLER

- Maden-İş'in militanları olaydan 2 gün önce Türk Metal yanlısı 2 bekçiyi dövdüler
- Türk Metal Seydişehir Şube Başkanı Fevzi Atalay olaydan önce para ve silah dağıttı. Büyük bir katliamdan son anda dönüldü
- Maden-iş CHP'lilere kancayı atmaya çalışıyor

Seydişehirli bir işçi "Burada yeni bir Maraş yaratılmak istendi, burada yeni bir katliam tertiplenmek istendi." diyor Oturduğumuz kahvede sağına soluna şöyle bir bakıyor ve devam ediyor:

"Fakat halkı tertiplerine alet edemediler. Esnafı oyunlarına getiremediler. Ve böylelikle Seydişehir'in kanlı-bıçaklı birbirine girmesi önlendi. Ama, ama, yarın ne olur?"

Kalkıp yürüyorum. Leblebicileriyle ünlü Seydişehir'in çarşısındayım. Leblebi tavalarıyla kavurma yapan bir leblebiciye CHP İlçe binasını soruyorum. Adamcağız biraz telaşlanıyor. "Aman yeğenim, diyor. İyi ki bana sordun, bir" namuzsuza rastgelmedin."

Seydişehirli bu emekçi yurttaş "Son günlerde buralarda siyasetten konuşulmaz oldu." diye sözlerini sürdürüyor. "Konuşulmaz dediğim, herkes birbirinden çekinir oldu." Sonra dönüyor, CHP binasının yerini tarif ediyor.

İşte Seydişehir İlçesi ne vardığımda edindiğim ilk izlenimler bunlardı. Seydişehir'in üstüne çöken bu güvensizlik havasının nedenlerini araştırmaya gelmiştim. Bu ilçemizde son zamanlarda neler oluyordu? Seydişehir Alüminyum Tesislerinde çalışan binlerce işçinin sendikal sorunları hangi karanlık güçlerce istismar edilmek isteniyor, Seydişehirliler nasıl birbirlerine düşürülmeye çalışılıyordu?

SEYDİŞEHİRDE: HAVA PUSLU

Seydişehir halkı 28 Mayıs günü Türk Metalin paralı militanlarının yarattığı saldırı olaylarının tedirginliğini üstünden atamamıştı. İlçede puslu bir hava vardı. İnsanlar birbirleriyle konuşamaz duruma düşürülmüştü. Yıllardır aynı tezgah başında çalışan işçiler aralarına ateş sokulmuş gibi birbirlerinden çekingen bir tutum içindeydiler. Köylü köylüye, esnaf esnafa küsmüş. Seydişehirli evinde yatmadan önce kapısının kilidini sıkı sıkı örter olmuştu.

Kimdi, kimlerdi Seydişehir'i bu duruma getirenler? Bunlar ülkemizdeki her melanetin arkasından çıkan karanlık güçlerin Seydişehir'deki uzantılarıydı. Bunlar, bir yandan Türk Metal adlı sendikayı kendilerine paravan eden MHP'liler; bir yandan da Maden-İş'in tabelasıyla Seydişehir'e çöreklenmeye çalışan sahte TKP'lilerdi.

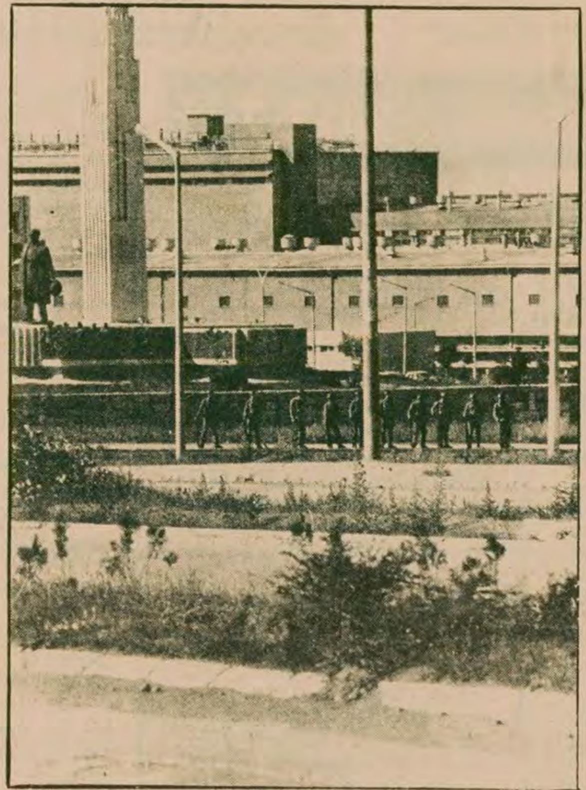
Bu güçlerin Seydişehir'e böylesine üşüşmesine, bu ilçeyi çatışma alanı haline getirmesine sebep açıktı. Seydişehir'de Alüminyum Tesislerinde çalışan 8 bine yakın metal işçisi vardı. Bu denli yoğun bir işçi kitlesini pençeleri altına alma hevesi, tabiatları itibarıyla MHP'yi ve TKP'yi çeşitli tertip ve kışkırtmalarla bir an önce sonuca gitmeye uğraştırıyordu.

Hedef belliydi: MHP'ye ve Türk Metal'e göre, onlardan olmayan herkes "komünist"ti. Ezilmeliydi. TKP'ye ve Maden-İş'e göre ise karşılarına çıkan herkes "faşist"ti, yaşatılmamalıydı! İşte, Seydişehir'deki olayları yaratanların mantığı buydu.

SON OLAYLAR NASIL BAŞLADI?

26 Mayıs 1979 tarihinde dışardan gelen Maden-İş militanı bir grup İGD'li Türk Metal yanlısı iki bekçiyi, akşam üzeri Belediye binasının önüde dövüyor. Bu olay, Türk Metal açısından daha önceden planladıkları tertipler için fırsat yaratıyor.

Nitekim, hemen bu olaydan bir gün sonra

Eskiden kardeşçe birarada çalışan Seydişehir Aluminyum işçileri, bugün Maden-İş ve Türk Metal militanlarının zorbalığı ve bölücülüğü yüzünden jandarma namlusunun gölgesinde fabrikaya girip çıkıyor.

Gökhöyük Köyünde yakalanan Mehmet isminde bir sanık, MHP'lilerin İGD'liler tarafından yaratılan olayı nasıl kullandıklarını kanıtlıyor. Bu sanık 27 Mayıs 1979 tarihinde şoför Hüseyin Yaylalı ve iki arkadaşınca yakalanarak jandarmaya teslim edilen Türk Metal'in paralı bir adamı. Yakalandığında üstünde 3 adet tabanca, 350 adet tabanca mermisi ve 8 bin lira para ile bir çok şahsın isim listesi çıkıyor.

Şoför Hüseyin Yaylalı sanıkla ilgili şunları anlatıyor:

"Biz bu şahsı yakaladıktan sonra jandarma karakoluna teslim ettik. Bu şahıs karakolda verdiği ifadede paraları, tabancaları ve mermileri Türk Metal Seydişehir Şube Başkanı Fevzi Atalay'dan aldığını söyledi. Parayı, olaya katılan herkese belli bir miktarda dağıtmasını söylemiş Fevzi Atalay. Türk Metal Şube Başkanı ayrıca bu şahsa kendisini işe alacaklarını, ancak sendikaya bağlı işçilerin olaylara katıl dendiğinde katılmaları gerektiğini söylemiş."

28 MAYIS GÜNÜ TERTİP BAŞLIYOR

Türk Metal, bekçilerin dövülmesi olayından sonra hazırlıklarını hızla sürdürüyor. Kışkırtmalarda kullanılmak üzere Konya'dan ve Beyşehir'den 20 otobüs adam taşınıyor. Ve 28 Mayıs günü önceden planlandığı biçimde tertip sahneye konuyor.

Eli silahlı, sopalı, zincirli gözü dönmüş, aldatılmış bin kadar saldırgan Seydişehir içinde önüne gelene saldırmaya başlıyor. CHP'lilere ve demokrat yurttaşlara ait yüze yakın bina tahrip ediliyor. Onlarca esnaf yaralanıyor. Bir çok esnafın malı, eşyası saldırganlar tarafından talan ediliyor. Polis ise bu gözü dönmüş çeteye seyirci kalıyor.

Saldırı olaylarının başını Türk Metal Şube Başkanı Fevzi Atalay, Ramazan Merdan (kahveci, MHP'li), Osman Köseleci (Türk Metal'le anlaşmalı kunduracı esnaf), Muammer Sağlam (işçilerin elbise ihalesini alan şahıs) ve MHP İlçe Başkanı Aptullah Güllü çekiyorlar.

Sonuç, onlarca yaralı, yüze yakın tahrip edilmiş bina, 132 tutuklu ve birbirlerine küskün edilmiş binlerce insan.

Durumdan bu kez yararlanma sırasının kendisine geldiğini düşünenin kim olduğu belli: TKP ve Maden-İş.

Faşistlerin saldırı ve baskıları karşısında birşeyler yapmak gerektiğini düşünen CHP'lilerin ve demokrat kişilerin bu durumu TKP'ye uygun bir ortam yaratıyordu. Daha olayların ertesi günü Seydişehir'e Maden-İş'in TKP'li elebaşılarından biri damladı. Murat Tokmak ve öteki yöneticiler bir bir Seydişehir'e gelir gider oldular.

TKP'LİLER CHP'Lİ İLÇE YÖNETİCİLERİNE KANCAYI TAKIYOR

Maden-İş'in TKP'li elebaşıları Seydişehir'de hemen temaslara girişiyorlar ve özellikle CHP İlçe yöneticilerine kancayı takıyorlar. TKP'liler ayrıca Seydişehir'in CHP'li Belediye Başkanı ile de görüşüyorlar. Bu temasların sonunda amaçları CHP'lilerin ve sahte solcu grupların da katıldığı geniş bir toplantı yapıp sözüm ona "antifasist güç birliği" sağlamaktı.

TKP'lilerin bu girişimleri sırasında meydana gelen bir olay, CHP'liler açısında cidden düşündürücüydü. CHP'lilerin bu karanlık güce nasıl alet edilmek istendiğini belirtebilmek için bu olayı anmadan geçmeyelim. Murat Tokmak'ların Seydişehir'in CHP'li Belediye Başkanıyla görüştükleri bir gün, gazetemizinn muhabiri de Belediye Başkanının yanına çıkıyor. Kendisiyle görüşmek istediğini söylüyor. Ancak Belediye Başkanı muhabirimize üç gün işi olduğunu söyleyerek, bu görüşmeyi reddediyor. Olay buraya kadar Belediye Başkanının olumsuz bir tavrı görünümündedir.

Ancak daha Belediye Başkanının muhabirimize bu sözü söyleyip makamına dönmesinde 5 saniye sonra, başkanın odasının kapısı açılıyor ve dışarıya Murat Tokmak'la bir adamı çıkıyor. Doğru muhabirimize yönelen Murat Tokmak küstah bir tavırla "Buradan çek git, bizim ajanlarla işimiz yok" diye konuşuyor. O an bu olayı içerden, makamından izleyen CHP'li Seydişehir Belediye Başkanı, muhabirimize bu sözleri sarfeden Murat Tokmak'la bilahare "sohbetine" devam ediyor!

Yarın: Dünden bugüne Seydişehir

Bu kadın kim? *Resimde sol başta görülen kadın Seydişehir CHP Kadın kolları eski başkanı. İKD'nin Seydişehir'de düzenlediği kadınlar mitinginde "Faşizme geçit yok", "Yaşasın Maden-İş", "Yaşasın İKD" diye sloganlar attırdı. Bunlar CHP'nin ne zaman sloganı oldu acaba?*

İki gardiyanla bir jandarmayı öldürerek Cezaevi'nden kaçmışlardı

İzmir'de THKP-C Eylem Birliği üyeleri polisle 2,5 saat çatıştı

- Çatışmada biri polis iki kişi öldü, sekiz kişi yaralandı

HABER MERKEZİ

Ülkenin çeşitli yerlerinde uzun süreden beri terörist eylem düzenleyen THKP—C Eylem Birliğinin yönetici ve üyeleri polis tarafından yapılan seri baskınlar sonucu yakalanıyorlar.

Son olarak Adapazarında yapılan baskında örgüt yöneticlerinden Mustafa Hilmi Begumcan ve arkadaşlarının yakalanmasından sona dün de İzmir ve Ankara'da örgütün bazı yöneticileri ile üyeleri yakalandılar.

İZMİR'DEKİ OLAY

İzmir'in Karşıyaka semti Nergis Mahallesinde güvenlik kuvvetleriyle THKP - C Eylem Birliği üyesi üç kişi arasında dün saat 14.00'te başlayan ve 2,5 saat süren silahlı çatışmada, biri polis öldü, aralarında Karşıyaka emniyet amirliğinin de bulunduğu üç polis ile bir kadın diğeri çocuk beş kişi yaralandı. Üç silahlı saldırgandan biri mevzilendikleri kulübede öldü, ikisi ise ağır yaralı olarak yakalandı.

OLAYIN BAŞLANGICI

Şemikler İlçesinde bir ihbar üzerine Nergis Mahallesine giden polislere çalıntı bir arabanın içinde bulunan üç Eylem Birliği üyesi tarafından ateş açıldı. Eylemcilerin ateşleri sırasında bir kadın ve çocuğu ile, 1. Şube polislerinden Salih Başkent göğsünden yaralandılar. Karşıyaka Devlet Hastanesine kaldırılan Salih Başkent daha sonra öldü.

KOVALAMACA

Eylem Birliği üyeleri bu arada araba ile Karşıyaka Semtine doğru kaçmaya başladılar. Arabanın peşine düşen polisler karşılıklı silah atarak yarım saat kovaladılar. Eylem Birliği üyelerinin kullandığı araba Bostancı Semtindeki çıkmaz bir sokağa girdi. Üç Eylem Birliği üyesi arabayı bırakarak boş bir koyun damına sığındılar. Etrafı bataklıkla çevrili penceresiz koyun damının etrafı kısa sürede polisler tarafından çembere alındı.

ÜÇ SAAT SÜREN ÇARPIŞMA

Koyun damına sığınan Eylem Birlikçileri polislerin teslim olun çağrılarına uymayarak karşılıklı çatışmaya giriştiler. Çok sayıda panzerle vurucu tim ve polis koyun damının etrafını sararak yoğun ateş arasına aldı. Bu arada panzerlerden ikisi bataklığa saplandı. Eylemcilerin yoğun ateşi altında kalan 7 numaralı panzerden Karşıyaka emniyet amiri Yalçın Özbakırcı kolundan yaralı olarak dışarıya çıkabildi, biri yaralı olan diğer polisler ise iki saat panzerde mahzur kaldılar. Bu arada panzere koyun damından bir dinamit lokumu atıldı. Ayrıca Eylem Birlikçileri dama atılan iki tengaz mermisini de dışarıya attılar.

PANZER DAMI YIKIYOR

Çatışmanın hayli uzaması ve polisin teslim olun çağrısına karşı direnilmesi üzerine sağlam kalan 5 numaralı panzer içerisine dolan çelik yelekli timler evin üzerine yürüdü. Panzer üç vuruşta koyun damını yıktı. Yıkıntılar arasında kalan Eylem Birlikçileri silahlarını atarak teslim olmak zorunda kaldılar.

YAKALANANLAR

Yakalanan Eylem Birliği üyelerinden birinin geçen yıl Gaziantep Cezaevinde yapılan ve iki gardiyan ile bir jandarmanın ölmesi ile sonuçlanan baskın sırasında kaçırılan Ali Bülent Sarıtaş olduğu bildirildi. Bu arada olay sırasında ölen kişi ile diğer kişinin kimliğinin henüz tespit edilemediği bildirildi.

Ali Bülent Sarıtaş Zonguldak'ta iki polisin öldürülmesi, Eyüp Karakol baskını, Tütünçiftlik soygun girişimine katılmıştı. Sarıtaş, bir süre önce Beykoz'da ikisi polis 4 kişinin ölümü ile sonuçlanan Beykoz Baskınından kaçmayı başarmıştı. Ali Bülent Sarıtaş'ın THKP - C Eylem Birliğinin üst örgüt yöneticilerinden olduğu öğrenildi.

HÜSEYİN DEMİRCİ'DE YAKALANDI

İzmir'de 2,5, saat süren çatışma sonucu biri ölü üç Eylem Birliği üyesi yakalanırken dün sabaha karşı 00.03 sıralarında da Ankara'da aynı örgüt yöneticilerinden Hüseyin Demirci yapılan silahlı çatışma sonucu yakalandı. Hüseyin Demirci Gaziantep Cezaevi baskınına da katılmıştı.

Ayrancı Refik Belendir sokaktaki bir evde Demirci'nin saklandığını öğrenen cinayet masası ekipleri, gece saat 0.30 da evi kuşattılar. Bunun üzerine çıkan çatışmada Demirci ayağından vurularak yakalandı. Bu arada cinayet masası şefi Başkomiser Hasan Eryılmaz da, Demirci tarafından gögsünden vuruldu. Ayrıca polis memuru Ahmet Cambaz da elinden ve kolundan yaralandı.

Evde yapılan aramalar sonucu Amerikan yapısı bir el bombası 14'lü olarak bilinen iki tabanca ile 7.65 çapında bir tabanca bulundu.

Öte yandan Hüseyin Demirci'nin karısı Hatice Demirci'de gözaltına alındı.

İSTANBUL'DA

İstanbul Kartal İlçesinin Soğanlık mevkiinde bulunan Ankara Ekmek Fabrikasına dün sabah saat 03.45 sıralarında açılan ateş sonucu işçilerden Kadir Öte öldü.

Yine İstanbul'un Bakırköy İlçesinin Haznedar semtinde sol görüşlü Suat Yüksel'in öldürülmesinden sonra dün sabah saat 8.30 sıralarında Ülkü Ocakları Bakırköy Eski Şube Başkanı Efrahim Şeker üç kişi tarafından dükkanında öldürüldü.

MERSİN'DE

Öte yandan Mersin'in Tozkoparan Mahallesindeki Kafkasyalılar Derneği silahlı dört kişi tarafından basıldı.

Önceki gece saat 20.00 sıralarında derneğe giren kişiler "Burada faşist varmış, kimse çıksın' diyerek yaylım ateşi açtılar. Açılan ateş sonucu başından ağır yaralanan Ali Öge kurtarılamayarak öldü. Silahlı saldırganların aranmasına başlandı.

SAMSUN'DA

Samsun'un iki ayrı semtinde dün meydana gelen olaylarda biri doktor iki kişi öldürüldü.

İlk olay Mecidiye adı ile bilinen çarşıda saat 14.30 sıralarında meydana geldi. Çarşı içinde bulunan bir eczaneden ilaç alan Bilal Arlı adlı genç dışardan açılan ateş sonucu ağır yaralandı. Hastaneye kaldırılan genç kurtarılamayarak öldü.

Saat 18.15 sıralarında da Gaziler Eczanesi yanındaki bir kahvehanede meydana geldi. Kahvehanede çay içmekte olan Doktor Faruk Özen bir kişinin silahlı saldırısına uğrayarak öldürüldü.

ERZURUM'DA BANKA SOYAN ÜÇ KOMANDO YAKALANDI

- Komandolardan Kaplan MHP Ağrı İl Gençlik Kolları Başkanı ve Ülkü Ocakları kurucusu
- Komandoların biri Ağrı ÜGD eski başkanı

HABER MERKEZİ

Erzurum'da ilk kez dün bir banka şubesi soyulmak istendi ancak kasadan bir milyon 420 bin lira alan üç komando, 15 dakika sonra güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandılar.

Olay Halk Bankası merkez Şubesinde saat 09.20 de meydana geldi. Orhan Salman, Muhittin Doğan ve Kürşat Kaplan adlı komandolar girdikleri bankada, personeli silah tehdidiyle etkisiz hale getirdiler.

Kasada bulunan bir milyon 420 bin lirayı alan soyguncu komandolar, bankadan ayrılmak üzereyken güvenlik kuvvetleri tarafından kuşatıldılar. Bankadan çıkan soyguncululardan Ağrı Cumhuriyet Savcılığınca adam öldürmek suçundan aranan Orhan Salman ile Atatürk Üniversitesi öğrencisi Muhittin Doğan güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandılar.

Olay sırasında Ağrı ÜGD Eski Başkanı olduğu saptanan Kürşat Kaplan kaçtı. Güvenlik kuvvetleri Kaplan'ın kaldığı otele yaptıkları baskında da bir tabanca buldular. Daha sonra otele gelen sanık Kaplan odasında beklemekte olan polisler tarafından yakalandı.

AĞRI VALİSİNİN AÇIKLAMASI

Ağrı Valisi Muzaffer Yüce Erzurum'da bu sabah saat 9.20 sıralarında meydana gelen banka soygunu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada Erzurumdaki soyguncuların aşırı sağcı olduklarını söyledi.

Vali Yüce açıklamasında: "Kürşat Kaplan MHP İl Gençlik Kolları Başkanı ve Ülkü Ocakları'nın kurucu üyesidir. Orhan Salman da Ülkü Ocakları Şubesi kurucusudur. Diğer sanık Ali Muhittin de aynı görüştendir" dedi.

Ağrı Valisi soyguncu komandoların karıştıkları diğer olayları da şöyle özetledi: "Kürşat Kaplan 26 Haziran 1978 de Ömer Söylemiş'i yaralamaktan yine aynı gün Eğitim Enstitüsü öğrenci otobüsünü kurşunlamaktan, 17 Temmuz 1978'de ikamet etmekte olduğu Sümerbank lojmanında çok sayıda bomba bulundurmaktan, 12 Ağustos 1978 günü olayları başlatmaktan ve 12 Ocak 1978 de de Hasan Korkut'u tabanca ile vurmaktan aranıyordu."

"Orhan Salman Yaşar, Elçi adlı mektubun sahibidir. 28 Haziran 1978 de Kürşat Kaplan ile birlikte belediye otobüsünü kurşunlamış 16 Temmuz 1978 de arabasında saatli bomba bulundurmuş, 3 Haziran günü sol görüşlü Ahmet Erdem'i yaralamış 7 Haziran 1978 de de CHP Ağrı İl yönetim Kurulu üyesi Kerim Yıldız'ın evini silahla taramıştı."

İçişleri Bakanı: "Tarafsızım derseniz, kuzuyu kurda boğdurursunuz"

ANKARA (HABER MERKEZİ)

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş "Haklıya ve haksıza karşı tarafsız olmak, haksızın yanında yer almak demektir. Kurda da kuzuya da tarafsızım derseniz, kuzuyu kurda boğdurursunuz" dedi.

İçişleri Bakanı 60. dönem kaymakamlık kursunun tamamlanması dolayısıyla İçişleri Bakanlığında düzenlenen törende bir konuşma yaptı. Güneş, yeni kaymakam adaylarının görev bölgelerinde büyük sorunlarla uğraşacaklarına dikkati çekerek; "şuna inanmalısınızki, çok net bazı ilkeler sizi başarıya götürecektir. Halkı sevmek, ama hepsini fark gözetmeksizin sevmek. Tüm vatandaşların yanında olmalıyız. Kuzuyu kurda boğdurmamak dileğiyle hepinize başarılar dilerim" dedi.

Elazığ Emniyet Müdürü, Apocularla ilgili açıklama yaptı:

11 cinayetten sanık 22 Apocu yakalandı

HABER MERKEZİ

Elazığ Emniyet Müdürü dün yaptığı açıklamada, Elazığ'ın Hastanaler semtinde yakalanan 22 Apocu hakkında bilgi verdi. Konuyla ilgili haber 12 Haziran tarihli gazetemizde yer almış, yakalanmalarla ilgili resmi açıklamanın yapılmadığı belirtilmişti.

EYLEMLERİ

Emniyet Müdürü Özen, yakalanan kişilerin suçlarını kabulledikleri belirterek, eylemleri konusunda şunları söyledi:

"1979 yılında Fevzi Çakmak mahallesinde Halkın Kurtuluşu grubu mensuplarıyla çatışmaya girmişler ve bazı kişilerin yaralanmasına neden olmuşlardır.

"1978 yılında silahlı çatışmada yaralanan Ali Dursun'u Diyarbakır Devlet Hastahanesinden kaçırmışlardır. 1979 Nisan ayında Tunceli'de Halkın Kurtuluşu ile çatışmaya girmişler. Bu sırada bir kişiyi öldürmüşler, bazı kişileri de yaralamışlardır.

'1979 Nisan ayında da başka bir çatışmada Halkın Kurtuluşu adlı gruptan Hüseyin Sancar'ı öldürmüş, başka bir grubu da kurşunlayarak Celal Akkaya, Mustafa Hasa ve Fethi Gülcan'ın ölümüne neden olmuşlardır.

"1978 Nisan ayında İstanbul İktisat Fakültesi öğrencisi bir genci öldürmüşlerdir. 1979'da Sanayi Tan'ı öldüren sanıklar, Maden'deki emanet deposunu soymuşlardır. 5 Temmuz 1977 de Bingöl'ün Hacı Şahin Köyünde sulama tesislerindeki bekçi ve şantiye şefini teslim alarak soygunu yapmış, Elazığ'daki taş ocağından da 5 koli dinamit ve 250 metre de fünye almışlardır. 1978 yılında Ankara'daki özel bir hastahaneden 400 Bin lira alarak kaçan sanık anarşistler Elazığ'da bir taş ocağındaki bekçiyi de silahla yaralamışlardır.

'Tunceli'nin Nazimiye ilçesindeki banka soygununu da gerçekleştirdiklerini itiraf eden sanıklar, Tunceli Tekel deposunu soyduklarını, Elazığ'da sağ eğilimli kişilere ait 10 eve de bomba attıklarını da söylemişlerdir.

"Aksaray'da bir evi silahla taradıklarını açıklayan sanıklar çeşitli semtlerde Mustafa Korkmaz, Halil Dinç, Sol görüşlü Bozar Aslan ve Ali Yaylacık'ı Gaziantep'te öldürmüşlerdir'

Emniyet Müdürü Hasan Özen açıklamasında aramalar sırasında 14'lü çeşitli marka tabanca 25 adet dinamit, 50 metre dinamit fitili, 150 adet mermi Elazığ Karakoçan Yatılı Bölge Okulu'ndan çalınan bir teksir makinası ve 2 daktilo bulunduğunu belirtti.

KÜRDİSTAN İŞÇİ PARTİSİ

Elazığ Emniyet Müdürü Hasan Özen yaptığı açıklamada "Bu örgüt Ulusal Kurtuluş Ordusu adını taşıyan Apocularla birlikte 1975 yılından beri Doğu ve Güneydoğuda silahlı tarama olaylarına katılmışlardır. Örgüt 1979 yılının başında ise illegal parti olan Kürdistan İşçi Partisini kurmuşlardır" dedi.

Yakalanan kişilerin bir süre önce Apocular içinde ortaya çıkan "Muhalefet" grubuna mensup oldukları sanılıyor. Geçtiğmiz aylarda Apocuların Merkezi ile "muhalefet" arasında çatışmalar çıkmış, muhalefetten kişiler polis tarafından yakalanmış, "merkez" den kimse yakalanmamıştı.

Şıvancılar bölündü

● Bölünme Şıvancıların Siverek'te yaptıkları toplantı ile kesinlik kazandı

● Siverek'te yapılan toplantıya Şıvancıların ileri gelenleri de katıldı

DİYARBAKIR (ÖZEL)
DDKD ve Doğuda Şıvancılar olarak da bilinen Revizyonist Kürt Milliyetçisi grup çeşitli meselelerde ortaya çıkan görüş ayrılıkları temelinde parçalandı. Uzun zamandan beri DDKD içinde izlediği siyasetten dolayı kıpırdanmalar olduğu biliniyordu. Son olarak Siverek'deki DDKD taraftarlarının çeşitli konularda DDKD'ye karşı mücadele ettikleri öğrenildi. Mayıs ayının 20'sinde Siverek'te yapılan toplantıya üst düzeydeki DDKD yöneticilerinin de katıldığı söyleniyor. Alınan bilgilere göre sözkonusu toplantıya diğer sahte solcu grupların da katıldıkları ancak katılacak grupların isimleri üzerinde tartışma çıktığı öğrenildi. Bu durum bölünmenin önemli olduğu şeklinde değerlendiriliyor. Bölünmenin merkezi Siverek'tedir

Sözü edilen toplantıda şu meselelerin tartışıldığı söyleniyor:

1. DDKD'nin TKP ve İGD'ye karşı tutumu, DDKD görüşlerine muhalefet edenler DDKD ve İGD'yi sosyal-şoven olarak değerlendiriyorlar ve bunlarla ittifak yapılamaz diyorlar.

2. DDKD'nin Havana'da yapılan toplantıya katılmasını eleştiriyorlar.

3. DDKD'nin köylüleri toğrak ağalarına karşı desteklememiş olduğunu eleştiriyorlar Bizim bir toprak devrimi programımız yok diyorlar.

4.DDKD yönetimi İran olaylarıyla ilgili bize istediğimiz bilgileri vermediler. Bu yüzden İran'da ne olup bittiğini bilemez olduk ve tavrımızı koymadık.

5. Program ve siyasetten yoksunuz. Dolayısıyla tutarlı ilkelerimiz yoktur. Neyi savunduğumuz, neyi reddettiğimiz belli değildir. Çıkardığımız Devrimci Demokratik Gençlik Dergisi de şatafatlı sözler dergisi olmaktan öte bir şey yapmadı. Bu dergi teorik mücadele aracı değildir. (Devrimci Demokratik Gençlik dergisini onlar çıkartıyordu.)

Toplantı boyunca tartışma bu beş noktada cereyan etti. DDKD yönetime muhalefet edenlerin isteği üzerine yapılan oylamada muhalefet edenler 150, DDKD yönetimini savunanlar 50 oy aldılar.

Öte yandan DDKD içinde beliren bölünme dolayısıyla iki grup arasında sürekli kavgalar oluyor. Son olarak 13 Haziranda Siverek'te iki grubun çatıştığı öğrenildi. Her gün çıkan kavgalar ve DDKD'lilerin başka gruplara takındıkları saldırganlığı şimdi de birbirlerine karşı kullanmaları yüzünden durumun gergin oldugu bildiriliyor,

Bilindiği gibi DDKD'lilerin son bir yıl içinde Doğu'da bazıları ölümle biten birçok saldırı ve yaralama olaylarına da adları karışmıştı.

TİKP Divriği İlçe Başkanı Çağlar:

Hergün gazetesinin TİKP ile ilgili yayını tamamen düzmece

DİVRİĞİ (ÖZEL)
Türkiye İşçi Köylü Partisi Divriği İlçe Başkanı Haydar Çağlar, MHP yanlısı Hergün gazetesinin, TİKP ile ilgili 29 Mayıs günü yayınının tamamen düzmece olduğunu belirterek, "Hergün gazetesinin karanlık yayını partimize karşı girişilecek yeni tertiplerin işaretidir" dedi. Açıklamada, yayın sahipleri ispata çağrıldı.

TİKP Divriği İlçe Örgütü adına Başkan Haydar Çağlar tarafından yapılan açıklama şöyle:

"Hergün gazetesinin karanlık yayını,Partimize karşı girişilecek yeni tertiplerin işaretidir. Hergün gazetesinde 29 Mayıs günü yayınlanan, "Bir Komünist'in itirafları" (!) başlıklı yazı dizisi tamamen düzmecedir. İlçemizin de adı verilerek yapılan yayında, sözde MHP'ye katılan (!) komünistin, Divriği köylerinde ve madende işiler arasında devrimci çalışma yaptığı, yaptığı çalışmaların da başarılı olduğunu, bunun da Doğu Perinçek tarafından takdirle karşılandığı ifade edilmektedir. Böyle karanlık bir kişiyi,ilçe yöneticileri olarak tanımıyoruz. Yöremizde TİKP'nin savunucuları ve yöneticileri, köylüsüyle kentlisiyle çok iyi tanınmaktadır. Bizim şahidimiz, Alevisiyle Sünnisiyle tüm Divriği halkıdır. Fakat karanlık kalemler bir tek şahit gösterebiliyorlar mı? Bu Hinoğlu hinler de bilmektedirler ki, TİKP'nin hamuruyla yoğrulan bir devrimcinin, bırakalım karanlık örgütlere katılmavı, biricik görevi MHP ve Rusya gibi bölücülere top attırmaktır. Yayının düzmece olduğunu halkımıza duyuruyoruz. Ayrıca yayın sahiplerini de ispata çağırıyoruz."

İstanbul'da grev kararı alınan 5 büyük un fabrikasından

İttihat Değirmeni'nde grev başladı

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasının İstanbul'da 5 büyük un fabrikasında aldığı grev kararını dün ilk olarak Ayvan Saray'da kurulu İttihat Un Fabrikasında uygulamaya koyması üzerine Türkiye Gıda İşverenleri Sendikası da lokavt ilan etti.

Gıda-İş Sendikası tarafından yapılan açıklamada, grev kararı alınan İstanbul Değirmencilik, Bosfor Gıda, Sark Değirmenleri, Balat Değirmeni ile grev uygulamasına başlanan İttihat Değirmeninin İstanbul'un un ihtiyacının yüzde 20'sini karşıladığı, unun karaborsaya düştüğü bugünkü şartlarda grev kararı almalarına işverenlerin özellikle ücretleri, kıdem tazminatları yol açtığını belirtti.

Öte yandan İstanbul'da 530 gram ekmeğin 5 liradan satılmasına en geç Pazartesi günü başlayacağını açıklayan İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, Un Fabrikalarındaki grevlerin kentte ekmek sıkıntısı çekilmesine yol açmayacağını söyledi.

Muş Bağımsız Senatörü İlhan;

"Dört partiden transfer teklifi aldım"

ANKARA (AA)
Muş Bağımsız Senatörü İsmail İlhan, senatörlük görevi sırasında dört partiden de transfer teklifi aldığını, ancak kendi açısından uygun bulmadığı için reddettiğini bildirdi.

Maliye Bakanı hakkında soruşturma açılacak

ANKARA (THA)
Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun kardeşi Hikmet Müezzinoğlu'nun adının karıştığı TIR kaçakçılığı ile ilgili Soruşturma Komisyonu Başkanı AP Artvin Milletvekili Hasan Ekinci bir basın toplantısı düzenleyerek, Maliye Bakanına TIR kaçakçılığında nüfuzunu kullandığı kanısına vardıklarını söyledi.

Paris, geçen hafta yoğun diplomatik trafiğe sahne oldu

Avans kredilerinin 200 milyon dolar civarında olması bekleniyor

● IMF ile Stand-By anlaşması yakında yürürlüğe giriyor

● Türkiye ile AET ilişkileri yeniden ele alınacak

● Kanada da yardım fonuna 10 milyon dolar verdi

HADİ ULUENGİN PARİS'TEN BİLDİRİYOR

OECD'nin perşembe günü yapılan Maliye Bakanları toplantısına katılan Ziya Müezzinoğlu, önceki günkü oturumun bitiminden sonra Türk gazetecilerine verdiği demeçte Türkiye'nin IMF'ye sunması kesinleşen niyet mektubunun metni üzerindeki çalışmaların yapıldığını ve mektubun imzalanarak Uluslararası Para Fonu sorumlularına iletilmesinin artık bir formalite olduğunu belirtti.

Müezzinoğlu niyet mektubunun kendisi tarafından Paris'te imzalanıp imzalanmayacağı sorusunu ise yanıtlamaktan kaçındı.Aynı konu hakkında görüşüne başvurduğumuz bir İMF yetkilisi ise Türkiye ile IMF arasında ilke anlaşmasının sağlandığını, belirtti.

Niyet mektubunun onaylanmasının yeni bir stand-by anlaşmasının geçerlik kazanması anlamına geldiğini belirten IMF yetkilisi Ecevit hükümetinin aldığı son devalüasyon kararı ve temel ihtiyaç ve tüketim maddelerine yapılan zamlar hakkında görüşlerini belirtmekten kaçınarak "Türkiye'nin almış olduğu son ekonomik tedbirler IMF yöneticileri tarafından dikkatle izlenmektedir" şeklinde konuştu.

AVANS KREDİ YAKLAŞIK 200 MİLYON DOLAR

Önceki gün öğleden sonra ABD Ekonomi Bakanı Michael Blumenthal ile ikili bir görüşme yapan Müezzinoğlu, bu görüşmede ele alınan konular hakkında gazetecilere bilgi vermedi.

Blümental-Müezzinoglu görüşmesinde yardımın belirli bir bölümünün IMF ile imzalanacak olan stand-bay anlaşması yürürlüğe girmeden önce avans şeklinde derhal Türkiye'ye aktarılması için Müezzinoğlu'nun ABD'nin diğer ülkeler nezdinde girişimlerde bulunmasını istediği sanılıyor. Bazı hukuki nedenlerden dolayı Amerika'nın henüz Stand-by imzalanmadan Türkiye'ye avans olarak bir köprü kredi vermesi beklenmiyor.

Avusturya, İsveç ve Norveç Maliye Bakanlarının yanısıra OECD Genel Sekreteri Van Lennep ile de önceki gün ikili görüşmeler yapan Maliye Bakanı Ziya Müzzinoğlu, avans kredilerin verilmesi konusunda bazı çalışmaların yürütüldüğünü ve bunun yakında gerçekleşme olasılığının bulunduğunu doğruladı.

Çeşitli kaynaklardan edinilen bilgilere göre başta Federal Almanya'dan beklenen bu köprü krediler yardım fonuna katılan diğer bazı ülkelerin de katkılarıyla yaklaşık 200 milyon dolar dolayında olacak. Ancak avans kredilerin ne kadar zaman içinde Türkiye'ye aktarılabileceği henüz kesinlik kazanmış değil.

KANADA 10 MİLYON DOLAR YARDIM YAPACAK

Öte yandan OECD çerçevesi içinde kurulan Türkiye'ye yardım Fonuna Kanada'nın 10 milyon dolarlık bir katkıda bulunacağı öğrenildi. 30 Mayısta Pariste yapılan Türkiye'ye yardımı taahhüd toplantısında ülkeye henüz yeni hükümetin kurulmamasından dolayı bir yardım miktarı tespit etmeyen Kanada'nın vereceği 10 milyon doların devletten devlete kredi şeklinde olacağı belirtildi.

TÜRKİYE AET İLİŞKİLERİ ORTAKLIK KONSEYİ DIŞINDA ELE ALINACAK

OECD Dışişleri Bakanları 18. Konseyine katılmak için Fransa başkentine gelen Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün AET Konseyi Başkanı Roy Jenkins arasında yapılan ikili görüşmede Türkiye-AET ilişkilerinin ele alındığı öğrenildi. Türk diplomatik kaynaklarından elde edilen bilgilere göre Ökçün Jenkins ile yaptığı görüşmede, bu aşamada her iki taraf arasındaki ilişkilerin ortaklık konseyi çerçevesi dışında AET Konseyi Başkanı ve Komisyon temsilcileri arasında yürütülmesini, Ortak Pazar'ın Türkiye'nin gereksinmelerini karşılayacak bir biçimde öneriler getirerek konunun yeniden tartışılmasını önerdi. Gündüz Ökçün'ün bu teklifini olumlu karşılayan AET Komisyonu Başkanı Jenkins önümüzdeki dönem AET Konseyi Başkanlığını yürütecek olan İrlanda Dışişleri Bakanı ve AET Komisyonu Dış İlişkiler sorumlusu Hoferkamp'ın Temmuz ayı içinde Ankara'ya geleceğini bildirdi.

Çukurova, Maraş Söke....

Bereketli topraklar üzerinde aç insanlar

1

İzzet Dalyan Çukurova' dan yazıyor

Salatalık bekçisi 48 saattir ağzına bir lokma koymamış

● Uyuvamam. Bir yere gidemem. Bir yere gitsem de biri gelip toplasa bütün salatalıkları götürse, işte o zaman yandım sayılır"

Gözalabildiğine yeşillik tarlaların yanısıra yürüyorum. Bir tarla nerde biter, diğeri nerde başlar, kestirmek zor. Altında toprak yok sanırsınız, öylesine yeşil her yer. Fışkırmış, kaplamış kara toprağı. Dipdiri yapraklar beyaz altını koruyor. Uçsuz bucaksız pamuk tarlaları.. Bereketli topraklar üzerinde, Çukurova'dayım.

Bazı yer var, sarı.. Buğdayını kaldıramamış küçük çiftçiler daha. Tarlada kalmış sarı buğdayların ötesinde yine yeşillik uzanıyor.

"Ağa beni buraya getirdi, bıraktı"

Öylesine bir sıcak ki, insanın beynini sarsıyor. Üstelik daha güneş tepeye çıkmadı. Öğle olmadı daha. Salatalık ekili bir tarla gördüm. Oraya yürüdüm. Tarlanın kenarında bir kerevet, kerevetin üzerinde uçları aşağı doğru sarkan bir çuldan ibaret bekçi barınağı duruyor. Bekçi delikanlı. Onaltısında var. Yüzü güldü beni görünce. "iyi ki geldin ağabey" dedi. Açmış. 48 saattir ağzına bir lokma girmemiş. "Ağa beni buraya getirdi, bıraktı gitti. Biraz sonra sana birşeyler getireceğim dedi, iki gün geçti, ne kendisi geldi, ne de yiyecek gönderdi".

Bekçinin görevi salatalıkları korumak, Çukurova'da açlık başka yerdekine benzemez. Güneş tepede, kavurmuş, yakmış yüzünü Salatalık bekçisi 48 saattir aç.

"Biri toplasa salatalıkları ağa beni hapis yatırır"

Diyor ki, "uyuyamam", "bir yere gidemem" "bir yere gitsem de, biri gelip toplasa bütün salatalıkları, götürse işte o zaman yandım sayılır." Düşünmesi bile korkutuyor. Endişeyle yüzüme bakıyor. "Yanarım"dıyor, "ağa kovar. Yövmiyemi vermez. Karakola götürür, hapis yatırır."

Adı Ali Koçgirli. Doğulu. Bir yıldır memleketinden ayrı. Adana'da iş aramış. Orası senin, burası benim, her yerde. Bir lokantaya 4317 lira borç bırakmış. "Açım ama elimden ne gelir" diyor. "Buradan alacağı parayla borcunu ödeyecek, sonra da yeniden iş arayacak.

Bereketli Çukurova, yurdun her yanına salatalık gönderir. Meyvenin envai çeşidi, sebzenin her türlüsü, ne ekersen, biçersin. Turunçgilleri vardır. Pirinci, tahılı vardır. En çok da pamuğu...

Pamuk sıcağı sever, sıcak da Çukurova'yı. Pamuk ekimi ilk Çukurova'da başlar. Çukurova'da biter, Söke'de, Maraş ovasında başlar. Şimdi Çukurova'da tarlalarda işçileri göremezsiniz El çapası bitmiş. Traktörler ikinci kez otları ayıklıyor. İşçiler pamuk toplama zamanının gelmesini bekliyor. Öyle anlaşmışlar ağayla. Pamuğu toplayacak, öyle alacaklar paralarını. Pamuk ağustosun sonlarında eylül başlarında toplanacak. Sonra ürünler satılacak, öyle alacaklar paralarını. Gerçi o zamana kadar birkaç kez avans alırlar. Ama mayıs ayında Çukurova'ya gelip ekimde dönen işçiler 6 ay boyunca açtırlar.

Adı Ali Koçgirli. Doğulu. Bir yıldır memleketinden ayrı. Salatalık tarlasında 48 saattir boğazından bir lokma geçmemiş aç.

Yarın: "Dönmek istesen dönemezsin"

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Başarınız Kutlu Olsun

Sökeli tarım işçileri, haklarını söke söke aldılar.

Toprak beylerinin asgari ücreti vermeye yanaşmaması üzerine, pamuk işçileri çapaları bıraktılar, direnişe geçtiler.

Binlerce dönüm arazisi olan beylerle, bir dönüm yeri olmayan binler bir kez daha karşı karşıya gelmişti.

Önce Sarıkemerliler bıraktı çapaları. Ardından Akçakonak, Yenidoğan, Özbey, Yeniköy, Salıca geldi.

Direnen emekçilerin sayısı dört bine ulaştı.

Ağalar da kendi çaplarında direniyordu:

– Biz hükümet mükümet tanımayız, asgari ücret de ne oluyormuş? Eski köye yeni adet! 130 liradan zırnık fazla vermeyiz. Ağzınıza da çok, gözünüze de. Velinimetinize nankörlük edip günaha girmeyin.

Orta köylüler, küçük çiftçiler işçilerin isteklerine hak verdiler. Bu zamanda bu parayla karın doyurulamayacağını bildiler. İşçilerle anlaşmasalar, zaten ancak kendilerine yetebilecek kadar olan toprakları çapalanamayacak, kışa çoluk çocuk aç kalacaklardı. Onların menfaatleri ağalar gibi yüzbin dönüm arazilerde köle gibi işçi çalıştırmaya dayanmıyordu. İşçilerle anlaşmayı gerektiriyordu. Anlaştılar. Asgari ücret vermeyi kabul ettiler.

Gittikçe gerileyen toprak beyleri daha hâlâ 10 liralık da olsa işçiyi soyabilme peşindeydi:

– 160 lira olur ama, o zaman 10 lira dayıbaşılık ücretini işçilerin yevmiyesinden keseriz!

"Olmaz, hakkımızı istiyoruz" dedi işçiler.

Beylerin fiyakası bozuldu. 160 lira net asgari ücreti kabul ettiler. Kaymakam da bütün muhtarlıklara genelge gönderdi." "160 lira asgari ücret kanuni zorunluluktur, bunu uygulatacaksınız", dedi.

Dörtbin tarım işçisi bir hafta direndi, kazandı.

Nerede mücadele varsa oraya musallat olup, mücadeleyi kargaşalığa ve boşıbozukluğa çevirmek isteyen bazı asalaklar, Sökeli tarım işçisinin karşısına çıktılar. Pamuk tarlalarına üşüşen parazitler gibi işçilerin mücadelesine sızmaya çalışan sahte solcu çeteler, "160 lira verenin işine de gitmeyin" diye provokasyona giriştiler.

Çoğunluğu ortakçı ve kiracı durumunda olan küçük çiftçiler, direnişin hedefi olan 160 lirayı verdiği halde işçinin işbaşı yapmasına engel olarak, tarım işçilerini ve yoksul köylüleri müttefiklerinden koparmaya çalıştılar. Toprak beyleriyle mücadelede işçilerle dostlarının arasına nifak soktular. Yani kısaca Fahri Tanmanların hesabına çalıştılar. Aynen Türkiye'nin düşmanlarının emperyalistlerin hesabına çalıştıkları gibi.

Tarım işçileri bu parazitleri de dinlemeyerek mücadeledeki olgunluğunu, eylemine sınır çizmeyi bildiğini, sahte solcular gibi sorumsuz ve başıbozuk hareket etmeyeceklerini ispatladılar.

Sökeli pamuk işçilerinin kanunun tanıdığı asgari ücreti bile ancak mücadeleyle söke söke alabilmesi, Türkiye'de toprak düzeninin çağdışılığından ileri geliyor.

Bir tarafta topraksız yüzbinler, öbür tarafta yüzbinlerce dönüm topraklı Orta Çağ kalıntısı beyler. Bir tarafta kurtuluş savaşında kanını dökmüş halk, öbür tarafta halk kanını dökerken sırt üstü yatıp topraklara el koyan Fahri Tanmanlar.

Bu zıtlık topraksızların yararına çözülmedikçe, demokrasiye giden yol açılamayacaktır.

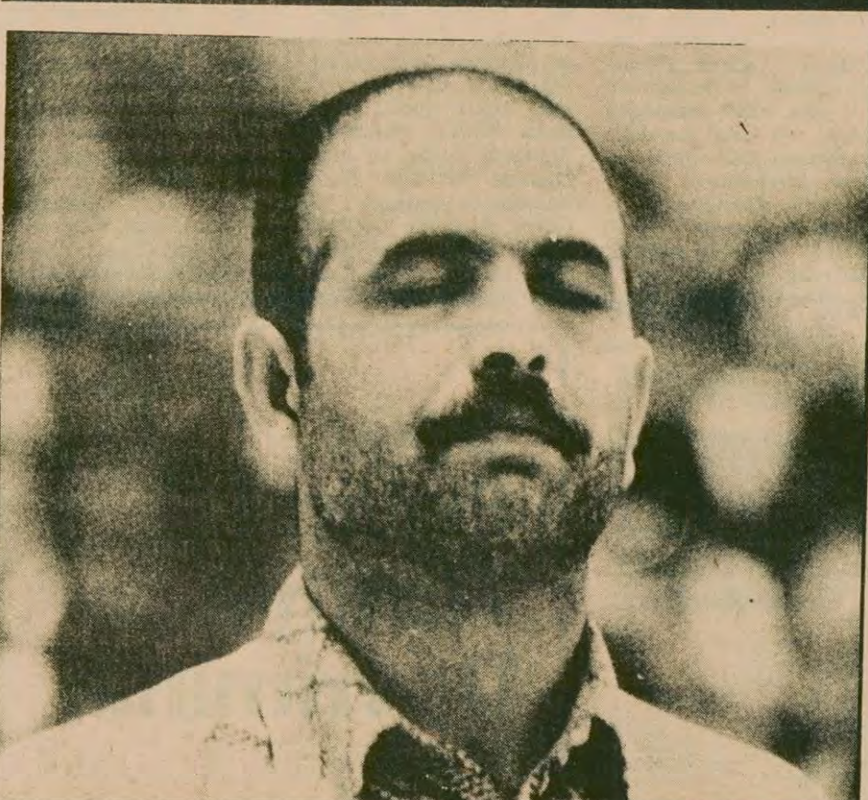
MARAŞ SANIKLARI: "Görmedik, duymadık, bilmiyoruz"

ADANA (ÖZEL)

Adana'da dün Maraş Davası duruşmaları Üniversite Giriş İmtihanları nedeniyle yapılmadı.

İdam isteklerinin çokluğu karşısında duruşmalar sırasında çözülmeleri engellemek isteyen MHP'liler sanıklar arasında idamın kanundan kalktığı , hükümetin yakında düşeceği yolunda yalan haberler yaymaya başladılar.

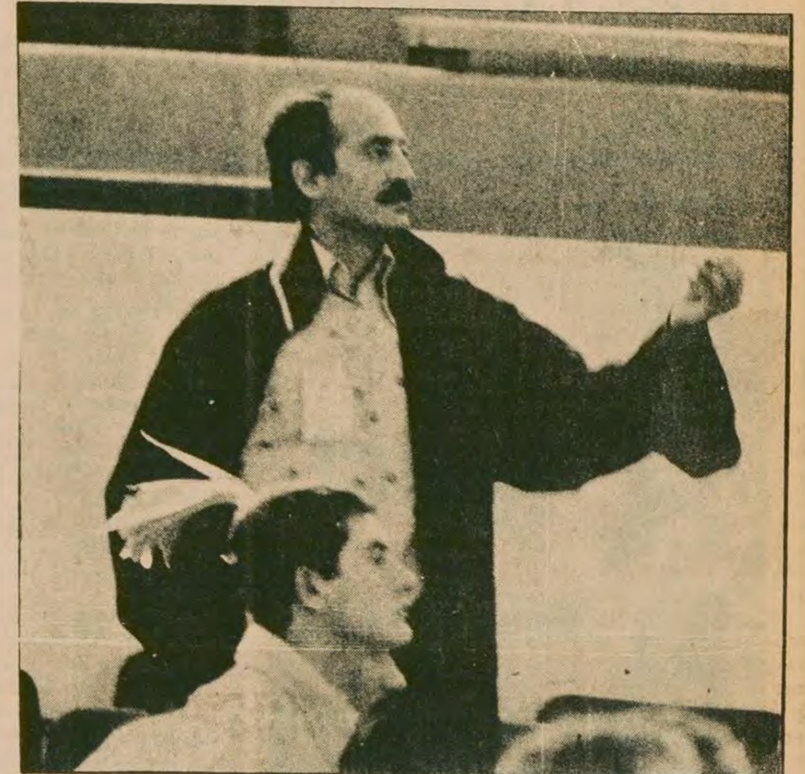
Maraş sanıkları duruşmalar boyunca "görmedim, duymadım, bilmiyorum" deyince Mahkeme Heyeti sanıkları sıkıştırmaya başladı. Çözülmeyi engellemek isteyen MHP'li avukatlar duruma müdahale etmek isteyince Mahkeme Heyeti avukatları dışarı attı.

15-16 Osman Mınkara"... çanak Osman lakabı ile anılan Osman Mınkara'nın elindeki satırla Ali Rıza İşbilir'in kafasına vurduğu..." (İdd. S. 129) 14.6.1979 tarihli duruşmadan:
Hakim—Senin evinde satır var mı?
Sanık-Satır bilmem.
Hakim-Hiç satır görmedin mi?
Sanık-Hayatta satır görmedim. . .

Mehmet Kirik, kendisine ait olmadığını iddia ettiği ifadenin altındaki imzayı kontrol ederken...

Mahkeme heyetinin sanıklarla alay ettiğini iddia eden MHP'li sanık avukatlarından Özdemir Akı, başkanın kendisini dışarı atma kararına itiraz etmeye çalışırken...

SİNEMA KURUMLARINDA ÜÇÜNCÜ DÜNYAYA AÇILMA SÜRÜYOR

Cezayir Filmleri Haftasında ilginç yapıtlar izledik

NEZİH COŞ

Geride bıraktığımız sinema mevsiminde, ticari sinemalar yabancı film yönünden büyük bir kısırlık gösterirken, özel gösteriler düzenleyen sinema kurumları yaptıkları programlarla İstanbul'da geniş bir sinemasever kesimin ilgisini üzerlerine çekmeyi başardılar. Sunulan filmler içerik yönünden tartışılabilir nitelikte olsa bile, onları ülkemizde görebilme olanağı yarattıkları için bu kurumların önemli bir işlev gördüklerini belirtmemiz gerekiyor.

1979'la birlikte özel sinema gösterisi düzenleyen kurumlarda sevindirici bir eğilimin ortaya çıktığını gördük: Üçüncü Dünya Ülkeleri sinemalarını tanıtma eğilimi. 3. Balkan Film Şenliği'nin İstanbul'da düzenlenmesiyle başlayan bu eğilim Sinematek'in Irak filmleri toplu gösterisi düzenlemesiyle sürdü. Atatürk Kültür Merkezinde geçen hafta yapılan Cezayir Filmleri Haftası ve halen sürmekte olan Yugoslav Filmleri Haftası da bu eğilimin diğer canlı kanıtları oluyor. Batı Avrupa başkentlerini ve Paris'i arattırmayacak ölçüde yoğun kültür-sanat etkinliklerine sahne olan İstanbul'da, film gösterilerine yer veren sanat kurumlarının Üçüncü Dünya Ülkeleri Sinemalarını tanıtma konusundaki bu çabalarının sürmesini diliyoruz.

Burada geçtiğimiz hafta izlediğimiz 4 Cezayir filminden söz edeceğiz. 1954-62 yılları arasında sürdürülen Kurtuluş Savaşı sonunda Fransız emperyalistlerini ülkesinden kovan Cezayirliler, sanat alanında da yeni bir döneme girmişlerdi. Cezayir sineması 1969'dan sonra büyük bir atılım gösterdi. Sinema dili yönünden de başarılı yapıtlarıyla dikkati çeken Cezayir sinemasında, Üçüncü Dünya filmlerinin genel temaları büyük bir yoğunlukla yer alıyordu. Bu temalar emperyalizme ve feodalizme karşı mücadele temalarıdır.

Lakdar-Hamina'nın "Kan ve Ateş Yılları Günlüğü" filmi büyük ilgi çekti.

İstanbul'daki hafta boyunca izlediğimiz Muhammed Lakdar-Hamina'nın "Kan ve Ateş Yılları Günlüğü" (1974) kollektif yapım "Kurtuluş Savaşı" (1973), Muhammed Süleyman Riyad'ın "Güney Rüzgarı" (1975) ve Sid Ali Mazif'in "Leyla ve Ötekiler" (1978) adlı filmlerinde de aynı temalar ele alınıyordu. Toplu gösteri öte yandan Cezayir sinemasının üç önemli yönetmenini bize tanıtmış oldu.

Lakdar-Hamina'nın 1975 Cannes Şenliğinde "Büyük Ödül"ü alan 3 saatlik filmi, 1939'dan 1954'lere kadar süren bir dönem içinde yoksul köylü Ahmed'in serüvenini anlatıyor. Ancak Cezayir'in içinde bulunduğu toplumsal-siyasal koşulları da aynı zamanda izliyoruz. Kuraklığın alabildiğine arttığı, suyun sömürgecilerin ve işbirlikçi feodallerin elinde bulunduğu koşullarda Ahmed, karısı ve çocuklarıyla köyünü terkediyor, kentte çalışmayı deniyor. Fransız sömürgesi Cezayir, Alman kuklası Vichy hükümeti askerlerinin işgaliyle karşılaşıyor. Derken Amerikalılar geliyorlar. Köylüler, kim gelirse gelsin durumlarının değişmediğini görüyor ve sömürgecilere karşı örgütlenme bilincine ulaşıyorlar. Yeraltı eylemleri başlıyor. Karısını ve çocuklarından birini tifus salgınında yitiren Ahmed de köyüne dönüp, mücadelede yerini alıyor. O ölürken küçük oğlu savaşa atılıyor... Lakdar-Hamina, bu dördüncü uzun filminde renkli, geniş-ekran görüntüleri ustalıkla kullanıyor. Seyircinin karşısına yoksulluğun, acının, direnişin ve yurtseverliğin içiçe geçtiği bir destan çıkarıyor. Filmde kendisinin canlandırdığı "deli"de aslında doğru görüşleri dile getiren bir kahraman olarak unutulmayacak nitelikte.

"Güney Rüzgarı"nın yönetmeni Muhammed Süleyman Riyad Cezayir'in Kurtuluş Savaşı boyunca Ulusal Kurtuluş Cephesi militanı olarak savaşmış, tutuklanmış bir kişi. Riyad, 1968'de yaptığı "Yol" adlı filmde toplama kamplarını anlatmış ve yarı-belgesel sinema diliyle de dikkati çekmişti. "Güney Rüzgarı"nda da bu belgesel anlatımı, feodal ve geri inançların, değerlerin sürdüğü köy yaşantısının sunuluşunda karşımıza çıkıyor. Riyad, bir genç kızın babasının onu köyde evlendirme isteklerine karşı çıkışını, öğrenimini sürdürmek için direnmesini anlatıyor. Nefise'nin kendisini seven çoban Rabah'la birlikte gidişi ise öyküye sınıfsal bir boyut da kazandırıyor. "Güney Rüzgarı" öykünün kuruluşundaki bazı dengesizlikler ve yer yer durgunlaşan anlatımına karşın ilgiyle izlendi.

Daha önce "Kara Terler" (1971-74), "Göçebeler" (1974) gibi filmleriyle tanınan Sid Ali Mazif de son filmi "Leyla ve Ötekiler" (1978) ile Cezayir toplumunda kadının durumu üzerinde duruyor ve feodal anlayışlara karşı çıkıyordu. Filmde çeşitli kadın tipleri izledik. Orta halli bir ailenin kızı olup zengin biriyle evlendirilmek istenen ve buna karşı çıkan lise öğrencisi Meryem; fabrikada ustabaşının hakaretlerine karşı çıkan kadınlar; buradaki direnişe önderlik eden evli Leyla, vb. Yönetmen, kadın üzerindeki her türlü baskıya karşı çıkıyor, kadının özgür biçimde kişiliğini geliştirmesinin toplumun gelişmesindeki önemini ortaya koyuyordu. "Leyla ve Ötekiler" yalın, gösterişsiz bir anlatıma sahipti.

Arşiv filmlerinden ve basından elde edilen bilgilerden yararlanılarak kollektif olarak ortaya çıkarılan yapımı "Kurtuluş Savaşı"nda ise Cezayir'in 132 yıllık (1830-1962) bağımsızlık mücadelesini izledik. Çok çarpıcı bir kuruluş taşımamakla birlikte Cezayir'in Fransız sömürgeciliğine karşı direnişinin tarihsel aşamaları düzgün biçimde özetleniyordu. Ancak film, Cezayir'in bağımsızlık mücadelesini anlatırken, bu mücadelenin karşısındaki güçleri daha ayrıntılı sergileyebilse ve örneğin bu konuda Fransız "Komünist" Partisi ve SSCB'nin tutumlarını da yansıtabilseydi çok daha yararlı olacaktı. Bilindiği gibi Fransız ve Sovyet "Komünist" Partileri bu dönemde Fransız hükümetiyle aynı tutumu paylaşıyorlar ve Cezayir halkının bağımsızlık mücadelesinin karşısında yer alıyorlardı. Yine de "Kurtuluş Savaşı" bir halkın bağımsızlığı için kendi gücüne güvenerek savaşmasını ve zaferini göstermesiyle ilginç bir belgesel olarak dikkati çekti.

"Cinéma Politique" dergisinde İshak Işıtan'ın bir yazısı yayınlandı

Fransa'da yayınlanmakta olan üç aylık sinema dergisi "Cinéma Politique" İlkbahar 1979 tarihli 13. sayısında, "2 Eylül Direnişi" adlı kısa filmiyle geçtiğimiz yıl Lille'deki uluslararası şenlikte ödül kazanan İshak Işıtan'ın bir yazısını yayınladı.

Halk Sinema Grubu adına İshak Işıtan'ın imzasıyla yayınlanan yazı "Türkiye'de Militan Sinema" başlığını taşıyor. Yazının ilk bölümünde Türkiye'de sinemanın doğuş ve gelişme dönemleri değerlendiriliyor. Türkiye'nin ulusal bağımsızlık savaşı verdiği aynı zamanda Sovyetler Birliği'nde ilk sosyalist devrimin zafere ulaştığı dönemde ve daha sonrasında Türk sinemasının ilerici gelişmeleri yansıtamadığı belirtiliyor.

Bugün Türkiye'de gerici ve yoz bir kültürün, emperyalist ve feodal bir kültürün hakim olduğu vurgulanıyor. Günümüzde sosyalist maskeli Sovyet emperyalizminin devrimci fikir ve duyguları sömürerek halkın devrimci mücadelesini sabote ettiği, bu amaçla kültürel girişimlerde bulunduğu ve sinemadan da yararlandığı görüşüne yer veriliyor. Işıtan, "Devrimci sanatçılar feodal ve emperyalist kültür kadar, kültür ve sanattaki revizyonist anlayışları teşhir etme göreviyle de karşı karşıyadırlar" diyor.

"Halk Sinema Grubu" hakkında da bilgiler verilen yazıda, grubun yaptığı sinema çalışmaları anlatılıyor (1976 Van Depremi, 1977 1 Mayıs Katliamı ve 2 Eylül 1977 Gecekondu Direnişi gibi).

Yazıda Halk Sinema Grubu'nun yeni demokratik kültürün yaratılması ve özü toprak devrimi olan yeni tipte bir demokratik devrim mücadelesine katkıda bulunmak kararında olduğu açıklanıyor. "Amacımız halkın bütün sınıf ve tabakalarını yeni bir bilinç düzeyine getirmeye ve onları dünyanın değiştirilmesi için harekete geçirmeye çalışmaktır" deniyor.

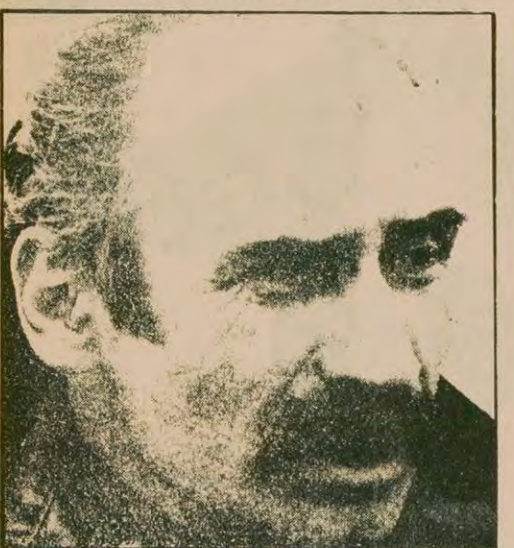
İshak Işıtan'ın "2 Eylül Direnişi" filminden bir görüntü

Tuncel Kurtiz'in yaptığı belgesel İsveç TV'sinde ilgiyle izlendi

ABDULLAH GÖRGÜN (STOCKHOLM)

Uzun zamandır İsveç'e yerleşmiş bulunan Tuncel Kurtiz film çalışmalarına başarıyla devam ediyor.

İsveç Televizyonu 6 Haziran Çarşamba akşamı Kurtiz'in Almanya-Türkiye arasındaki yolu anlatan "Ölüm yolu" adlı belgesel filmini yayınladı. Film, izne gidişlerin başlayacağı bu günlerde özellikle Türkiyeliler arasında ilgiyle izlendi. Tuncel Kurtiz filminde, Almanya-Türkiye arasındaki yolu, yoldaki kazaları, kazaların sebeplerini, işçilerin Almanya'daki sorunlarını Almanya'da ve yolda yaptığı söyleşilerle dile getiriyor. Tuncel Kurtiz işçilerimizin yıllardır çözüm bekleyen sorunları yanında son yıllarda üstünde en çok durulan sorunlardan biri olan çocukların eğitim sorununu yine çocukların kendi ağzından anlatıyor.

Tuncel Kurtiz

Almanya'da, Yugoslavya'da birçok kazayı çekme fırsatı bulan sanatçı, işçilerimizin yolculuk sırasında bu ülkelerde ne gibi zorluklarla karşılaştıklarını, nasıl soyulup soğana çevrildiklerini anlatıyor. Bu arada "Türkiye'ye yaklaştıkça heyecan artıyor" deyip işçilerimizin birçok şikayetinin bulunduğu Bulgaristan'ı geçiştirmesi büyük eksiklik.

Gümrükte de işçilerimizin ağzından sorunlarını dinliyoruz. Bir işçi yemin billah "Bu gümrükten kimse rüşvetsiz giremez" diyor.

Sonuçta bütün bu zorluklardan sonra eve geliniyor, akrabalar ve tanıdıklarla hasret gideriliyor. Bir yıl boyu çekilen zorluklar kısa bir süre için de olsa unutuluyor.

Kurtiz'in "Saç" tan sonra, ikinci belgesel filmi olan ve kameramanlığını Gani Turanlı ve Salih Dikişçi'nin yaptığı "Ölüm yolu" filmi başarılı olduğu kadar yararlı bir film.

Çakmur, yasak kararının kalkmasını istemiyor...

● Çakmur'un yabancı sporcu yasağı kararından dönmeyi geri bir adım olarak nitelediği söyleniyor

ANKARA (ÖZEL)

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksek Çakmur'un yabancı sporcu yasağı kararının kaldırılmasına karşı olduğu bildiriliyor.

Gençlik ve Spor Bakanına yakın çevreler Çakmur'un yabancı sporcu ve antrenöre karşı olduğu, önümüzdeki sezonda yabancı sporcu yasağını uygulatacağını belirtiyorlar.

Çakmur'un, geçen yıl Beden Terbiyesi Merkez Danışma Kurulunun aldığı yabancı sporcu yasağı kararından dönmeyi geri bir adım olarak nitelediği, basın ve kulüplerin baskılarının yasağı kaldırmaya yetmeyeceğini belirttiği söyleniyor.

Yine Çakmur'a yakın çevreler yabancı sporcu yasağının Beden Terbiyesi Merkez Danışma Kurulunda kaldırılsa bile bakanın onayından geçmeyeceğini ve yasağın süreceğini belirtiyorlar.

Yabancı sporcu yasağı tartışması hızlandı

Saltık, Çakmur'a (yabancı sporcu yasağının kaldırılması için) evet dedirtmek istiyor

● Futbol Federasyonu Kurul Üyeleri, yasağı kaldırmak üzere çalışması için Saltık'a tam yetki verdi

ANKARA (THA)

Futbol Federasyonunun İzmir'de yaptığı toplantıda, kurul üyelerinin yabancı futbolcu yasağının kaldırılması yolunda görüş birliğine vardıkları öğrenildi.

Bu arada kurul üyeleri, yasağı kaldırmak üzere gerekli temasları yapması için Başkan Cemal Saltık'a tam yetki verilmesini kabul ettiler.

ÇAKMUR EVET DERSE

Öte yandan, Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık'ın ikinci etapta Gençlik ve Spor Bakanı, Yüksel Çakmur ile önümüzdeki günlerde bir görüşme yapacağı ve konuyu kendisine ileteceği öğrenildi.

Bu görüşmede, Gençlik ve Spor Bakanı Çakmur'da olumlu görüş belirtir "evet" derse, yabancı futbolcu transferini yasaklayan yönetmelik uygulanmadan değiştirilecek. Daha sonra Danışma Kurulu üyelerine elden imzalatılarak Resmi Gazetede yayınlanacak.

Aymergen, karar veremiyor

AYMERGEN FEDERASYONLARIN GÖRÜŞ BELİRTMESİNİ İSTEDİ

ANKARA (ÖZEL)

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü bazı kulüplerin yabancı sporcu yasağının kaldırılması yolundaki direnişleri karşısında spor çevrelerinde "nabız yoklaması" yapmayı kararlaştırdı.

Genel Müdürlük bu konuda çalışmalara başlamış ve tüm federasyonlara birer genelge gönderilerek görüşlerini bildirmelerini istemiştir.

B.T.G.Müdür vekili Aygün Aymergen konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamada Türkiye'deki yabancı sporcularla ilgili olarak Merkez Danışma Kurulunun yasak kararı bulunduğunu söyleyerek şöyle konuştu:

"Türkiye liglerinin sona erdiği şu günlerde yabancı sporcu konusu yine güncellik kazanmış görünüyor, ancak yasak kararının kaldırmak benim elimde değildir. Bu konuda spor çevrelerinin görüşlerini almak gerektiğine inanıyoruz. Tüm kulüplerden ve federasyonlardan gelecek olan önerileri detaylı olarak inceleyeceğiz. Bu ayın sonuna kadar zaman tanıdık. Daha sonra da gerekli değerlendirmeyi yaparak yabancı sporcu yasağı konusunda tartışmasız bir "sona varacağız".

"Klüplerin formalarına reklam almaları" konusundaki soruya da,"bu konu kesin olarak kapanmıştır. Formaya reklamı yok" yanıtını verdi.

Avrupa Basketbol Şampiyonasında İspanya ve Yugoslavya yenildiler

TORİNO (AA)

Avrupa Basketbol Şampiyonasında perşembe gecesi alınan iki sonuç, puan cetvelini allak bullak ederken, kimsenin şans tanımadığı İsrail final grubunda en üst sıralara tırmandı.

İsrail, şampiyonada yenilgi görmeyen İspanya'yı 88-84 yenerken Sovyetler Birliği de geçen yılların şampiyonu Yugoslavya'yı 96-77 yendi

Sıcakların artmasıyla birlikte kanalizasyon daha zararlı olacak.

Sarıyer Mersinli Ahmet tesislerinin yanından geçen kanalizasyon, sporcuların sağlığını tehdit ediyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Sarıyer Mersinli Ahmet Tesislerinin hemen yanından geçen açık kanalizasyon, sporcuların sağlığını tehdit ediyor. Özellikle sıcakların artmasıyla birlikte kanalizasyonun daha zararlı olacağı belirtiliyor.

Kamp Müdürü Lütfü Kanat bu konuyla ilgili olarak şunları söyledi:

"Türkiye'deki iki kamp tesisinden biri olan kampımızı, temiz tutarak sporcularımıza yararlı olmak için elimizden geleni yapıyoruz. Tesisimiz çeşitli yönleriyle örnek bir durumda bulunuyor. Arada sırada ufak tefek sorunlarımız çıksada kendi bünyemizde çözüyoruz.

Kanalizasyon meselesine gelince, ileride büyük zararlara yol açabilir. Burada göreve başladığım hafta Sarıyer Belediyesine müracaatta bulunmuştum. Hâlâ yapılmadı. Yeniden müracaatta bulunup bu sorunu halletmeye çalışacağım."

ÇİN, TAYVAN'IN OLİMPİYAT KOMİTESİ ÜYELİĞİNE SON VERİLMESİNİ İSTEDİ

HAMBURG (THA)

Çin Halk Cumhuriyeti spor yetkilileri Tayvan'ın, uluslararası Olimpiyat Komitesi'ndeki üyeliğine son verilmediği takdirde 1980 Olimpiyat Oyunlarına katılmayacaklarını açıkladı.

Tayvan'ın Uluslararası Olimpiyat Komitesindeki (İOC) statüsünün Lake Placid Kış oyunlarından önce açıklığa kavuşturulmaması halinde, bunun Çin-Amerikan ilişkilerini de etkileyeceğini belirten Çin Spor Bakanı Çang Meng, Alman Haberler Ajansı DPA'ya verdiği demeçte İOC'nin Çin Halk Cumhuriyetini üyeliğe, Tayvan'ın statüsünü değiştirmeden kabul etmelerini istemediklerini söyledi.

Yüzme ve sorunları hakkında antrenörler neler söylüyor

1

Selami Şimşek

SUNUŞ

Sağlık açısından çok yararlı olmasına rağmen, yüzme sporu ülkemizde oldukça geri durumda bulunuyor. Hem bu sporu yapan sporcu sayısı oldukça az, hem de dereceler oldukça düşük.

Sporcu sayısının azlığı, derecelerin düşüklüğünün nedenleri ve bu sporun nasıl gelişeceği konularına açıklık getirebilmek için birçok yüzme antrenörünün görüşlerine başvurduk. Bu yazı dizimizin bugünkü bölümünde İ.Y.İ.K. Başantrenörü Abbas Sakarya'nın görüşlerine yer veriyoruz.

"Bu işi bilen yapsın"

"Yüzme sporumuz, yaygınlık ve elde ettiğimiz dereceler açısından hazin bir tablo sergiliyor. 50 yıl öncesinden şimdiye kadar çok az bir mesafe aldık. Bunun nedeni tesis, malzeme, ve yetkin antrenör sorununda düğümleniyor.

Tesis ve malzeme meselesini ele alacak olursak, bildiğiniz gibi tesisler çok yetersiz. İstanbul'a baktığımızda bir tane kapalı yüzme havuzu göremiyoruz.

Yüzme sporunun en gelişmiş olduğu, Türkiye birincilerinin yetiştirildiği iki kulüp İYİK ve Galatasaray kulübünde dahi tam ölçülü kapalı havuz yok. Galatasaray'da küçük ölçülerde bir çırpınma havuzu var. Biz de ise kışın portatif plastik duvarlarla oluşturduğumuz havuz var. Tabi bunlar da yeterli değil. İyi dereceler yapabilmek için yaz, kış düzenli çalışabileceğimiz yerler olması şarttır.

Bırakalım kış çalışmasını yaz çalışmalarında bile yer sorunu var. Eğer yetkililer yüzme sporumuzun gelişmesini istiyorlarsa havuz yerine sahil kentlerine ucuz, fazla masrafsız yerlerde yüzme kursları açabilir. Sığ olan deniz kenarlarında portatif havuzlar ve kulvarlar yaparak yeni cevherler bulabilirler. Akademi mezunlarına iş bulunamıyor. İşte mezunları bu işte kullanabilirler. Bunlar küçük işler gibi görünsede sporumuzun gelişmesinde etkileyici rol oynarlar.

Federasyonda bu işi bilenler, yüzme sporunun sorunlarını ve nasıl gelişeceğini kavrayanlar seçilmelidir.

Yetki makamlarına bu işi bilenler geçip düzenli yayın organları çıkarmalıdır. Basına radyo ve TV'ye eğitici beyanatlar vererek yüzmeyi kitleye benimsetmelidir. Şu anda mümkünü biraz zor ama zamanla yapılması planlanarak en ücra köylerimize kadar yaygınlaştırılmalıdır ki ancak bu sporda başarılı olalım. Gençliği sağlıklı yetiştirelim."

YARIN: G. S ANTRENÖRÜ YILMAZ ÖZÜAK

İYİK Başantrenörü Abbas Sakarya

İSTANBUL'DA YAZ SPOR OKULLARI AÇILIYOR

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 7-16 yaş grupları arasında yaz çalışmaları yapmak üzere Spor Okulu açıyor.

Gelişme çağında olan çocuklara sporun temel eğitimi verilmek amacıyla yapılacak olan çalışmalar bir eğiticinin nezaretinde yapılacak.

Spor Okulu çalışmalarına katılacak öğrenciler gerekli olan malzemeleri kendileri temin edecekler.

Beden terbiyesi İstanbul Bölge Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre Bağlarbaşı (A) salonunda Jimnastik, (B) salonunda voleybol, hentbol, Anadolu Spor Sitesi salonunda ve stadında basketbol, güreş, judo, futbol, atletizm, Sarıyer Spor Salonunda basketbol, güreş, boks, hentbol, voleybol İnönü Stadında atletizm, boks ,halter -Altınay Salonunda Boks, güreş, halter, masa tenisi, Beylerbeyi stadında boks Futbol, halter, judo, güreş, Eyüp Stadında Basketbol, Boks, Futbol, Hentbol, Masa Tenisi, Voleybol, Vefa Stadında Futbol ve Judo, Sipahi Ocağı Atlı Spor Kulübünde binicilik, İlhami Ahmet Ernekal İlkokulu Salonunda jimnastik, Göztepe Ortaokulu salonunda Güreş, Altınyur Kulübünde İstanbul Güreş Kulübünde, Tekel Kulübünde Altınyurt Kulübünde Güreş, Pendik Yatcılık Kulübü ile Kalamış Yelken Kulübünde Yelken, Spor Akademisinde Güreş sporları yapılacaktır.

SALT-2...

(Baştarafı 1. sayfada)

"Dost ve kardeş SSCB" hakkında neredeyse herkes ketum!

Beyrut'taki Sovyet Büyükelçisi hemen bir açıklama yapıyor ve "SSCB ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasındaki ilişkilerde herhangi bir soğukluk olduğu yolundaki haberlerin tamamen asılsız olduğunu" öne sürüyor.

Ardından FKÖ'nün resmi haber ajansı VAFA da benzeri bir bilgi yayınlıyor ve Arafat'ın yakında Moskova'yı ziyaret edeceğini açıklıyor.

Neden sonra iyi haber alan bir kaynaktan perde arkasını öğreniyoruz:

Moskova, Suriye aracılığıyla FKÖ Yürütme Komitesinin Güney Lübnan'dan geri çekilme ve askeri eylemlerin durdurulması yolunda bir karar alması için baskı yaptı. Neden?

Brejnev Viyana Zirvesi öncesi Orta Doğuyu sütliman görmek istiyor. Moskova'nın planlarına göre, FKÖ güneyden geri çekilip askeri harekatını durdurursa İsrail saldırıları da sona erecek. "Yani saldırgandan kaçarsan o da sana saldırmaz" taktiği uygulanacak. Tabii olaylar bu planı suya düşürdü. Çünkü hamuru saldırganlıkla yoğrulmuş olan Siyonist birlikler güneyi bombaladıkları gibi haftalardır Beyrut semalarını da ihlal ediyor. Moskova'nın taleplerini iletmekle görevli Sovyet yetkilisi Arafat'a durumu açık açık anlatmış. Yani SALT-2 demiş, Rusya ile Amerika arasındaki yumuşamanın önemine değinmiş.. v.s.

Arafat'ın sorusu ise isyankar ve düşündürücü.

— İyi ama bu SALT anlaşmasında biz neredeyiz?

Arafat Moskova'ya gidince Brejnev kendisine belki de cevap vermeye çalışır. Geri çekilme harekatı daha çok ayrı bölgelerde yer değiştirme şeklinde gerçekleşiyor. Yani işin esasında geri çekilme bölgeden ayrılma diye bir durum yok.

Öte yandan Gazze İmamı Haznedar'ın katlini üslenen Habbaş'ın Filistin Halk Kurtuluş Cephesinden, Havatme'nin Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesine kadar, "Sedat rejimini destekleyen ve Siyonizmle işbirliği yapan" bütün hainleri öldüreceklerini ilan edenler bu ara SALT-2 gereğince istirahat ediyorlar. FKÖ ile Moskova arasında arabuluculuk yapan Suriyeli Hemide Lübnan'da "Ne savaş ne barış gücü" diye adlandırılıyor.

Viyana zirvesinin sonuna kadar bekleyeceğiz. "Peki sonra ne olur?" diye soruyorum Filistinli bir arkadaşa.

— "Siz o zaman seyreyleyin gümbürtüyü. Afganistan'da bir Rus müdahalesi olursa, İran sınırında durur mu sanıyorsunuz?'

FKÖ'nün enformasyon bültenlerinde Afganistan rejimi için "Solcu, devrimci" deyimleri kullanılıyor. Ama yine aynı bültenler Homeyni'den ve İran İslam Devriminden övgüyle söz ediyor. Yani bir yanda Rus koltuk değnekleriyle ayakta zor durabilen Taraki, öte yanda İslam dünyasının bağımsızlık sembolü Homeyni ve bütün Müslümanların desteklediği Afganlı İslam mücahitler.

"Çözüm için..."

(Baştarafı 1. sayfada)

ye çalışacaklarını söyledi. Türk görüşmeci Onan'a danışmanları Necati Münir Ertegün ile Mümkaz Soysal eşlik ediyorlar.

Rum görüşmeci Yuannidis ve Trandafilidis de Ledra Palas'a 10.40'da geldiler. Yuannidis, toplantıya girerken yaptığı konuşmada iki yıllık bir çıkmazdan sonra görüşmelerin yeniden başladığını ve soruna kalıcı bir çözüm bulunması yolunda çaba harcayacaklarını söyledi. Yuannidis, görüşmelere iyi niyet ve yapıcı bir ruhla geldiklerini ve sorunun çözümü için ellerinden geleni yapacaklarını belirtti.

Yuannidis, görüşmelerden olumlu bir sonuç alınacağına inanıp inanmadığını soran bir gazeteciye, "görüşmelerin sonucunun şimdiden kestirilemeyeceğini" söyleyerek cevap verdi.

BAŞBAKAN ÇAĞATAY

Kıbrıs'ta muhalefet partilerinden sonra iktidardaki Ulusal Birlik Partisi Başkanı Başbakan Mustafa Çağatay da toplumlararası görüşmelere ilişkin görüşlerini açıklayarak "görüşme masasına barışçı duygularla gidiyoruz" dedi.

Açıklamasında, Türk toplumunun toplumlararası görüşmeler olanağını en iyi bir şekilde değerlendireceğini belirten Çağatay, "Rum tarafının da bu olanağın değerlendirilmesinde aynı özeni göstereceğine inanmak isteriz" dedi.

AKEL: İKİ BÖLGELİ ÇÖZÜMÜ RESMEN DESTEKLİYOR

Moskova yanlısı bir parti olarak bilinen AKEL, Kıbrıs'ta iki bölgeli bir federasyon öneren çözüm biçimini desteklediğini resmen açıkladı. AKEL bu açıklama-

Kıbrıs'ta geniş bir yankı uyandıran açıklamada şöyle denildi·

"Türklerle sorunumuzu çözümlemek için yaptığımız uzlaşma, federasyonu kabul etmekle başlamıştır. Bu uzlaşma yoğun bir çalışmadan sonra hazırlanmıştır."

BARIŞI ENGELLEME ÇABALARI

Toplumlararası görüşmeler başlarken Kıbrıs Türk tarafındaki şovenist unsurlar iki toplum arasındaki barışı engelleme faaliyetlerini yoğunlaştırdılar. Gazi Magosa'da düzenlenen bir toplantıda "Maraş Tavizine Hayır" adlı yeni bir komite oluşturuldu. Bu komitenin başına Magosa Türk Mukavemet Teşkilatı Mensupları Derneği Başkanı Necati M. Kovanbey getirildi. Kovanbey, toplumlararası görüşmelerin dış baskılar sonucu olduğunu öne sürerek şöyle dedi,

"Müzakere demek taviz vermektir. Biz her türlü toprak tavizine karşıyız."

Kovanbey toprak tavizine imza koyacak kişi veya kişilerin Türklüğünden şüphe edileceğini de öne sürdü.

Öte yandan Kıbrıs Gaziler Cemiyeti Yönetim Kurulu da yaptığı yazılı açıklamalarda toprak tavizini vermek isteyenlerden mutlaka hesap sorulacağını öne sürdü. Kıbrıs Türk Gaziler Cemiyeti yaptığı açıklamada Kıbrıs'ın yüzde 62'sini Rumlara vermekle en büyük tavizin verildiği görüşünü de ileri sürdü. Birkaç gün önce Kıbrıs Türk Ocakları Derneği de yaptığı açıklamada benzer görüşler ileri sürdü. Her üç kuruluş da Kıbrıs'ta MHP'ye yakın kuruluşlar olarak biliniyor.

OLUMLU TEPKİLER

Öte yandan Güney göçmenleri Birleşme Dayanışma Derneği ve Girne Belediye Başkanı Ziya Rıfkı Rauf Denktaş, Mümtaz Soysal ve Ümit Onan'a gönderdiği telgrafta toplumlararası görüşmeleri olumlu bir hareket olarak nitelendirdiklerini, bu görüşmelerde de göçmen haklarının güvence altına alınması gerektiğini söyleyerek görüşmelerin toplumlararası barışı getirmesini dilediğini belirtti.

MÜMTAZ SOYSAL'IN DANIŞMANLIĞI 'İSTENMİYOR'

Önceki gün Rum tarafı kendi görüşmeci ve danışmanlarının Kıbrıslı olduklarını belirterek Mümtaz Soysal'ın Türk görüşme heyetinden çıkarılmasını talep ettiler. Türk tarafı istedikleri ülkeden danışman getirebileceklerini söyleyerek bunu reddetti.

Dün iki saat süren görüşmelerden sonra taraflar usule ilişkin konularda anlaştıklarını söylediler. Görüşmelere 18 Haziran Pazartesi günü 18.00'de devam edilecek.

U-2 konusunda ayrıntılar tartışılıyor ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

casus uçaklarının uçması konusunda ayrıntıların tartışılmasında ve Rusya açısından, esas olarak bu olayın durumu kurtarmasını sağlayacak bir biçimde dünya kamuoyuna yansıtılmasında düğümleniyor.

CARTER'İN GELİŞİ

Carter Viyana Hava Alanında Avusturya Devlet Başkanı Kirschleiger Başbakan Kreis ve birçok bakan tarafından karşılandı.

İç içe üç çemberle korunan Viyana Havaalanında Amerikalı sivil güvenlik kuvvetlerinin çokluğu dikkat çekiyordu. ABD'li misafirlere hoş geldiniz diyen Avusturya Devlet Başkanı Kirschleiger, ülkesinin kentinde buluşmanın gerçekleşmesinden büyük mutluluk duyduğunu söyledi. 'Sizin çalışmalarınızı kolaylaştıracak bir ortam yaratabilirsek mutlu olacağım" diye konuşmasını sürdüren Başkan "Biz sizin yapacağınız görüşmeleri herhangi bir şekilde etkilemeyi düşünmüyoruz, fakat ben Avusturya Devlet Başkanı olarak değil dünyada yaşayan 4 milyar insandan biri olarak iki süper devletin birbirlerine güvenlerini artırmalarını diliyorum" dedi. Kirschleiger'in konuşmasının İngilizceye çevrilmesinden sonra kürsüye gelen Carter Avusturya halkına, Başkana, Başbakana görüşmelerin Viyana'da yapılması imkanı yaratıldığından dolayı teşekkür etti. Carter yaptığı konuşmada, Viyana'ya gelişinin barış elçiliği anlamını taşıdığını iddia etti. ABD ile Sovyetler Birliği arasında daha iyi bir işbirliğinin gerekli olduğunu öne sürdü ve bir atom savaşının önlenmesi için çaba gösterilmesini istedi. SALT 2 görüşmelerinin bütün insanları ilgilendirdiğini de öne süren Carter, atom silahlarının sınırlarının sınırlandırılmasıyla insanların daha güvenlik içinde yaşayabileceğini iddia etti.

Öte yandan Carter'in Viyana'ya gelişini tespit etmek üzere hava meydanındaki özel bölümlerde bekleyen gazetecilerin sayısının hiç de umulduğu kadar fazla olmadığı dikkati çekti. Yarıdan fazlasını ABD ekibinin oluşturduğu televizyon kameremanlarının ve fotoğrafçıların sayısı 100'ü geçmiyordu. Bu arada Brejnev'in, Viyana'daki devrimcilerin giriştikleri yoğun kampanya karşısında Avusturya Devlet Başkanına resmen başvurduğu, Avusturyalı devrimcilerin Sovyetler Birliğinin SALT 2 konusundaki tezlerine saldırarak anlaşmayı karalamaya çalıştıklarını iddia ederek devrimcilerden şikayetçi olduğunu bildirdiği haberi basına sızdı. Gene resmi olmayan habere göre Avusturyalı yetkililer Brejnev'e verdiği cevapta devrimcilerin yalnız Sovyetlerin tezlerine karşı değil ABD'nin de tezlerine karşı kampanya yürüttüklerini ve bu tür girişimlerin demokrasinin bir parçası olduğunu belirttikleri bildiriliyor.

Öte yandan Viyana'da SALT-2 aldatmacasının teşhir edilmesi için gösteriler yapılıyor. Cuma günü yapılacak mitingte çeşitli devlet temsilcileri konuşacak. Fakat esas toplantı cumartesi günü düzenlenecek. Avusturya Sendikalar Birliğinin binasında yapılacak olan bu toplantıda da çeşitli ülkelerden temsilciler katılacak. Bu toplantıya Almanya'dan devrimciler, Etopya'dan bir temsilci ve Yıldırım Dağyeli katılıyor.

GÜÇLÜ EKİP

Viyana'daki politik gözlemcilere göre Brejnev ilk kez böyle güçlü bir ekiple görüşmelere geliyor. Brejnev ve Dışişleri Bakanı Gromiko, Savunma Bakanı Uslunov, ve şimdiden Brejnev'in koltuğunu alacak gözüyle bakılan Constantin Çernenko'nun refakat ettiği bildiriliyor.

SALT-2'NİN METNİ SON HALİNİ ALDI

Stratejik Silahların Sınırlandırılması görüşmelerine katılan ABD ve Rus uzmanların SALT-2 anlaşmasının tasarısını tamamladıkları açıklandı. Anlaşmanın ayrıntılarının anlaşma imzalandıktan sonra açıklanacağı belirtildi.

BRZEZİNSKİ SALT-3 ANLAŞMASINDAN UMUTLU

Paris'te Fransız televizyonuna demeç veren ABD Güvenlik Danışmanı Brzezinski ikili ve daha çok taraflı kontrol mekanizmasının SALT-3 de ele alınacağını söyledi. Brzezinski iki devlet başkanının Viyana'daki iki buçuk gün sürecek görüşmelerde SALT-2 kapsamının mutlaka dışına çıkacaklarını ve ulusal ve uluslararası diğer meseleleri de ele alacaklarını söyledi. Viyana'daki görüşmelerin formalite gereği imza atmak için biraraya gelmek olmayacağını ve derinlemesine tartışmalara girileceğini belirtti. SALT-2'nin tek taraflı olarak Sovyetler'e yaradığı yolundaki bir soruya da Brzezinski böyle olması için kendisinin bildiklerinin dışında başka şeylerin bilinmesi gerektiğini söyleyerek cevap verdi.

Ecevit: IMF ile...

(Baştarafı 1. Sayfada)

lerde de olumlu sonuçlar sağlanabileceğini söyledi.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e yaptığı haftalık ziyaretten ayrılırken gazetecilere açıklamalarda bulunan Başbakan Ecevit, IMF ile Niyet Mektubu üzerinde anlaşmaya varıldığını belirtti. Ecevit, Niyet Mektubunun önümüzdeki hafta Uluslararası Para Fonu'nun Yönetim Kurulunda görüşülmesinden sonra kesinlik kazanacağını, bundan sonra da kamuoyuna açıklanacağını sözlerine ekledi.

U-2'ler konusunda ise Ecevit, Carter ile Brejnev arasında yapılacak SALT 2 görüşmelerinde konunun ele alınıp alınmayacağını bilmediğini, ancak bu konuda herhangi bir anlaşmaya varılması halinde, sorunun, Milli Güvenlik Kurulu, hükümet ve hatta gerekirse meclislerde ele alınıp tartışılacağını söyledi.

Dün Kıbrıs'ta başlayan toplumlararası görüşmeler konusundaki görüşlerini de açıklayan Ecevit, görüşmelerin 1977 Şubat ayında Makarios-Denktaş arasında anlaşmaya varılan ilkeler çerçevesinde yürütülmesi halinde iki toplumu da tatmin edici bir sonuca ulaşılabileceğine inandığını belirtti.

Emniyet Kuvvetlerinin istihbarat şubelerinin etkinliğinin giderek arttığını söyleyen Başbakan, anarşinin kaynaklarına inmede gelişmeler kaydedildiğini belirtti. Ecevit buna örnek olarak, bir THKP-C eylemcisi ile Erzurum'da Halk Bankasını soyan üç ülkücünün birkaç saat içinde yakalanmasını örnek verdi.

Döviz darboğazının ivedi yardımla aşılacağını öne süren Ecevit, başta petrol olmak üzere fuel-oil ve tüpgaz ithalinin hemen gerçekleştirileceğini söyledi. Ecevit, adına 'katlı kur' dediği develüasyonla, işçi ve turizm dövizlerinde bir artış sağlanacağını savundu. Başbakan Ecevit, son yapılan fiat artışlarının da üretimi etkilemeyeceğini öne sürdü.

TİKP Tüzüğü ve Programı bulundurduğu gerekçesiyle

TİKP Elazığ il Yöneticisi gözaltına alındı

ELAZIĞ (ÖZEL)

14 Haziran 1979 günü köyden gelmekte olan TİKP Elazığ İl yöneticisi Şahin Tugay şehrin girişinde yapılan aramada TİKP Tüzük ve Programı, Türkiye Gerçeği Dergisi, Doğu Perinçek'in Fırtınalı Bir Döneme Girerken, ve Türkiye Devriminin Yolu kitapları bulundu diye gözaltına alındı. Jandarma Birliğinde 8 saat gözaltında tutulan Tugay, gözaltında bulunan MHP'liler tarafından "Sen bu fikirleri savunursan, dışarda seni yaşatmayacağız, yaşayamazsın" diye tehdit edildi. Adli Müşavirliğe gönderilen TİKP İl Yöneticisi daha sonra serbest bırakıldı.

tv'de Bugün

17.00 HABERLER

17.05 EVDEKİ DOKTOR: Dizi filmin 14. ve son bölümü yayınlanacak.

17.30 FLİPPER (Balina Avı)

18.00 KARA HARP OKULU: Kara Harp Okulu ve buradaki eğitim, öğretim tanıtılıyor.

18.30 HAYVANAT BAHÇELERİ

19.30 ZAMAN TÜNELİ: "Kaçıranlar" adlı bölümde zaman yolcusu Ann Kanopus gezegeninden gelen uzaylılar tarafından kaçırılır. Ancak Doug ve Tony, Ann'ı kurtarır.

23.30 HABERLER

21.15 BEŞ DAKİKA: "İhsan Beyin Konağı" adlı kısa güldürüde tatil yapma olanağının güçlülüğü karşısında çok sayıda kişinin, yazlık evi olan dost ve akrabalarına gidişi ve ortaya çıkan birtakım tatsız durumlar konu ediliyor. Yapım: Yavuz Tarakçıoğlu, Yönetim: Ayhan Karapars, Oynayanlar: İ. Sanıvar, M. Bilgin, Ş. Üstün, J. Karadağ, C. Ertüz.

21.20 YERLİ DİZİ

22.00 SİHİRLİ LAMBA

23.00 BARETTA

23.45 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
09.02 Çocuk Saati
10.01 Arkası Yarın
10.30 Hafta Sonu
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
16.05 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
16.40 Tangolar
17.02 Dilek Kutusu
17.50 Hafif Müzik
19.00 HABERLER
20.15 Çocuklarımız ve Biz
21.00 Kısa Haberler
21.30 Dinleyici İstekler
22.30 Beraber ve Solo Şarkılar
23.00 HABERLER
23.10 Cumartesiden Pazara
01.00 Kapanış
01.05-05.00 Gece Yarıs

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Gönül Telimizi Titretenler
09.55 Türküler
11.00 Bilim, Kurgu ve Müzik
11.45 Küçük Konser
12.45 Türküler
13.00 HABERLER
14.00 Öğretmen Odası
15.00 Dilden Dile
16.20 Arkası Yarın
17.30 Yurttan Sesler
19.00 HABERLER
20.15 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
20.30 Haftanın Ülkesi
23.00 Caz Sevenler İçin
23.30 HABERLER
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Merhaba
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
13.45 Müzik Bahçesinden
15.00 Günün Konseri
16.00 Anıların Müziği
18.00 Gençler İçin
20.00 Dünden Bugünden
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Cumartesi Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Yumuşama ve direnme

(Baştarafı 1. Sayfada)

çinde bu grup oldukça etkilidir ve teslimiyetçilerle mücadele etmektedir.

Amerika içinde bir grup ise uzlaşmacıdır ve Moskova ile ilişkileri yumuşatmak adı altında teslimiyetçi bir yol önermektedir. Bu grubun önemli isimlerinden birisi de Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'dir. SALT-2'nin imzalanması bazı ayrılıklara yol açtıysa da şu anda teslimiyetçilerin ağır bastığı ve anlaşmaya Carter'i ikna ettikleri anlaşılıyor.

Amerika Başkanı, seçildiği günden beri bu iki eğilim arasında bocalamaktadır Amerika'daki direnme ve teslimiyet Avrupa'da da görülüyor. Avrupa'da gelişen direnme olmakla birlikte, son birkaç aydır, özellikle Fransa ve Batı Almanya'da teslimiyetçi eğilimler görülüyor. Avrupa'da Sovyet tehdidi ile Amerika'nın Avrupa'yı yalnız bırakacağı korkusu birlikte yürümektedir. Nitekim Federal Almanya'nın son anda SALT-2'ye "Avrupa'nın güvenliğini tehlikeye soktuğu için" karşı çıkması buna bir örnektir. Batı cephesinde durum budur.

Moskova cephesinde ise durum farklıdır. Sovyet yayın organı "Pravda", SALT-2 dünya barışına katkıda bulunacaktır" diyor. Buna ek olarak, Brejnev'in anlaşmadan prestij kazanacağı da söyleniyor.

SALT-2 Carter'in başını derde sokarken, Brejnev'e prestij kazandırmaktadır. Amerika bu anlaşmaya imza koyarak, Sovyetlere başının sıkıştığı bir anda el uzatmıştır.

Son bir yıl Moskova için umut verici olmadı. Dünyanın dört bir yanında giriştiği saldırıları tepkiyle karşılanan yeni çarlar, Çin-Japon anlaşmasının yapıldığı, Amerika'nın Tayvan'dan çekildiği, İngiltere'de Moskova'da direnme taraftarı bir yönetimin işbaşına geldiği ve Afganistan'da Brejnev'in bir darbe ile işbaşına getirdiği Taraki rejiminin güç şartlar altında bulunduğu bir sırada Carter'i yumuşatma imkanı bulmuştur.

İşte SALT-2 bu ortamda imzaya açılmaktadır. Zirvede Türkiye'nin, Afganistan'ın ve Afrika'nın durumunun da ele alınacağı söyleniyor.

Türkiye'den U-2 casus uçaklarının uçurulması iki süper devlet arasında yapılan bir anlaşma ile karara bağlanacaktır. Moskova, U-2'ye şimdiye kadar ciddi bir tepki göstermedi. Bunun sebebinin Carter'e SALT-2 anlaşmasına imzayı attırmak olduğu bellidir. Afganistan için neler konuşulacak bilemiyoruz. Ancak şu anda "yumuşama" için törenler düzenleyen Brejnev'in binlerce askeri danışmanının Afganistan'da Sovyet silahlarıyla savaştığını biliyoruz.

Atılan imzaların bu durumu değiştireceği söylenebilir mi? Herkes görmüştür ki, SALT-1 iki süper devlet arasındaki silahlanma yarışını durdurmadı, bunun da ötesinde Sovyetler'in üstünlüğü ele geçirmesinin şartlarını yarattı. Yedi yıl içinde Yeni Çarlar eskisinden daha cüretli ve atak bir hale gelmiştir. 1972'den beri, Sovyetler'de bir yumuşama yoktur. Ancak rakibi Amerika, o yıllardan beri sürekli olarak yumuşamaktadır. O yumuşadıkça Brejnev "prestij" kazanmaktadır.

Bütün bu gelişmelerin sebebi nedir? Neden atılan imzalar Sovyetlerin işine yaramakta, Amerika'nın ve Avrupa'nın gerilemesine ve korkusuna yol açmaktadır? SALT-2'nin teknik yönlerinden daha da önemli yanı budur.

Bunun sebebi dünyanın içinde bulunduğu şartlardır. Amerika'nın dünya jandarmalığı sallanmakta, onun yerini Sovyetler almaktadır. Bu yüzden kuvvetlenen her güç gibi Sovyetler'in insiyatif kazanmak için zamana ihtiyacı vardır.

Ortada yumuşama yoktur. Yumuşama olsa Güney Yemen'de Sovyet darbesi olur mu, Afganistan'a Sovyet yapısı silahlar yığılır mıydı? Ülkemizin doğusunda Sovyet yanlısı gruplar bölücülük ve yıkıcılık peşinde koşarlar mıydı?

Dünya barışı senetlere atılan imzalarla sağlansaydı, Sovyetler dişinden tırnağına silahlanır mıydı? Avrupa, Amerika'nın gerileyen tutumundan endişeye kapılır mıydı?

SALT-2, "yumuşama yolunda atılan bir adım" değildir. Tersine saldırgana yeni saldırıları için cesaret vermektedir.

Dünyanın yumuşama masallarına degil Sovyetler'e karşı direnmeye ve barış için ittifaklara ihtiyacı var.

U-2'ler meselesinin sadece açıklanması kaldı

(Baştarafı 1. Sayfada)

iki gazeteciye takılıyor. Hemen yakalarına bakıyorum: Pravda ve TASS Ama bunların yakalarında ikişer kimlik kartı var. Biri, buradan aldıkları, biri de Sovyet gazeteciler grubuna dahil olduklarını göstermek için.

Feng Zhonglin, Pravda muhabirinin yakasındaki çifte kartları gösterip, "Çifte kart çifte fonksiyonunu mu gösteriyor?" diye soruyor.

Bir adama da ajan demeden ajan demenin bundan iyi yolu olmazdı herhalde.

Pravda ile TASS mensupları suratları biraz karışık, gidiyorlar. "Ben bunları her zaman takılırım" diyor Çinli arkadaş. "Bazen ciddi ciddi tartıştığımız da oluyor tabii" diye ilave ediyor arkasından.

Ortalıkta bir dalgalanma oluyor. Uçak indi. Makinalar çalışıyor.

Uçak boşalıyor.

Brejnev hasta, masta değil.

Brejnev bitmiş!

Daha önce ilan edilenin aksine "Saraydan Kız Kaçırma"yı Carter ile birlikte izleyeceğini söylüyor. Bir gazeteci Brejnev'in sıhhatli gözükmek için sigara bile içtiğini söylüyor. Konvoyda tüm perdeleri kapalı ve içerden bölmeli bir araba herkesin dikkatini çekiyor.

Brejnev ayakta sallanıyor. Bunamış gibi bir hali var. Uçaktan inince karşılayanların elini sıkıyor sırayla. Sıkılan eller bitince de ne yapacağını bilemez bir halde bakınıyor Brejnev. Selamlama sırasında ellerini açıp "şimdi ne olacak" der gibi etrafına bakınıyor. Neyse ki protokol yetişiyor imdadına Brejnev'in. Durumu kurtarıyor. Hep birlikte şeref kıtasına doğru yürüyorlar. Marşlar çalıyor bu arada. Brejnev bakınıyor. Protokolden birisi Brejnev'e yürüyün gibisinden işaret yapıyor. Sendeliyor Brejnev, duruyor. Sonra da kendini toparlayıp yürümeye başlıyor.

BU PALAVRAYI YUTMAMAK İÇİN MARKSİST OLMAYA GEREK YOK

Basın merkezinde nerden geldiği bilinmeyen el ilanları elden ele dolaşıyor. KBÖ (Avusturya Komünist Birliği)nin düzenlediği miting ve toplantıya çağrı ilanları. Bir İsviçreli meslektaş "SALT-2'ye ne diyorsunuz?" sorusuna tek kelime ile "Yalan" diye cevap verince KBÖ'nün el ilanını gösteriyorum. Orda da kocaman bir YALAN yazıyor.

— SALT-2 gerçekten de kocaman bir yalandır. Bunu yutmamak için Marksist olmaya bile gerek yok diyor.

Sovyetler Birliği'nden göçme Valentin Agapov ve Peter Termonen adlı iki rejim muhalifini Sovyet Büyükelçiliği önünde gösteri yaptıkları için tutuklandılar. İki Rus, Sovyetler Birliği yetkililerinden karılarına yurtdışına çıkma izni vermelerini istiyorlardı. Brejnev'in Viyana'daki Sovyet aleyhtarı çalışmalar için yaptığı şikayete karşılık Avusturyalı yetkililer "Huzuru bozuyorlar" bahanesiyle iki rejim muhalifini sadece Brejnev Viyana'yı terkedene kadar içerde tutacağını söyleyince Brejnev bozuluyor.

TÜRKİYE ÜSTÜNDEN U-2'LER UÇSUN MU, UÇMASIN MI DİYE VİYANA'DA PAZARLIK YAPILACAK

SALT-2'nin sadece imzalanması kaldı. Konuşulacak bir şey yok. Resmi açıklamaya göre iki tarafın ele alacağı ikili ilişkilerle ilgili konular şunlar:

1. Yahudi göçünün hızlandırılması,

2. Ticari ilişkilerin geliştirilmesi,

3. SALT-3

Böyle olunca da SALT 2'nin nasıl denetleneceği de karara bağlanmış oluyor demektir. Demek ki U-2'ler meselesinin sadece açıklanması kalıyor.

U-2 uçaklarına...

(Baştarafı 1. Sayfada)

men halkın desteğini kazanarak gelişiyor.

TÜRKİYE'DE U-2'LERE KARŞI KAMPANYALAR SÜRÜYOR

Süper devletler arasında bağımsızlığımız üzerine pazarlıklar sürerken, Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin "U-2 Uçaklarına ve Rusya'ya Teslimiyete Hayır" kampanyası hız kazandı. Kampanya, çeşitli engellemelere rağmen halkın desteğini kazanarak sürüyor. Birçok il ve ilçede daha önce yapılan protesto toplantıları önümüzdeki günlerde de sürecek.

TİKP MAÇKA, PAZAR VE SÖKE'DE MİTİNG DÜZENLİYOR

TİKP Trabzon İl Örgütünden yapılan açıklamaya göre, TİKP Maçka ve Pazar ilçelerinde "U-2 uçaklarını protesto mitingi" düzenliyor.

Açıklamaya göre, Maçka'daki miting Hükümet Konağı önünde ve saat 12.00'de başlayacak.

Tertip Komitesince düzenleneceği bildirilen Pazar mitingi ise saat 13.00'de Hükümet Konağı önünde başlayacak.

Öte yandan, TİKP Söke İlçe Örgütü Yönetim Kurulu adına yapılan açıklamaya göre, Söke İlçe Örgütü de 'Mazotsuzluğa, Amerikan U-2 uçaklarına ve Rusya'ya teslimiyete hayır" miting ve yürüyüşü düzenliyor.

Bu arada gazetemize U-2'ler konusunda bir demeç veren Antalya Oleyis Sendikası Bölge Başkanı Mustafa Tekay "U-2'lerin Türkiye üzerinden uçması son derece sakıncalıdır" dedi. U-2'lerin Sovyetler'in hareket istemini ciddiye almadığını belirtti. Muhabirimizin Ecevit'in, Amerika Sovyetler'le anlaşsın ondan sonra izin verebiliriz, dediğini hatırlatarak ne düşündüğünü sorması üzerine de "Türkiye'nin bağımsızlığı başka devletler arasında pazarlık konusu yapılamaz" dedi.

U-2'LERE KARŞI BİLDİRİ DAĞITAN GRUBA KOMANDOLAR VE İGD'LİLER SALDIRDI

Ödemiş'te önceki gün. Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin, U-2 casus uçaklarının Türkiye üzerinden uçurulmak istenmesine karşı açtığı kampanyanın bildirilerini dağıtan bir gruba, önce komandolar, daha sonra da İGD'liler saldırdılar.

U-2'lerin Türkiye üzerinden uçurulmasına karşı çıkan ve hükümetin bu konudaki Rusya'ya teslimiyet politikasının eleştirildiği bildiriyi dağıtanlar, önce Belediye Parkı'nda komandoların saldırısına uğradılar. Komandoların kaçmaları üzerine bildiri dağıtmaya devam eden devrimciler daha sonra garaj yakınlarındaki bir kahvede İGD'li militanların saldırısına uğradılar.

Saldırılara rağmen TİKP bildirilerini dağıtan devrimcilerden TİKP Ödemiş Temsilcisi Mustafa Ovacık, dudağından muşta ile yaralandı.

GERMENCİK'TE

Aydın'ın Germencik kazasında Türkiye İşçi Köylü Partisinin "Amerikan U-2 uçaklarına ve Rusya'ya teslimiyete hayır" isimli afişlerinin yapıştırılması polisler tarafından engellendi.

AÇIKLAMA

AYDINLIK GAZETESİ YAZI İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜNE İSTANBUL

15.6.1979

15 Haziran Cuma günkü sayınızda, birinci sayfada "DGB, Üniversite sınavlarına girecek öğrenciler için moral günü düzenledi" başlıklı bir haber yayınlanmıştır. Derneğimiz böyle bir toplantı düzenlememiştir. Düzeltmenizi saygılarımızla arz ederiz.

ADRES: Küçük Langa Cad. Pelin Ap. 90/8 Aksaray/İst.

Devrimci Gençlik Birliği Derneği Genel Sekreteri
Aydın ÖZDEMİR

Demirel, Yunanistan'ı ve Kıbrıslı Rumları suçladı

(HABER MERKEZİ)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunlar hakkında görüşlerini açıklarken, Yunanistan, Türkiye üzerine Batı'yı saldırtmaktan vazgeçmedikçe meseleler çözülmez diyerek, Türkiye ile Yunanistan arasında ihtilafı başlatan tarafın Yunanistan olduğunu iddia etti.

Demirel Ankara'da yayınlanan Daily Nevos gazetesine verdiği demeçte, Kıbrıs'la ilgili olarak, "Olan oldu. Şimdi Kıbrıs'ta siyasi çözüm aranıyor. Bu siyasi çözümde de Rumlar 1974 öncesine dönülmesi peşindeler Hem 'ahde vefa' göstermemişlerdir, hem de haklarına razı olmamışlardır' dedi. Demirel Karamanlis'in son seçimlerde Türkiye'yi dünyadan tecrit etmeye çalıştığını ileri sürerek "Ne hazindir ki Türkiye'deki hükümette bugün Türkiye'nin çıkarlarını korumak yerine Karamanlis'e bırakacak kadar gafildir" dedi.

Demirel Yunanistan'ın Türkiye'nin üzerine Batı'yı saldırtmaktan vazgeçmediği sürece meselelerin çözülemeyeceğini iddia ederek, "Türkiye ve Yunanistan aralarındaki meseleleri başbaşa kalarak çözebilirler" dedi.

Amerikan Büyükelçiliğinde bir depo yandı

Amerikan Büyükelçiği'nin Paris Caddesine bakan bölümünde bulunan bir depo saat 18 sılaralarında başlayan bir yangın sonucunda büyük hasar gördü. Patlamalar şeklinde başlayan ve yer yer patlamalar şeklinde süren yangın saat 19.30 sıralarında kontrol altına alındı.

Olayı 18.03'te haber alan itfaiye ekipleri yangını söndürmek için yoğun bir şekilde çalıştılar. Söndürmek için yer yer köpük de kullandılar. Bu arada polis ve jandarma da Amerikan Büyükelçiliği etrafındaki yolları keserek geniş güvenlik tertibatı aldı.

İtfaiye Müdürü Hanifi Aslan yanan deponun içinde her türlü yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddenin bulunduğunu açıkladı. Yanan binanın içinde masalar, sandalyeler ve buzdolapları bulunduğu da görüldü. Hanifi Aslan yangının çıkış nedeni konusunda şu açıklamayı yaptı: "Sabotaj ihtimali yok. Kaynak yapılırken sıçrayan bir kıvılcımdan çıkmış olabilir. Böyle çıktığı bildirildi. İçeride alkol, tiriant gazı, tüpgaz ve ambalaj maddeleri bulunuyordu."

Amerikalıların olayı gayet umursamaz bir tavır içinde izlemeleri ve ellerindeki meyva sularını gülerek içmeleri de dikkati çekti.

Aydınlık

Genel Yönetmen
ORAL ÇALIŞLAR

Sahibi: BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına ERTİL İLSEVER
Yazışleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTÜR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3 No: 16 Tel. 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI

ALMANYA	FRANSA	BELÇİKA	İSVEÇ	HOLLANDA	İSVİÇRE
Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595	95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris	188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120	Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628	Biidstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61	Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340-447

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Yürürlükteki petrol yasası, Türkiye'de petrol çıkartılmasını engelliyor

PETROL ÇIKMAZINA PETROLÜMÜZÜ KENDİMİZ ÜRETEREK SON VEREBİLİRİZ

- Hükümet, petrol ithal etmek için bir Batıya bir Rusya'ya koşuyor; kendi kaynaklarımıza güvenmek aklına gelmiyor.
- Petrol de anti-emperyalizm, geçici tedbirler değil, kapitülasyon niteliğindeki petrol yasasını iptal etmektir
- Petrol üretimini artırmak için çıkartma ve dağıtma konusundaki bütün yabancı imtiyazlara son verilmelidir
- Türkiye'deki ekonomik buhrandan OPEC'in zammını sorumlu tutan anlayış terkedilmeli, Üçüncü Dünya ülkeleriyle birleşilmelidir

AYDINLIK ARAŞTIRMA BÜROSU

SON aylarda bitmek bilmeyen benzin ve tüpgaz kuyrukları, mazotsuzluktan ekilemeyen tarlalar, elektrik ocaklarıyla pişirilmeye çalışılan yemekler, artan akaryakıt fiyatları ve daha birkaç gün önce gelen yeni zamlar hepimizi büyük bir sıkıntıya sokuyor, düşündürüyor.

Baştan planlanmadan, körü körüne uygulanan petrol politikası bizi bu günlere getirdi ve önümüzdeki günlerde birşeyler yapılmazsa daha kötü duruma düşeceğimizi kolaylıkla söyleyebiliriz .

Ama şimdi herhalde yalnız hayıflanmak değil, aynı zamanda geriye dönüp düşünmek zamanıdır.

Geriye dönünce de kötü ünlü, 1954 Petrol Yasasıyla karşılaşmamak mümkün değil. Kuşkusuz, Petrol Yasası yalnız başına içinde bulunduğumuz petrol darboğazı sorununu açıklayamaz. Aslında Petrol Yasası bir sonuçtur. Bir zihniyetin sonucu. Yoksul bir ülkenin kayırılmasının biricik yolu olarak büyük emperyalist devletlerin vasiliğini kabul etmekten başka çare göremeyenlerin ve kaderlerini emperyalizmle birleştirmişlerin kaçınılmaz olarak başvurdukları bir sonuç. Kaçınılmaz olarak diyoruz, çünkü, bu zihniyet en başta Türkiye'nin kendi gücüyle petrolünü değerlendirebileceğine inanmaz. Ayrıca işin içinde başta emperyalizmin çıkarları olmak üzere büyük çıkarlar olduğu sürece ve bu çıkar sahipleri politik iktidarları etkileme gücünde oldukça ortaya kaçınılmaz olarak petrolümüzü tamamen yabancılara teslim etmek anlamına gelen bir Petrol Yasası çıkar.

1950'lerden sonra daha da sıkı bir şekilde yurdumuzu kıskacı altına alan emperyalizm, hem ülkemiz ekonomisini petrolsüz kımıldayamaz hale getirmiş, hem de Petrol Yasasıyla bunun hiç olmazsa olabildiği kadar büyük bir bölümünü ülke içinde elde etme yollarını tıkamıştır. O zamanlar, İsmet İnönü'nün dediği gibi, ''Bu kanun, Türk devletinin petrol işletmemesi esası üzerine kurulmuştur."

Bu yazıda 1954 Petrol Yasası ve bu yasanın ardındaki zihniyeti, yetkililer ve bütün halk için uyarıcı olması dileğiyle ele alacağız. Ama hemen belirtmeliyiz ki, bu yasa, defalarca inceleme olanağı bulmalarına rağmen bazı kişiler için yeterince uyarıcı olmamış görünüyor. Çünkü, şimdi aynı zihniyet ''Ruslar bize petrol bulacaklar'' diye biçim değiştirerek karşımıza çıkıyor. Ama öz aynıdır. Bu öz, sahipsiz yaşanamayacağını düşünenlerin ortak zihniyetidir.

Petrol yasası Türkiye' deki petrolü denetlemek içindir

Petrol Yasası, Türkiye'nin petrol kaynaklarını devletin elinden alıp, yabancı petrol şirketlerine teslim etmektedir. (Madde 2) Yabancıların Türkiye'deki petrole denetim amacı ile el attıkları, kendi hazırladıkları yasanın hükümlerinden açıkça anlaşılmaktadır.

Yasanın ilk şeklinde, arama ruhsatı alma hakkı, yalnızca özel teşebbüse tanınmıştır. 1973 yılında yapılan değişiklikle, Türkiye devletine de bu hakkın "tanınması", yasanın gayrımilli niteliğini ortadan kaldırmamıştır. Evet, ne yazık ki, yasaya göre Türkiye devletinin, petrolüne sahip olma hakkı bir yana, arama hakkı dahi yoktu. Ve bu durum 20 yıl devam etti.

"Arama, işletme ruhsatnamesine ya da belgeye ancak tüzel kişiliği olan bir şirket sahip olabilir'' maddesi uyarınca, devlet anonim şirket kisvesine büründüğü zaman dahi, Türkiye'nin petrol bakımından ayrıldığı dokuz bölgeden herhangi birinde 400 Bin hektardan fazla alanda arama ruhsatnamesi alamaması, 53'üncü madde ile yasaya konmuştur. Yani devlet şirketi olan TPAO ile, yabancı petrol şirketleri arasında bir "kutsal eşitlik" kurulmuştur. Bu öyle bir eşitliktir ki, TPAO, tek tek yabancı petrol şirketlerine karşı aynı haklara sahiptir, diğer şirketler gibi bir bölgede en fazla 8 arama ruhsatı alabilmektedir. Bu yabancı şirketlerin kayırılmasıdır. Çünkü devlet şirketi bir tane olduğu için ancak 8 ruhsat alabildiği halde, yabancı petrol tröstleri, kurdukları birçok kukla (naylon) şirketi de devreye sokarak, çok fazla arama ruhsatı ele geçirme imkanı sağlamışlardır. Örneğin devletin 63 milyon lira sarfederek 1961'de keşfettiği Siirt petrol bölgesinde, TPAO'nun 8 ruhsatnamesine karşılık, yabancı şirketlerin tam 81 ruhsatnamesi vardır. Durum böyle olduğu halde, 1962-65 arasında Mobil bu bölgedeki Batı Raman sahasında üç yılda yalnız bir tek kuyu açıp onu da işletmemişken, TPAO aynı süre içinde aynı sahada kırktan fazla petrollü kuyu açmış ve 300 Bin tondan fazla petrol çıkarmıştır.

Daha da kötüsü, TPAO'nun bir bölgedeki ruhsat sayısının 8, ruhsat alanının ise 400 Bin hektar ile sınırlanmasına karşın, ulusal petrol kuruluşumuz, 61'inci madde gereğince bu alanın tümünde bile işletme hakkına sahip değildir. Burada petrol bulsa dahi, işletme sahasını 150 Bin hektara indirmekle yükümlüdür. Yani petrol bulduğu yerin yaklaşık üçte ikisini terketmek ve o yerlerin bir yabancı şirkete verilmesine seyirci kalmak durumundadır.

1951-74 döneminde Türkiye'de petrol arama, çalışmalarına 4 yerli şirketin yanında 61 yabancı sermayeli şirket ve bir yabancı sermayeli ortaklık katılmıştır. Bu 66 şirkete toplam olarak verilen 894 adet petrol arama ruhsatının 348'ini (yüzde 41) yerli şirketler alırken, yabancı şirket ve ortaklıklarının aldığı ruhsat sayısı 484'tür. (Toplamın yüzde 59'u.) Belirtilen süre zarfında, TPAO'nun ruhsatları nicel olarak artmakla birlikte, en elverişli, alanlar yabancı şirketlere peşkeş çekildiğinden TPAO'nun işlenebilir kuyu bulma olasılığı sürekli azalmaktadır.

Yabancı sermayeyi böylesine savunan ve ülkemizin petrol kaynaklarını- üretilmemek üzere- yabancı şirketlere kapattıran anlayışın hazin sonuçlarından biri de, petrolümüzü çıkartmaya çalışan TPAO'nun, yeni bir sahaya sahip olmak amacıyla, elindeki bir ruhsatı iptal ettirmek zorunda kalmasıdır. Türkiye Petrolleri'nin Siirt Bölgesindeki sekizinci ruhsatnamesi 2.Ocak.1965 günü iptal edilmiştir. Buna karşılık TPAO 3.Aralık.1964 günü yeni bir ruhsatname için başvurmuştu.

Petrol yasası bugün petrol üretimini engellemek içindir

Yabancılar, petrol yasasına, petrol aranması ve bulunması ile ilgili her türlü bilginin, petrol hakkı sahibinin izni olmadıkça, açıklanamayacağı hükmünü koymuşlardır. (Madde 43) Yasaya göre yabancı şirketin izni olmadıkça, Türkiye'nin petrol kaynaklarının durumu, ülkemiz kamuoyuna açıklanamayacaktır. Demek ki Türkiye'nin petrolü ile ilgili her türlü bilgiyi yabancılar bilecek ve kendi çıkarları doğrultusunda kullanacak, Türkiye bilemeyecektir. Yasa, Türkiye devletinin ve halkının bu hakkını gaspetmiştir.

Petrol İşletme ruhsatnamesi, yabancı şirketlere, petrol arama, geliştirme ve üretme konularında TEKEL hakkı vermektedir. (Madde 60) Yasaya göre bir işletme ruhsatnamesi süresi 40 yıldır. Ve 20 yıl daha uzatılabilir. (Madde 65) 1973 yılında yapılan değişiklikle, 40 yıl, lütfedilmiş, yirmi yıla indirilmiştir. Yani yabancılar, ele geçirdikleri çok fazla arama ruhsatı ile, petrol kaynakları içeren hektarlarca Türkiye toprağı üzerinde uzun yıllar çöreklenebilmektedirler.

Petrol Yasasına, yabancı şirketlerin üretimi artırmakla sorumlu tutulamayacağı şartı da konmuştur. (Madde 13) Böylece Türkiye devleti, yabancıların tekelindeki Türkiye arazisi üzerinde petrol olduğunu, tesadüfen öğrenirse, "Burada petrol var, neden çıkartmıyorsunuz?'' diyemeyecektir.

Batı Raman sahasında biraz önce değindiğimiz örnekte görüldüğü gibi TPAO-Bölgede daha az sayıda arama ruhsatnamesine sahip olmasına ve TPAO'nun yabancı şirketlere nazaran teknolojik gerilik iddialarına rağmen, bu milli kuruluşumuzun üretimi yabancı şirketlerinkin-

den kat kat üstündür. Yine bu şirketler, Batı Batman'da petrol bulmuşken, sonradan "kurudu" diyerek üretime geçmemişler.

Bir diğer örnek: Shell, Sarıcak ve Yeniköy sahası 17 sene elinde tutmuş, bu süre sonunda sahayı "petrol yok" diye terk etmiş, daha sonra burada arama yapan TPAO, sondaj faaliyetini başlatmış ve Ocak 1976 durumuna göre bu sahadan günde 10 bin varil petrol üretmiştir.

Yabancı petrol şirketlerinin amacı kendilerinin petrol bulması değil, TPAO'nun bulunmasını engellemektir. Bunun için en zengin petrol bölgelerindeki ruhsatları hemen kapatmışlardır. Petrol umudu taşıyan sahaların paylaşımında, özellikle MTA tarafından bulunmuş Raman-Garzan sahalarının hemen civarının yabancı şirketlere verilmesi üzerinde düşünmek gerekir.

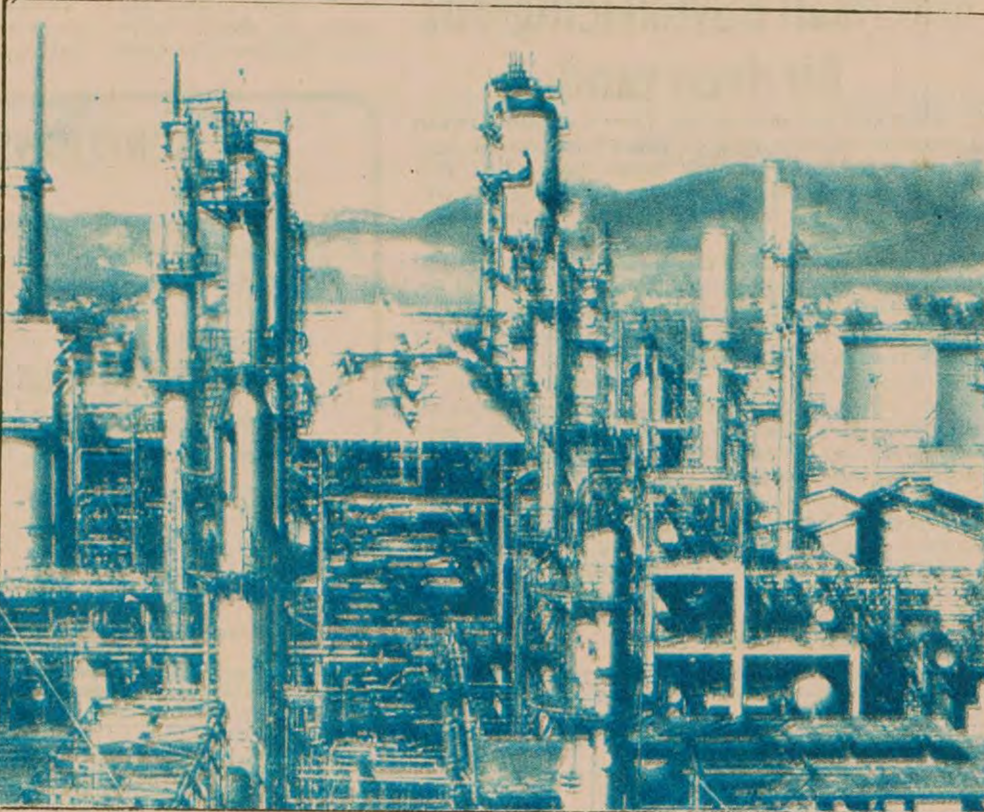
Arama ve üretim bakımından TPAO ile yabancı şirketler arasında yapılacak bir kıyaslama, bu konuda ilginç ipuçları vermektedir. Örneğin 1955'ten 1965 ortasına kadar, kapatılan birim alanda yapılan kazı miktarı, TPAO için, yabancı şirketlerinkinden iki misli fazladır. Aynı süre zarfında,

Şirket	Açılan Kuyu	Petrollü Kuyu	Petrollü Kuyu Oranı (%)
TPAO	188	127	yüzde 67
Diğer Şt.ler	133	32	yüzde 24

TPAO'nun 1960-74 yılları arasında 48 petrol sondajı yapmasına karşı Sheil, 28 ve diğer firmalar,(20'nin üstünde firma) bir sene de ancak üç sondaj yapmışlardır.

TPAO-Mobil-Shell-Ersan (Yerli firma) dışındaki diğer şirketler, sayıca fazla olmalarına karşın, 1963-73 döneminde toplam arama yatırımının yüzde 7.27'sini gerçekleştirmişlerdir. Petrol terminolojisinde çoğu kez "diğer şirketler" adıyla geçen bu şirketler çokuluslu tröstler için ruhsat alarak saha kapatan naylon şirketler olarak anlaşılmalıdır.

TPAO 1976'da yapılan sondajın yüzde 76'sını, 11 ortaklık ise sadece yüzde 24'ünü gerçekleştirmiştir.

Petrol yasası, ülkemizi ithal petrolüne mecbur etmek içindir.

Petrol Yasasının tüm hükümleri, yabancı şirketlerin Türkiye'de petrolü çıkartmak yerine, Türkiye'ye petrol satmak yolunu tercih ettiklerini ortaya koymaktadır. Aksi takdirde Türkiye'nin petrolü kendine yetecek ve yabancılar için daha kârlı olan, Türkiye'ye petrol satma imkanları ortadan kalkacaktır.

Yabancı şirketler (Mobil, Shell, BP) dünyanın her köşesinde petrol kuyularına, depolama tesislerine, tanker filolarına, deniz nakliyat şirketlerine ve rafinerilerine sahiptirler. Türkiye'deki petrol satışlarının büyük kısmını elinde tutan bu yabancı petrol şirketleri, kendi malları olan Katar ve Kerkük ham petrollerini döviz karşılığı Türkiye'ye getirmekte ve Ataş Rafinerisinde işlemekteydiler. İthal malı bu ham petrol için ödenen dövizler, böylece bu şirketlerin Londra ve New York'taki bankalarına transfer olmaktadır. Üstelik yurda getirilmemiş, hatta yükleme limanlarında gemiye bile yüklenmemiş ithal petrolünün dövizi peşin olarak transfer edilmektedir.

Bu ithal sürecinde yabancı şirketler birkaç yönden vurgunu vurmaktadır, şöyle ki:

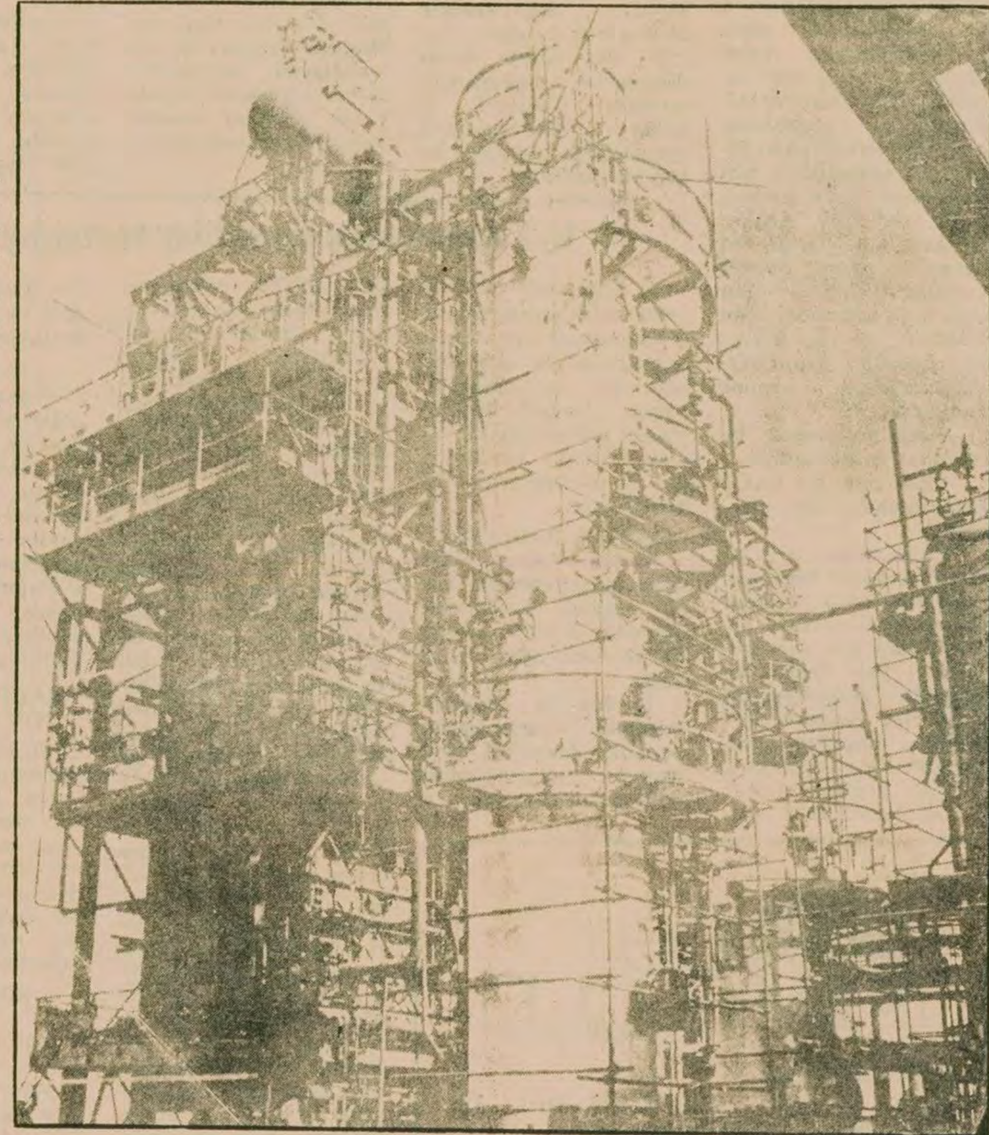
Çokuluslu şirketler Orta Doğuda, kendi basıncı ile yeryüzüne çıkabilen, arama, sondaj ve riziko bakımlarından çok ucuza mal olan ham petrolü üretip, bunu sözümona dünya piyasasında tam rekabet koşulları altında teşekkül eden "Serbest rekabet fiyatı'' ya da kartel fiyatı üzerinden ülkemize satarak muazzam kârlar vurmaktadırlar. Oysa bu fiyat, dünya serbest piyasasının yüzde 35 üzerinde bir fiyattır. (1963) Bu durumun TPAO ve yurtsever aydınlar tarafından ortaya çıkarılmasından sonra harekete geçen İnönü hükümeti, 1965 öncesinde ilk hamlede yüzde 10 indirim sağlamıştır. Daha sonra gelen koalisyon hükümeti bu konudaki çalışmaları tümüyle durdurmuş, ancak 1966'da yüzde 18'e varan bir indirime yabancı petrol şirketleri razı edilmiştir.

Sözü geçen ithal sürecinde, bu şirketlerin kendilerine ait nakliye ve sigorta şirketleri de önemli kazançlar sağlama olanağı bulmaktadırlar.

Ulusal satış şirketi olan Petrol Ofisi yurt içi petrol pazarlama piyasasının yüzde 75'ini yabancılara kaptırmıştır. Geniş olanaklara sahip ve ithal petrolü işleyen yabancı şirketler karşısında devletin desteğinden yoksun Petrol Ofisinin içine düştüğü ekonomik bunalım tümüyle yabancı şirketlere yaramıştır. (Petrol Ofisi pazarlama piyasasının 1955'te yüzde 45 1959'da yüzde 33, 1965'te yüzde 22'sine sahiptir.) Böylece bu şirketlerin kendileriyle rekabet edemez duruma getirdikleri TPAO, üretimi sürdüremeyecek hale gelmiştir. Bunun üzerine TPAO, satışının güvence altına alınması için Petrol Ofisi'ne başvurmuştur. Ancak zamanın DP'li Enerji Bakanı Fethi Çelikbaş ve Petrol Dairesi yöneticileri, 'Mukaddes serbest rekabet vardır, tedbir alınamaz.." diye dayatmışlar ve devlet kuruluşlarının ulusal şirketten petrol ürünleri almasını sağlayan Petrol Ofisi yasa tasarısını da 15 aydan fazla süre parlamentodan çıkartmamışlardır. Sonunda Danıştay kararı ile, yerli petrolün öncelikle satışı karara bağlanmış ve ithalat serbestisi sınırlandırılabilmiştir.

Yabancı şirketlerin ağırlık verdikleri nokta, rafinerilerimize en başta kendi denetimlerindeki Ataş Rafinerisine mümkün olduğunca az yerli petrol nakledilmesi ve fazla ithal ham petrolü getirerek Londra ve New York merkezlerine azami döviz sağlanması olmuştur. Bu konuda çarpıcı bir örnek, Türkiye'nin en büyük nakliyat şirketinin 8 Ocak 1963 tarihli, sürüncemede bırakılan teklifidir. Bu teklif şöyleydi: "Asgari 10 tonluk 116 kamyonumuzu derhal tankere çevirerek yerli ham petrolümüzü Mersin Rafinerisine en uygun şartlarla nakletmeye amadeyiz." Bu teklife hiç bir yanıt verilmemiştr. Çünkü mümkün olduğunca az yerli petrol işlenmesi bu şirketlerin ana politikası olagelmiştir.

Yedi kızkardeş denilen büyük petrol şirketlerinin ürettikleri petrolün yüzde 90'ı kendi ülkelerinin dışından sağlanmaktadır. 1965'de kartel, 2.5 dolara ürettiği Orta Doğu petrolünü ortalama 14 dolar afişe fiyatla satarak 1950-63 döneminde altı Orta Doğu ülkesinde (Kuveyt, Suudi Arabistan, İran, Irak, Katar, Bahreyn) sadece petrol üretiminden 14 milyar dolar kâr sağlamıştır. Kartelin empoze ettiği zamlı afişe fiyatlar konusunda DPT'nin raporunu ve sonuçlarını, zamanın enerji bakanı meclisten gizlemiştir. Bu raporda DPT, yabancı petrol kartelinin saptadığı fiyatın, serbest rekabet fiyatı sayılamayacağını açıkça belirtmektedir. Bu gerçekleri

gördükten sonra, Mobil'in reklamlarındaki bir aldatmacaya değinmeden geçmeyelim. Bu reklamlarda Mobil'in şimdiye kadar çok az kâr transfer ettiği iddia edilmektedir. Mobil'in Türkiye'deki şirketlerinin, bilinçli olarak üretimi baltalamaları nedeniyle, önemli döviz transferi yapmaları elbette mümkün değildi. Döviz transferi yüzde 35 yüksek fiyatla ham petrol ithali dolayısıyla, doğrudan doğruya ana şirkete yapılmaktadır.

1976'da rafinerilere yüzde 70 oranında TPAO hakim olduğu halde, Petrol Ofisi tarafından yapılan satışın oranı yüzde 36-39'dur. Perakende satışların ise yüzde 70'ten fazlasına özel şirketler hakimdir. Son olarak Mobil'in, Ataş Rafinerisindeki yüzde 51 hissesinin devlete devredilmesi karşılığında, en yüksek satış hacmini tutturduğu 1977 yılı satışları esas alınmak üzere, yurt içi tüm pazarlamanın bu oranı kadar satış yapmayı on yıl süreyle güvenceye aldığı söylentisi, kamuoyunda yaygındır.

Petrol yasası, Türkiye' ye takılan ekonomik boyunduruğun, gereğinde siyasi baskıya dönüştürülmesi içindir.

Emperyalizmin milli ekonomiyi baltalaması, Türkiye'nin petrol konusunda olsun, ekonominin diğer sektörlerinde olsun kendi kendine yeterliliğini engellemesi, emperyalist ülkelere "Siyasi baskı" olanağı da vermiştir. Hedef, Türkiye'nin siyasal bağımsızlığını zedelemek kendi çıkarlarına ters bir politika izlemesine engel olmaktır.

Petrol de anti-emperyalizm ne? Ataş' ı devletleştirmek mi? Petrol yasasını iptal etmek mi?

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal, bir süre önce Ataş Rafinerisinin millileştirildiğini ilan etti. Bakanın açıklamasına göre, millileştirme karşılığında şirkete ödenecek dövizi bizzat Mobil'in kendisi dışardan kredi bularak karşılayacaktı. (Deniz Baykal, Boğaziçi Üniversitesinde yaptığı konuşma, 6 Nisan 1979)

Yani Mobil, dışarıdan döviz bulacak ve bunu hükümete vererek, "Al bu parayı, beni satın al'' diyecek. Merkez Bankası kasaları tamtakır olduğu için bu dövizi bulup hükümete vermezse millileştirilemeyeceğini bildiği halde bunu yapacak.

Çocuklar bile bundan, şirketin bu alışverişten çok hoşnut kaldığını anlar.

Bu alışverişten Türkiye halkı ne gibi bir çıkar sağlar? Ataş bir rafineridir ve ancak ham petrol bulabilirse çalışır. Nitekim Ataş, çok nadir olarak tam kapasite çalışabilmiştir.

Türkiye'nin ihtiyacı bugün rafineriden çok ham petroldür. Bu durumda da millileştirilmesi gereken şeyler rafineriler değil, en önce arama, çıkarma ve dağıtma faaliyetleridir ki, bu da ancak Petrol Yasası'nın iptali ile mümkündür.

Hükümetin petrol politikasının sloganı: Hem Amerika Hem Rusya

Hükümet, petrol ithal etmek amacıyla bir Batı'ya koşuyor, bir Rusya'ya gidiyor. Hükümetin Türkiye'nin kaynaklarına güvenmek bir türlü aklına gelmiyor. Hükümete göre, Türkiye'de petrol yok. Onun için yapılacak tek şey, döviz bulup ithalata devam etmek.

"1954'lerde çıkan Petrol Yasası bir umuttu: Güneyde var, Doğuda var, bizde de var deniliyordu. Ama 25 sene arandı, pek çıkmadı. Bugün Türkiye'de petrolün varlığını inançla söylemek durumunda değiliz."

Bu sözler, 1979 yılı Türkiyesinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'na aittir. (Deniz Baykal, aynı konuşmadan),

Daha 1954 yılında İsmet İnönü bu yasayı, "bu bir kapitülasyon yasasıdır" diye reddediyordu. Yasayı getirenler ise Menderes'lerdi. Enerji Bakanı ise bugün bu yasadan "bir umuttu" diye söz edebiliyor. Enerji Bakanı, iki kulağını da emperyalistlere kaptırmış. Bir kulağına Amerikan emperyalistleri, diğerine ise Sovyet sosyal-emperyalistleri üflüyor.

"Rafineri dışında, aramaya dönük millileştirmelerden yana değilim. Bu konuda kompleksimiz yok. Sovyetler Birliği de gelip arama yapacak. Bunu memnunlukla karşılıyoruz. Zaten Sovyetler Birliği Türkiye Petrolleri adına arayacak." (Deniz Baykal, aynı konuşmadan)

Bu sözlerden cesaret alan Ruslar, başlangıçta öylesine havalara girdiler ki, birçok kişi bize çok yakında bol miktarda petrol bulabileceklerine inanmaya başladı. Zaten yaratılmak istenen hava da buydu. "Batılılarda hayır yok. Ne varsa bende var." Ancak, dozunu biraz fazla kaçırmış olacaklar ki bir süre sonra biraz daha ihtiyatlı konuşmaya başladılar.

Sovyetler Birliği'nin Türkiye'deki petrol aramaları konusundaki tavrı, ABD'den boşalan yerlere sızma biçimindeki genel tavrının bir parçasıdır. Dünya koşulları ve Türkiye'deki eskiden beri faaliyet gösteren yabancı firmaların petrol alanında milli çıkarlarımıza aykırı olduğu giderek daha geniş kitleler tarafından anlaşılıyor. Bu durumda bunlara karşı önümüzdeki dönemde mücadelenin yükseleceği ve milli eğilimlerin güçleneceğini hesap eden Sovyetler Birliği bu tepkiyi kullanarak müstakbel boşluğa sızmaya çalışıyor. Bu nedenle dar ve kısa vadeli bakışlar son derece yetersiz olacaktır. Hükümetin şu andaki bakışı da ne yazık ki böyledir.